

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS

KÖZGYŰLÉSÉNEK

162/2015.(VI.25.) számú

h a t á r o z a t a

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata
2013-2018. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról

A Közgyűlés

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013-2018 év időtartamra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról szóló előterjesztést megtárgyalta, és a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programban és mellékleteiben foglaltakkal **egyetért**.

Dr. Kovács Ferenc
polgármester

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Erről értesülnek:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ A címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői

Nyíregyháza Megyei Jogú Város
Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Program
Felülvizsgálata

2015.

Új utakon
PROGRAM ■■■
NYÍREGYHÁZA
többet ad!

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP)	5
➤ BEVEZETÉS	5
A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	9
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	10
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	11
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	13
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	13
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	15
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	16
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	18
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	22
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői	22
4.2 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	28
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	28
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)	30
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	30
6.1 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	31
6.2. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	32
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	33
7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	33
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	35
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	35
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	36
1. A HEP IT részletei	36
Az új intézkedési terv helyzetelemzésének összegzése	36
Az intézkedési területek részletes kifejtése	37
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	43
3. Elfogadás módja és dátuma	59
HEP Sablon 1. számú melléklet	59
1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÓNÉPESSÉG SZÁMA AZ ÉV VÉGÉN	63
2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLLANDÓ NÉPESSÉG	64
3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÖREGEDÉSI INDEX	65
4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - BELFÖLDI VÁNDORLÁSOK	65
5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - TERMÉSZETES SZAPORODÁS	66

A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	66
3.2.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA ÉS ARÁNYA, 15-64 ÉVESEK SZÁMA	66
3.2.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA KORCSOPORT SZERINT	66
3.2.3. SZÁMÚ TÁBLA - A MUNKANÉLKÜLIEK ÉS A 180 NAPNÁL RÉGEBBEN REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA ÉS ARÁNYA NEMENKÉNT	67
3.2.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NYILVÁNTARTOTT PÁLYAKEZDŐ ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA ÉS A 18-29 ÉVES NÉPESSÉG SZÁMA NEMENKÉNT	68
3.2.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLACSONYAN ISKOLÁZOTT NÉPESSÉG	69
3.2.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT	69
3.2.7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLAI FELNŐTTOKTATÁSBAN TANULÓK LÉTSZÁMA ÉS A 8. ÉVFOLYAMOT EREDMÉNYESEN VÉGZETTEK	69
3.2.8. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - FELNŐTTOKTATÁSBAN RÉSZTVEVŐK SZÁMA KÖZÉPFOKÚ ISKOLÁBAN	70
3.2.9. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A FOGLALKOZÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS ESÉLYÉNEK HELYI POTENCIÁLJA - VÁLLALKOZÁSOK	70
3.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLLÁSKERESÉSI SEGÉLYBEN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	71
3.3.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - JÁRADÉKRA JOGOSULT REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA	71
3.3.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - RENDSZERES SZOCIÁLIS SEGÉLYBEN ÉS FOGLALKOZTATÁST HELYETTESÍTŐ TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	72
3.4.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÁS ÁLLOMÁNY	73
3.4.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - VESZÉLYEZTETETT LAKHATÁSI HELYZETEK, HAJLÉKTALANSÁG	73
3.4.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÁSFENNTARTÁSI ÉS ADÓSSÁGCSÖKKENTÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐK	74
3.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE	74
3.6.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ORVOSI ELLÁTÁS	75
3.6.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - KÖZGYÓGYELLÁTÁSI IGAZOLVÁNNYAL RENDELKEZŐK SZÁMA	75
3.6.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁPOLÁSI DÍJBAN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	75
A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG	76
4.1.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - VÉDELEMBE VETT ÉS VESZÉLYEZTETETT KISKORÚ GYERMEKEK SZÁMA	76
4.1.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	76
4.1.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - KEDVEZMÉNYES ÓVODAI - ISKOLAI JUTTATÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA, ARÁNYA	77
4.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	77
4.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - VÉDŐNŐI ÁLLÁSHELYEK SZÁMA	78
4.3.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - BÖLCSÖDÉK ÉS BÖLCSÖDÉBE BEÍRATOTT GYERMEKEK SZÁMA	79
4.3.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - CSALÁDI NAPKÖZIBEN ENGEDÉLYEZETT FÉRŐHELYEK SZÁMA	79
4.4.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÓVODAI NEVELÉS ADATAI	80
4.4.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÓVODAI NEVELÉS ADATAI 3.	81
4.4.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN TANULÓ SZÁMA	82
4.4.7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLÁK ADATAI	82
4.4.9. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A 8. ÉVFOLYAMOT EREDMÉNYESEN BEFEJEZETTEK A NAPPALI OKTATÁSBAN	82
A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	83
5.1.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - FOGLALKOZTATÁS ÉS MUNKANÉLKÜLISÉG A NŐK KÖRÉBEN	83
5.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - CSALÁDTERVEZÉS, ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS TERÜLETE	83
5.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A NŐKET ÉRŐ ERŐSZAK, CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK	84
5.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - KRÍZISHELYZETBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK	84
5.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A NŐK SZEREPE A HELYI KÖZÉLETBEN	85
AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	85
6.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NYUGDÍJBAN, NYUGDÍJSZERŰ ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA NEMEK SZERINT	85
6.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - 64 ÉVNÉL IDŐSEBB NÉPESSÉG ÉS NAPPALI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ IDŐSKORÚAK SZÁMA	85
6.3.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - IDŐSKORÚAK JÁRADÉKÁBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	86
A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	86
7.1.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ ÉS EGÉSZSÉGGÁROSODOTT SZEMÉLYEK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSAIBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	86

7.1.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NAPPALI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK SZÁMA

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

➤ Bevezetés

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 159/2013. (VI.28.) számú határozatával elfogadta a 2013-2018. évi **Helyi Esélyegyenlőségi Programot**. A program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzésben meghatároztuk a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit, esélyegyenlőtlenségi problémáit.

Az intézkedési tervben a helyzetelemzés következtetései alapján feltárt problémákhoz kapcsolódóan esélyegyenlőségi területenként, célcsoportonként meghatároztuk a helyi esélyegyenlőségi program céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket.

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezései alapján a **helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni**, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot **felül kell vizsgálni**, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. Fentiek alapján 2015 júniusában elvégeztük a felülvizsgálatot.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város egyik legfontosabb stratégiai célkitűzése a szociális biztonság megteremtése, részben pénzbeli és természetbeni támogatásokkal, részben jól működő személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokkal. A város területén természetesen nemcsak az önkormányzati (társulás) intézmények, de számos nem állami és egyházi fenntartó nyújt ellátást, tart fenn intézményeket.

A helyi szereplők közötti együttműködésnek és partnerségnek a feladatok végrehajtása során tapasztalható előnyei és keletkezett többletértékei mellett kiemelten fontos, hogy a partnerség növelje a kollektív elkötelezettséget az esélyegyenlőség biztosítása révén minden célcsoport vonatkozásában. Ennek biztosítása céljából az Ebktv. alapján a helyi esélyegyenlőségi programunk felülvizsgálatát végeztük el, kiegészítve az azóta megtett intézkedésekkel, alátámasztva különböző statisztikai adatokkal és új intézkedési terveket is megfogalmaztunk a célcsoportok minél szélesebb körben való esélyegyenlőségének biztosítása érdekében.

Hosszasan lehet sorolni a változásokat, amelyek az önkormányzati feladatellátás területén az elmúlt években végbementek. Célunk az önkormányzati szolgáltatás nehézségeinek, kihívásainak, az ezekre nyújtott válaszoknak és a lehetőségeknek a bemutatása. Hangsúlyozzuk, hogy a folyamatosan változó gazdasági, társadalmi jellemzők között az önkormányzatoknak kiemelkedő, hangsúlyos szerepe van a közszolgáltatások szervezésében, koordinálásában, az állampolgárok szükségleteinek kielégítésében. E feladat teljesítéséhez jól felkészült szakemberekre van szükség, akik nyitottak az újításokra, változásokra, változtatási szándékokra és naprakész információkkal rendelkeznek. Az önkormányzatok számára a pályázati lehetőségek kiaknázása nélkülözhetetlen, legyen szó akár infrastrukturális beruházásokról akár a szolgáltatások minőségi fejlesztését szolgáló programok megvalósításáról.

A települési önkormányzatok szolgáltatás szervezése – figyelembe véve az esélyegyenlőség által megfogalmazott szempontokat is - sokfajta elemzést kíván meg. A település általános jellemzőinek ismeretein túl (demográfiai trendek, gazdasági aktivitás, egészségügyi helyzet, jövedelmi viszonyok stb.) a jogszabályi változások nyomán követése, a finanszírozási háttér pontos ismerete, a településen működő szolgáltatók ismerete és a velük történő együttműködés nélkülözhetetlen.

Még mindezek mellett is rendkívül nehéz feladat a szolgáltatási rendszer kialakítása és működtetése, mert a jogszabályok több esetben határoznak meg olyan szolgáltatásokat kötelező feladatként definiálva, amelyek

kialakítására (pl.: korábban a megyei jogú városok feladatai közé került a gyermekjóléti szakellátás biztosítása) vagy fenntartására nem biztosított a finanszírozás.

A finanszírozási háttér folyamatos módosulása következtében a korábban normatív állami támogatással működtetett szolgáltatások egy része pályázati úton történő finanszírozássá változott. Így előfordul, hogy Nyíregyházán is korábban finanszírozott szociális szolgáltatásról kellett dönteni, biztosítja-e az önkormányzat továbbra is vagy sem, miután a pályázatot elutasították. Természetesen az önkormányzat tovább biztosítja, hiszen a kötelező feladatellátás mellett számos nem kötelező, ún. önként vállalt feladatot lát el, amelyek mind a lakosság szükségleteinek kielégítésére nyújtanak választ. Ebben a rendszerben a nem állami és egyházi fenntartók a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásaikkal segítik a feladatellátást és egyben választási lehetőséget nyújtanak az állampolgárok számára.

Zárszóként hangsúlyozzuk, hogy az önkormányzat a jövőben is garancia kell legyen ahhoz, hogy az állampolgárok hozzájuthassanak a megfelelő minőségű szolgáltatásokhoz.

A település bemutatása

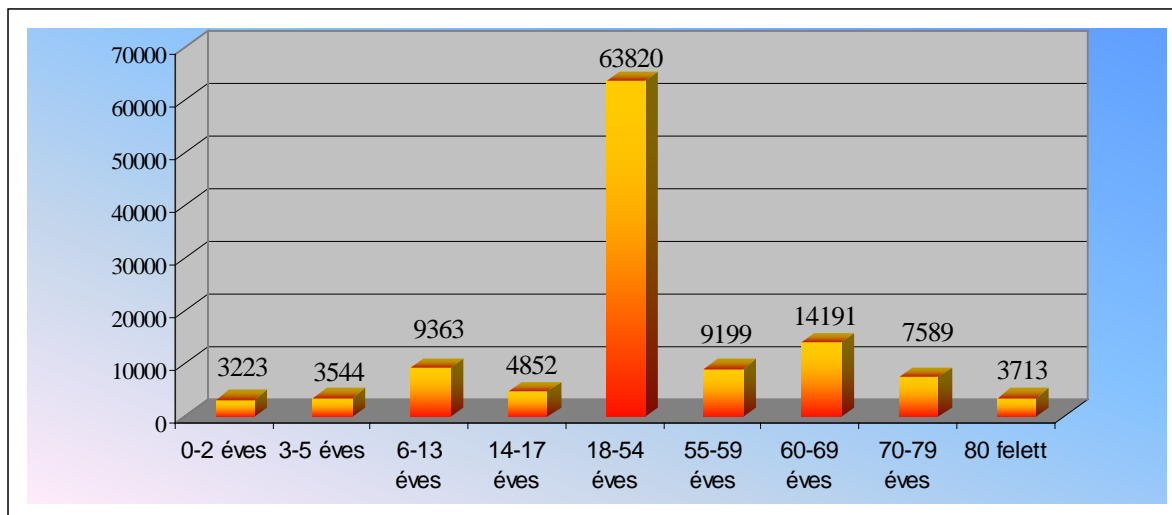
Demográfiai adatok

A statisztikai adatok szerint Nyíregyháza lakónépessége 2014. január 1-jén 119.494 fő. Nyíregyháza azon kevés városok közé tartozik, ahol nem csökkent, hanem minimálisan, de nőtt a lakosság száma.¹ A két népszámlálási adatot tekintve (2001-2011) 0,8 százalékos emelkedést mutat, és így közel 120 ezerre tehető a lakosság száma.

„Az országos adatok szerint a természetes fogyás gyakorlatilag az ország egész területét érintette, a régiók és megyék mindegyikét. Volt azonban négy olyan nagyobb területi egység, ahol a belföldi és a nemzetközi vándorlásnak köszönhetően a lakosság lélekszáma ténylegesen gyarapodott: a Közép-Magyarország régiót alkotó Budapest és Pest megye mellett Győr-Moson-Sopron és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye.”²

1. ábra

Nyíregyháza lakónépessége (2014)

Forrás: KSH, 2014.

¹ „**Magyarországon 2015 I. negyedévében** gyorsult a természetes fogyás üteme, mivel a halálozások száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a születéseké. Előzetes adatok szerint 2015 január–márciusában 22 014 **gyermek született**, ami 3,3%-os növekedés az egy évvel korábbihoz viszonyítva, a születési arányszám pedig 8,8 ezrelékről 9,1 ezrelékre nőtt. Mindhárom hónapban a születések száma és aránya emelkedett, összességében 703 újszülöttel több jött világra. Az **elhunytak** 37 823 fős száma 2015 első három hónapjában 15%-kal (4828 fővel) több volt az előző év azonos időszakához képest, a halálozási arányszám pedig 2,0 ezrelékpontos növekedés mellett 15,6 ezreléket tett ki.” KSH, *Gazdaság és Társadalom 2015. I. negyedév*, www.ksh.hu

² KSH, Magyarország, 2014 www.ksh.hu

A népesség 14,4 %-a gyermekkorú (0-14 éves), több mint 17 ezren vannak. A városban 6400 fő a 15-19 év és 15.237 fő a 20-29 év közöttiek száma. Így a lakosság 32,5 %-a gyermek vagy fiatalkorú. A 30-59 évesek (55.149 fő) aránya 46,2 %, míg az idősebbek aránya (60 év felett) 21,3 %. A gyermeknépesség eltartottsági rátája - a gyermekkorú népességnek (0-14 éves) az aktív korú (15-64 éves) népességhez viszonyított aránya – Nyíregyházán 20,2%, a megyei 23,7 %, a regionális 22,5 % és az országos adat 21,2 %.

A korszerkezeti összetétel komplex mutatójaként használt ún. **öregedési index** lényegében a szélső korcsoportok egymáshoz viszonyított arányát jelzi, azt mutatja meg, hogy száz gyermekkorúra mennyi időskorú jut. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

Nyíregyháza öregedési indexe 2014-ben 98 volt, ami az országosnál (121,5) továbbra is lényegesen fiatalosabb korszerkezetet mutat. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyeinél (86,8) azonban idősebb a város lakosságának korstruktúrája. Az Észak-Alföldi régió mutatója 103,0 %.

Foglalkoztatási mutatók

Nyíregyháza, mint Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye székhelye, járásközpont és kistérségi centrum a megyei iparban, kereskedelemben, turizmusban, feldolgozóiparban egyaránt meghatározó szerepet tölt be. A város a megyén belül a legjelentősebb befektetési célpont, a külföldi működő tőke beáramlásának legfőbb területe. Nyíregyházán található a megye regisztrált gazdasági szervezeteinek 22%-a. A város ebből adódóan a megye legnagyobb foglalkoztatási centruma, a megyeszékhely kiterjedt ingázási övezettel rendelkezik.

A foglalkoztatottság illetve a munkanélküliség helyzetét tekintve elmondható, hogy a gazdasági változások a város lakóit is jelentősen sújtották, a foglalkoztatási problémák növekedtek, majd pedig csökkentek az elmúlt években. A gazdaságilag aktív népességből (15-64 év közötti lakónépesség) a nyilvántartott álláskeresők száma emelkedett 2007. december - (5,33 %) és 2014. december (8,294 %) között, majd 2013 (8,3 %) évtől csökkenés látható a meglévő statisztikai adatok alapján. 2014-ben 6,77 % volt a relatív mutató. A megyei mutató 11,24 %.³

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban Nyíregyházán az elmúlt évben átlagosan 1700 fő részesült. Közfoglalkoztatási programjainkban jelentős számban vonunk be foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, illetve regisztrált álláskeresőket. A foglalkoztatási programok szervezésénél elsődleges célunk a munkára képes lakosság munkához juttatása, foglalkoztatásának elősegítése.

1. táblázat

Közfoglalkoztatás alakulása 2013-2014 években

Megnevezés	2013. év	2014.év
Szerződések száma	3497 db/fő	4623 db/fő
Ebből: közfoglalkoztatásban résztvevő		4604
Egyéb foglalkoztatott (TÁMOP, stb.)	3489	19
	8	
Ebből: 6 órás	1992 db /fő	279 db/fő
8 órás	1505 db/fő	4344 db/fő
Programok száma	15 db	17 db
Ebből: Közfoglalkoztatás	15 db	15 db
Egyéb program	-	2 db
Éves átlagléltszám	775,9 fő	996,3 fő

Forrás: NYÍRVV Nonprofit Kft

³ <http://www.afsz.hu>

2013. évben az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség 80082 fő, közfoglalkoztatásban résztvevők száma ugyanezen évben 3489 fő. Megállapítható, hogy a foglalkoztatásba bevontak száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat, 2012 évben 1887 fő, 2013-ban 3489 fő, 2014. évben pedig már 4604 fővel kötöttünk közfoglalkoztatási jogviszonyra irányuló szerződést. Ezt a növekvő tendenciát szeretnénk az elkövetkező időben is folytatni. Fontosnak tartjuk a közfoglalkoztatásban résztvevők képzését, ezért minden évben jelentős számban bonyolítunk képzéssel egybekötött programokat is. 2014 évben 570 fő, 2015 évben eddig 158 fő vett részt képzésen.

Fontos célkitűzésünk az értékeket teremtő, értékeinket megóvó, látható eredményeket hozó közfoglalkoztatás megszervezése Nyíregyházán. Az önkormányzat, illetve intézményeihez kapcsolódó különböző építő, illetve felújító munkálatok, természeti és lakókörnyezetünk védelme, karbantartása, állagmegóvása, egészségügyi, szociális és lakossági szolgáltatások nyújtása.⁴

A szociális szövetkezetek megalakítására vonatkozó törekvések elenyészőek, mivel a lakosság számára ez a fajta foglalkoztatási típus kevésbé ismert. Nyíregyháza Önkormányzata a **Nyírségi Gyógy és Fűszernövény Hasznosító Szociális Szövetkezet (4405 Nyíregyháza, Míves u. 23.)** által benyújtandó TÁMOP-2.4.3-D-1-13/1 kódjelű, Szociális gazdaság fejlesztése – Az önfenntartást célzó szociális szövetkezetek támogatása a konvergencia régióban – című pályázatban megfogalmazott célkitűzésekkel egyetértett, a pályázat benyújtását támogatta.

Infrastruktúra

A vezetékes vízellátás kiépítése 1961-ben kezdődött meg. A város ivóvízellátása a Nyíregyházi Regionális Vízellátó Rendszerről történik, melynek főművei Kótaj, Nyírtelek és Paszab települések közigazgatási területén található. A telepek mélyfúrású kútjaikból látják el a várost 616 km hosszú vezetéken. A vízellátó rendszer a megyeszékhelyen kívül további 16 települést lát el ivóvízzel. Nyíregyházán a háztartások közel 99 %-a bekapcsolódott az ivóvízhálózatba. 2014. évben a településszerkezet fejlődésének megfelelően az újonnan kialakított lakóövezetek ellátása érdekében kisebb vízhálózat fejlesztések történtek. A már meglévő hálózatok folyamatos karbantartásával, felújításával és rekonstrukciójával biztosított a felhasználók egészséges ivóvízzel történő ellátása.

A megyeszékhely szennyvízelvezetése-tisztítása az agglomerációban valósul meg, úgy, hogy a városban lévő két szennyvíztisztító mű fogadja Kótaj, Nyírpazony és Kálmánháza települések szennyvizét is. 2012. évben Nyíregyháza és térségében több mint 13 milliárd forint értékű szennyvíz-beruházási program csatornaépítése indult. A beruházás létesítményei közül a komposztáló telep készült el elsőként, 2012 júniusától működik, a II. sz. szennyvíztisztító telep próbaüzeme 2014. év végén fejeződött be. A projektben a csatornahálózat fejlesztésével megvalósul a város teljes körű szennyvízelvezetése, tisztítása, mintegy 8 ezer szennyvízbekötési lehetőség létesül, ebből 2014. évben 3 ezer a 2015 évben további 2,5 ezer házi bekötés előre kötése valósult meg. Várhatóan további előre kötések valósulnak meg a közeljövőben, olyan ütemben, ahogy ezt az érintett ingatlan tulajdonosok a saját belső hálózatuk megépítésével lehetővé teszik. Az építési munkálatok előreláthatólag 2015. augusztus végére befejeződnek. A projekt megvalósításával 97 százalékos mértékű lesz a szennyvíz-hálózat kiépítettsége a 120 ezer lakosú megyeszékhelyen.

Nyíregyháza háztartásfelvétel adatai alapján csupán a háztartások 13 %-ában nincs kerékpár, ugyanakkor egy, ill. kettő kerékpár a háztartások 30-30 %-ában található, három, ill. négy kerékpárral is azonos számú háztartás rendelkezik. A kerékpárhálózat fejlesztéséhez, biztonságos és összefüggővé tételéhez évek óta folyamatosan készített a város terveket, és a pályázati lehetőségeket kihasználva újabb és újabb kerékpárút szakaszok építésére került sor. Míg 2010-ben 33,95 km, 2013-ban 42,8 km kerékpárutat üzemeltetett a NYÍRVV Kft, jelenleg 51,8 km fenntartásáról kell gondoskodni.

⁴ NYÍRVV Nonprofit Kft

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A jogszabályi környezet a program elkészítését követően nem változott.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének 8/2001. (III.1.) KGY rendelete a lakáscélú helyi támogatásokról**

A rendelet alapján támogatás nyújtható a magántulajdonban levő lakóházon/épületen szükséges olyan munkálatok elvégzésére, amelyek a Polgármesteri Hivatal Építésügyi Osztályának igazolása alapján életveszélyes állapot elhárítására szolgálnak. A támogatás mértéke kamatmentes kölcsön, mely összege 400.000 forint.
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének 4/2015. (II.20.) önkormányzati rendelete az önkormányzati lakások bérletéről és lakbérének megállapításáról**

A rendelet meghatározza az önkormányzati tulajdonú lakások, lakrészek bérlet útján történő hasznosításának feltételeit, a lakberek mértékét.
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város 13/2011. (III.11.) számú önkormányzati rendelete Nyíregyháza Megyei Jogú Város önkormányzati közművelődési feladatairól**

A Kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény felhatalmazta a helyi önkormányzatokat arra, hogy a törvényben foglalt közművelődési célkitűzések meghatározására és a helyi feladatok ellátására helyi rendeletet alkossanak. Ez a felhatalmazás egyben szabályozási kötelezettséget is jelent, mert a város polgárainak a művelődéshez való joga csak a helyi művelődési lehetőségek megfelelő biztosításával érvényesülhet. A törvény céljainak megfelelően Nyíregyháza közművelődésének szinten tartása és jövőbeni fejlődése érdekében fontos rendeletben rögzíteni, hogy az előírt kötelező önkormányzati közművelődési feladatok közül melyeket, milyen szervezeti kereteken belül és mennyi anyagi ráfordítással látjuk el.
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének az 54/2011.(XII.16.) számú önkormányzati rendelete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből adódó egyes feladatok végrehajtásáról**

A Gyvt. alapján az ellátó rendszer működtetéséről az állam és az önkormányzatok kötelesek gondoskodni, hangsúlyozva azonban a családok gyermeknevelési felelősségét is.

A rendelet célja, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően szabályozza Nyíregyháza Megyei Jogú Város területén működő intézményrendszert a rendszeres, illetve a nem rendszeres pénzbeli és természetbeni ellátásokkal széles körben támogassa a szociálisan rászoruló családokban élő gyermekeket.
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 3/2015. (II.20.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról**

Az Szt. a szociális ellátás feltételeinek biztosítását az állam központi szervein kívül a helyi önkormányzatok feladataként állapítja meg, lehetővé téve, hogy az önkormányzat saját költségvetése terhére egyéb ellátásokat is megállapítson. A törvény felhatalmazza az önkormányzatot arra, hogy az egyes ellátások feltételeit, az igénylésre vonatkozó eljárási szabályokat a helyi sajátosságokat figyelembe véve rendeletében határozza meg. A rendelet teljes körűen, részletesen tartalmazza az állampolgárok által igénybe vehető, szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat.
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 7/2013. (II.15.) számú önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételi rendjéről és az értük fizetendő térítési díjak megállapításáról**

Az Szt. 2011. január 1-től hatályos 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha a fenntartó önkormányzati társulás vagy többcélú kistérségi társulás, akkor a társulási megállapodásban erre kijelölt települési

önkormányzat a társulási megállapodásban meghatározottak szerint rendeletet alkot. A Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás döntése alapján Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata szabályozza rendeletében a közös fenntartású intézményekre vonatkozó előírásokat. Az önkormányzat 2011-ben két rendeletben külön szabályozta a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő ellátások formáit, valamint külön azokat az ellátásokat, melyeket az Önkormányzat más fenntartóval kötött ellátási szerződés keretében biztosít. Tekintettel arra, hogy az Szt. 92/B. § (1) bekezdése és a 92/C. § (1) bekezdése alapján a fenntartó kötelezettsége az intézményi térítési díj konkrét összegben történő megállapítása a helyi rendeletben a társulás keretében ellátott szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak szabályozhatóak.

- **Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 23/2013. (V.31.) önkormányzati rendelete a nem önkormányzati tulajdonban lévő bérlakásban lakók lakbértámogatásáról**

A rendelet alapján a gyermeket nevelő háztartások, gyermektelen házastársak élettársak, egyedülálló lakásigénylők is kaphatnak lakbértámogatást, melynek mértéke legfeljebb havi 10.000.-, illetve 17.000.- forint lehet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során a korábban készült stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat tekintettük át, melyek a következő 2013 óta keletkezett alábbi dokumentumokkal egészül ki.

2.1.11. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Gazdasági Programja, 2015-2019.

2015-ben Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 47/2015. (III.26.) számú határozatával elfogadta a város 2015-2019. évi gazdasági programját. A program a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban tartalmazza különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

2.1.12. Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 185/2014. (IX.25.) számú határozatával elfogadta a város fenntartható városfejlesztési programját képező Integrált Településfejlesztési Stratégiát.

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítését egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) és a város településfejlesztési koncepciójának kidolgozása előzte meg. A megalapozó vizsgálat – számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatja a város gazdasági és társadalmi folyamatait, legfőbb erősségeit, adottságait, valamint gyengeségeit, problémáit. A településfejlesztési koncepcióban kijelölt fejlesztési irányok a megalapozó vizsgálatban feltárt adottságok és a hosszú távon elérni kívánt állapot közötti utat jelölik ki. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) a koncepcióra épülve kijelöli a középtávon (4-10 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit.

2.1.13. NYITÖT szociális szolgáltatástervezési koncepció 2013

2005-ben alakult meg a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás a nyíregyházi kistérség településeinek részvételével, annak érdekében, hogy a településfejlesztés, oktatás, egészségügy, szociális és gyermekvédelmi területen a feladatellátás hatékonyabban valósuljon meg. A Társulás 2010-ben készítette el első alkalommal a szolgáltatástervezési koncepciót. Tekintettel a felülvizsgálati kötelezettségre Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a 253/2013. (XI.28.) számú határozatával elfogadta a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás szolgáltatástervezési koncepcióját.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2013-tól két jelentősebb változás következett be. Kialakultak a járások, valamint a társulások működését befolyásoló döntések születtek.

Új közigazgatási, területi egységként jelent meg 2013-ban a járás. A járások⁵ kialakítása a közigazgatás átfogó, a közjót szolgáló átalakításának, a Jó Állam kialakításának egyik eleme, amelyről 2011 őszén határozott a Kormány. A járás, mint az állam szervezetének legalacsonyabb szintű területi és szervezeti egységének a kialakítását a hatékonyabb, költségtakarékosabb és ügyfélközpontú területi közigazgatás megteremtése indokolta. A járások és járási hivatalok a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiként kerültek felállításra 2013. január 1-jével. A járási kormányhivatalok legfontosabb feladata a megyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása.

A **Nyíregyházi járás** területe 809,61 km², népessége 166 684 fő, népsűrűsége pedig 206 fő/km². Négy város (Nyíregyháza, Nyírtelek, Rakamaz és Újfehértó) és 11 község tartozik hozzá.

2. táblázat

A Nyíregyházi járás településeinek mutatói

Település	Jogállása	Kistérség	Közös önkormányzati hivatal székhelye	Lakó népesség	Lakások száma	Munkanélküliség (relatív mutató) ⁶
Nyíregyháza	megyeszékhely	Nyíregyházai	-	118185	51480	6,11
Apagy	község	Baktalórántházai	-	2279	871	7,23
Kálmánháza	község	Nyíregyházai	Kálmánháza	1905	748	9,88
Kótaj	község	Nyíregyházai	-	4496	1519	12,38
Nagycserkesz	község	Nyíregyházai	Kálmánháza	1785	632	15,86
Napkor	község	Nyíregyházai	-	3679	1333	9,95
Nyírpazony	község	Nyíregyházai	-	3403	1268	6,42
Nyírtelek	város	Nyíregyházai	-	6730	2521	8,71
Nyírtura	község	Nyíregyházai	Nyírtura	1774	673	6,3
Rakamaz	város	Tiszavasvári	Rakamaz	4512	1853	8,41
Sényő	község	Nyíregyházai	Nyírtura	1414	481	8,12
Szabolcs	község	Tiszavasvári	Rakamaz	372	191	7,05
Tímár	község	Tiszavasvári	Tiszanagyfalu	1345	509	11,2
Tiszanagyfalu	község	Tiszavasvári	Tiszanagyfalu	1826	694	11,14
Újfehértó	város	Nagykállói	-	12979	4813	7,02
Összesen	-	-	-	166684	69586	9,052

Forrás: KSH 2014.

A járások kialakításával az önkormányzatoktól átkerültek az önkormányzati feladatok, a gyermekvédelmi és gyámügyek, valamint egyes szociális (időskorúak járadéka, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, ápolási díj és közgyógyellátás egyes jogcíme), környezetvédelmi, természetvédelmi igazgatási ügyek. A hatáskörök szétválasztásánál kiemelt szempont volt, hogy a helyi szabályozáshoz kapcsolódó, mérlegelési jogkörbe tartozó ügyek, a helyi viszonyok ismeretét (pl. birtokvédelem) és a helyi azonnali reagálás szükségességét igénylő ügyek (pl. katasztrófavédelmi feladatok) lehetőleg maradjanak a települési jegyzőnél.

⁵ A járás a megye részét alkotó, annak felosztásával kialakított, települések meghatározott csoportját magába foglaló közigazgatási területi egység.

⁶ Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (2014.09.20. szerinti állapot)

Relatív mutató: a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

Strukturális változások, jogszabályok módosulása, foglalkoztatási problémák, a társadalmi konfliktusok megelőzésének, kezelésének fokozódó szükségessége, a lakosságmegtartás kihívásai, a humánszolgáltatások újrászervezésének új körülményei, bizonyos településméretetek esetében (járás, kistérség) komplex szolgáltatások megszervezésének szükségessége - ebben a környezetben kell az önkormányzatoknak saját stratégiát kialakítani és megtalálni a lehető legjobb megoldásokat a felmerülő problémák kezelésére, megoldására.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata sikeresen pályázott az **ÁROP-1.A.3-2014-2014-0059 számú, „Területi együttműködést segítő programok a Nyíregyházi járás területén”** címmel. A pályázat célja a Nyíregyházi járás települési önkormányzatai közötti együttműködés kialakítása és fenntartása annak érdekében, hogy a lakosság számára minél magasabb színvonalú, gördülékeny feladatellátás valósuljon meg, egyrészt a hivatali működés, másrészt a közszolgáltatások szervezése terén. A program megvalósításába a Nyíregyházi járás településein dolgozó önkormányzati szakembereket, a járási hivatal munkatársait, a Türr István Képző és Kutató Intézet munkatársait, a kisebbségi önkormányzatok és szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek, egyházak képviselőit kívánjuk bevonni.

A projekt időtartama: 2015. április 1 - 2015. november 30.

A projektvezető Nyíregyháza MJV Önkormányzata.

A projekt összköltsége: 19.670.000 Ft (100 %-os támogatottságú).

A projekt keretében tervezett tevékenységek: együttműködések kialakítása, kerekasztal létrehozása és működtetése munkacsoportokkal, Esélyteremtő programterv készítése, informatikai ismeretek bővítését célzó képzés, szociológiai felmérés a közreműködő településeken.

A Möt. értelmében a társulási tanács munkaszervezeti feladatait (eltérő megállapodás hiányában) a társulás székhelyének polgármesteri hivatala látja el, ezért 2013. június 30-ai a Nyírségi Többcélú Kistérségi társulás Munkaszervezete, mint elkülönült költségvetési szerv megszűnt. A társulás feladatait 2013. július 1-től Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala feladatellátási megállapodás alapján látja el.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Életminőség 2008-2012 Nyíregyháza Háztartáspanel kutatás 2015. évben folytatódik. 1000 háztartás lekérdezése megtörtént, az adatok feldolgozása 2015 őszére várható. A kérdőív az aktualizálása mellett, kiegészült a kulturális tőke és az érzelmi jól-lét mérésével, a közfoglalkoztatás megítélésének vizsgálatával, valamint az egészségi állapotra vonatkozó kérdések annak átdolgozását követően az országos adatokkal összehasonlíthatóvá vált.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Továbbra is a legnépesebb hazai nemzetiség Magyarországon a cigányság. A cigányság területileg egyenetlenül helyezkedik el az országban. Az ország több megyéjében a teljes lakossághoz viszonyított arányuk 3 százalék alatt marad, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 8 százalék. Nyíregyházán a becslések szerint a roma lakosság aránya 8-10 %-ra tehető. A roma népesség társadalmi leszakadásának egyik legfontosabb oka a nagyon alacsony iskolai végzettség. A Népszámlálás szerint 2011-ben a 15 évesnél idősebb romák 58%-a legfeljebb általános iskolát végzett, további negyedük-ötödük (23%) viszont nem fejezte be a 8 általánost, azaz a roma népesség négyötöde (79%) legfeljebb alapfokú végzettségű. Középfokú végzettséget érettségi nélkül 13%-uk szerzett, de a szakmai képesítéssel rendelkező, azaz az alapfokú végzettségűeknél magasabban iskolázott egyötödnyi roma népességnek kétharmada legfeljebb szakmunkás-bizonyítványt szerzett, érettségit nem. Mindez azt is jelenti, hogy a romák 90%-ának iskolai végzettsége olyan alacsony, amellyel nagyon nehéz tartós és legális munkát szerezni a mai magyar munkaerőpiacon.⁷

⁷ Bernát Anikó, *Leszakadóban: a romák társadalmi helyzete a mai Magyarországon*, www.tarki.hu

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A Háztartáspanel kutatás 2015 évi eredményei még nem állnak rendelkezésre, mely a 2012-től bekövetkezett nyíregyházi változásokat és azok hatásait elemzi, de a TARKI Háztartás Monitor vizsgálatának⁸ adatfelvétele alapján egy általános helyzetképet kapunk az országról 2014-ig. A felmérés 2014 októberében zajlott és a 2013. október 1. és 2014. szeptember 30. közötti időszakról gyűjtött információkat. (Az adatfelvétel során az 5089 elemszámú induló mintából 2011 sikeres háztartás-interjú készült el).⁹

A kutatás jelentés főbb megállapításai között szerepel, hogy „a szegénység kiterjedtsége – a 2007-2012 közötti időszakban megfigyelt növekedést követően – változatlan maradt, annak mélysége 26%-ról 23%-ra csökkent az elmúlt két év folyamán. Szintén változás, hogy 2012 és 2014 között jelentősen megemelkedett a szegénység előfordulásának valószínűsége a sokgyermekes családok, a 65 év felettek, az egykeresős családok, valamint a női háztartásfővel élők körében. Ezzel szemben csökkent az olyan gyerekes háztartások szegénysége, amelyekben a szülőkön kívül más felnőtt (is) él, továbbá az egy gyermekes felnőtt párok alkotta háztartásokban élők, a gyermekek és fiatalok, valamint romák szegénysége is.”

A hagyományosan magasabb kockázatú, alacsonyabb státusú csoportok kockázati karakterének átalakulása feltehetően összefüggésben van az elmúlt időszak egyik legjelentősebb foglalkoztatás és/vagy szociálpolitikai átalakításával, a közmunkaprogramok jelentős kiterjesztésével (és egyben a munkanélküli járadék rendszerének átalakításával). Erre utal az egykeresős háztartások szegénységének növekedése is: amennyiben egy munkanélküli háztartásban valaki közmunkás lesz, javulás történik a munkaintenzitásban, ám a pótlólagos jövedelem nem elegendő arra, hogy a háztartás kikerüljön a szegénységből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az országos adatok alapján 2015 I. negyedévében a **munkanélküliek száma** – szintén a 15–64 éves népesség körében – 17 ezerrel (4,6%-kal), 347 ezer főre mérséklődött, míg a **munkanélküliségi ráta** 7,8%-os értéke 0,5 százalékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. Jóllehet a **férfiak és a nők** munkanélküliségi rátája közel azonos szintű volt (7,8 és 7,9%), a nők munkanélküliségi mutatóit jelentősebb mérséklődés jellemezte. (Egy év alatt a női munkanélküliek száma 11, a férfiaké 6 ezerrel csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig 0,6 és 0,3 százalékponttal lett kevesebb.) A három fő **korcsoport** munkanélküliségi rátája eltérő módon változott: míg a 15–24 éves fiatalok és a 25–54 évesek munkanélküliségi rátája (19,4 és 6,9%) csökkent, addig az 55–64 éveseké (7,0%) kissé meghaladta a 2014. I. negyedévit.¹⁰

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az **iskolai végzettséget** tekintve a munkanélküliségi ráta az érettségivel nem rendelkezők esetében az egy évvel korábbihoz képest nőtt, miközben az érettségizettek és a felsőfokú végzettségűeké mérséklődött. Az iskolai végzettség szintje erősen befolyásolja a munkanélkülivé válást, mivel a legfeljebb alapfokú végzettségűek nyolcszor gyakrabban válnak munkanélkülivé, mint a felsőfokú végzettségűek. A munkanélküliek 44,8%-a **tartósan**, azaz egy éve vagy annál régebben **munkanélküli**, arányuk jelentősen, 6,6 százalékponttal mérséklődött a 2014. I. negyedévihez képest, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** egy év alatt 18,8-ról 17,4 hónapra csökkent.¹¹

⁸ TARKI Monitor jelentések 2014, http://www.tarki.hu/hu/research/hm/monitor2014_teljes.pdf

⁹ A Háztartás panel kutatás 2015 évi adatfelvétele során 1000 elemszámú induló mintából 700 sikeres háztartás-interjú készült el.

¹⁰ KSH 2015. I. negyedév

¹¹ KSH 2015. I. negyedév

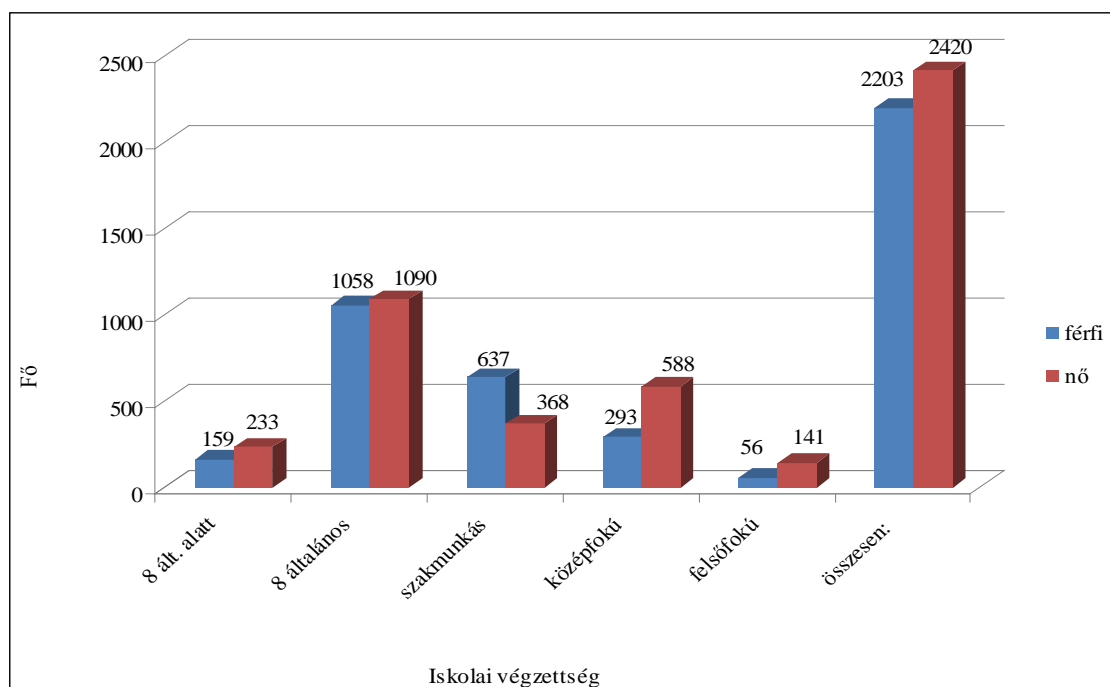
c) közfoglalkoztatás

Az országos adatok alapján „2014-ben a közmunkások minimálbére a szakképzettséggel nem rendelkezők esetében nettó havi 50.632 Ft (a családi adókedvezmény nélkül), a szakképzettséggel rendelkezők körében 65.000 Ft volt, míg 2013-ban 49.453 Ft és 63.404 Ft volt a megfelelő érték. A közfoglalkoztatásban érintettek aránya a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők között a legmagasabb, 15%, míg az érettségizettek és felsőfokú végzettséggel rendelkezők körében az átlagnál lényegesen alacsonyabb, 1-2% az arányuk.”¹²

Nyíregyházán a folyamatosan indított közfoglalkoztatási lehetőségeknek köszönhetően 2013-ban 3497 fő, 2014-ben 4623 fő vett részt a közfoglalkoztatásban. Iskolai végzettség szerint Nyíregyházán is a legtöbben legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeztek, de közép és felsőfokú végzettséggel rendelkezők az országos adathoz viszonyítva magasabb arányban vettek részt a közfoglalkoztatásban.

2. ábra

**A foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása
2014. év**

Forrás: NYÍRVV Nonprofit Kft

A közfoglalkoztatottak bérezése az iskolai végzettségnek megfelelően a jogszabályi előírások figyelembe vételével történt, illetve történik ez évben is.

3. táblázat

Közfoglalkoztatottnak jogszabály alapján fizetett bruttó bér

Megnevezés	2013. év Ft/hó	2014. év Ft/hó	2015. év Ft/hó
Segédmunkás	75.500	77.300	79.155
Legalább középfokú végzettséget és szakképesítést igénylő munkakörben	96.800	99.100	101.480
Szakképzett munkavezető	106.480	109.040	111.660
Nem szakképzett munkavezető	83.050	85.050	87.090

Forrás: NYÍRVV Nonprofit Kft

¹² TÁRKI Monitor jelentések 2014, http://www.tarki.hu/hu/research/hm/monitor2014_teljes.pdf

f) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

„Az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz a 2013 évben mintegy 1496 panasz érkezett. Azokban az ügyekben, amelyekben eljárás indult, a kérelmezők leggyakrabban fogyatékoságukat (119 esetben), nemzetiséghez való tartozásukat (113 esetben), valamint egészségi állapotukat (77 esetben) jelölték meg védett tulajdonságként a hatósághoz eljuttatott panaszukban. 2014. évben 818 írásos beadvány érkezett, a kérelmezők leggyakrabban fogyatékoságukat (98 esetben) és nemzetiséghez való tartozásukat (69 esetben) jelölték meg védett tulajdonságként a panaszukban. Azonban míg 2013-ban a harmadik leggyakrabban megjelölt védett tulajdonság az egészségi állapot volt, addig tavaly 54 ügyben a kérelmező az egyéb helyzetét jelölte meg védett tulajdonságaként beadványában.

A diszkrimináció területe szerint a 2014-ben vizsgált esetekben is, ugyanúgy, ahogy az előző években, a legtöbb panasz a foglalkoztatással kapcsolatban érkezett (143 eset), ezen belül is a foglalkoztatási jogviszony létesítésénél vagy megszüntetésénél érezték úgy a legtöbben, hogy sérült az egyenlő bánásmód követelménye. Ezt követi a szolgáltatások igénybevételének területe (91 eset) majd az oktatás és képzés (53 eset).”¹³

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A segélyezés rendszere folyamatosan változik, részben a jogszabályi előírások, részben a társadalmi változások hatására. 2015-től az önkormányzat szerepe a helyi támogatási rendszer alakításában jelentős, a kiadáskompenzáló támogatások - elsősorban lakhatási, gyógyszer, hátralékkezelési, ápolási - jogosultsági feltételeinek meghatározása saját hatáskörbe tartozik. Az önkormányzat továbbra is biztosítani kívánja mindazon támogatási formákat, amelyeket a lakossági szükségletek igazolnak. Az ellátásokat részben pénzbeli, részben természetbeni formában biztosítjuk az egyéni és társadalmi érdekek figyelembe vételével.

4. táblázat

Nyíregyháza Önkormányzata által biztosított pénzbeli és természetbeni támogatások

Segélyfajták a támogatás gyakorisága szerint	Segélyfajták a juttatás módja szerint	
	Pénzbeli	Természetbeni
Rendszeres	<ul style="list-style-type: none"> - települési támogatásként nyújtott méltányossági ápolási díj - települési támogatásként nyújtott helyi lakásfenntartási támogatás - rendszeres rendkívüli települési támogatás - kiegészítő ápolási díj halmozottan fogyatékos személyt ápoló számára - nem önkormányzati tulajdonban lévő bérlakásban lakók lakbértámogatása - lakbérhozzájárulási szolgáltatás 	<ul style="list-style-type: none"> - települési támogatásként nyújtott helyi lakásfenntartási támogatás - gyógyszer-támogatás - települési támogatásként nyújtott helyi adósságkezelési szolgáltatás
Átmeneti	<ul style="list-style-type: none"> - rendkívüli települési támogatás (létfenntartásra, kelengyetámogatás címén, rendkívüli gyógyszer-támogatásra, gyermekkel kapcsolatos anyagi problémák enyhítésére, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán hallgatói jogviszonyban állók részére, temetési hozzájárulásként) 	<ul style="list-style-type: none"> - rendkívüli települési támogatás - tanszertámogatás - karácsonyi támogatás

Forrás: Saját szerkesztés

¹³ Egyenlő Bánásmód Hatóság 2014 beszámoló, <http://www.egyenlobanasmod.hu>

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. fejezete alapján 2015. 03. 01-től a települési önkormányzatok által nyújtható pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere jelentős mértékben átalakult. Az Szt-ben szabályozott és jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. 03. 01-től a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásának két típusa közül 2015. 02. 28. után a foglalkoztatást helyettesítő támogatás megmaradt, viszont a rendszeres szociális segély helyett a gyermekfelügyeleti és az egészségkárosodási támogatás állapítható meg.

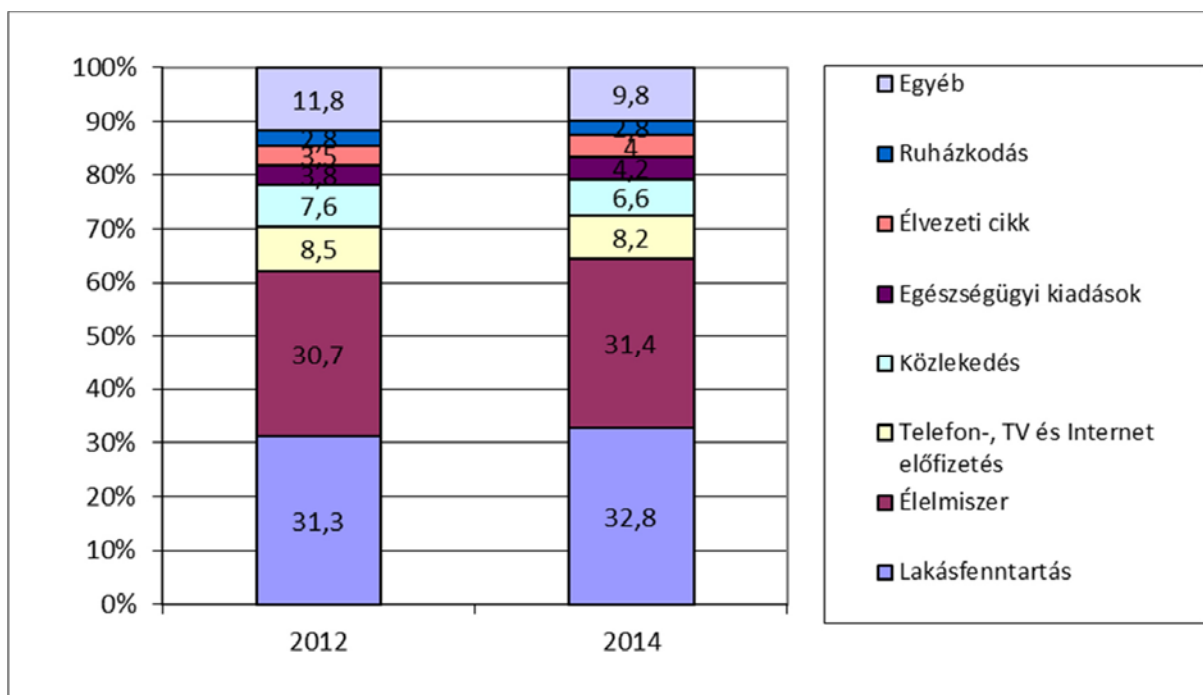
Az önkormányzat által nyújtott támogatások és szolgáltatások célcsoportjai elsősorban azok, akik jövedelmi, vagyoni helyzetük vagy egyéb szociális jellemzőjük (kor, egészségi állapot, stb.) alapján rászorultak. A pénzbeli és természetbeni támogatásokat a Polgármesteri Hivatalnál, a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátásokat az intézményeknél (Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ, Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ) kell kérelmezni. Az Önkormányzat folyamatosan törekszik arra, hogy a megjelenő szükségletekre reagálva egyes támogatási típusokat jövedelmi és vagyoni helyzettől függetlenül valamennyi jogosult számára biztosítsa (tanszer csomag, úszásoktatás támogatása, karácsonyi csomag, stb.).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A TÁRKI országos felmérése alapján a háztartások átlagosan a kiadásaiknak egyharmadát élelmiszerrel kapcsolatos kiadásokra költik. A másik jelentős költségelem a lakásfenntartással kapcsolatos kiadás, melyek jelentősen megnöttek a vizsgált időszakban: míg a 2004/2005-ös adatfelvétel idején a kiadások egynegyedét tették ki a lakásfenntartással kapcsolatos költségek, addig 2009-ben ez a tétel meghaladta az összes fogyasztás 30%-át, majd 2014-re megközelítette a kiadások egyharmadát.

3. ábra

A fogyasztási kiadások szerkezete (százalékban), 2012-ben és 2014-ben

Forrás: TÁRKI Monitor jelentések 2014

Közlekedésre, telefon, tévé- és internet-előfizetésre együtt a költségek 7-8%-a, egészségügyi kiadásokra és élvezeti cikkekre nagyjából 4-5%-a jutott a teljes vizsgált időszakban.¹⁴

¹⁴ TÁRKI Monitor jelentések 2014, http://www.tarki.hu/hu/research/hm/monitor2014_teljes.pdf

a) bérlakás-állomány

A bérlakás állományban jelentős változás az elmúlt két évben nem következett be. Nyíregyházán az önkormányzati tulajdonú lakások száma 2012-ben 1.929 db, 2014. december 21-én 1921 db volt. A bérlakások jelentős hányada, 25,14 %-a továbbra is Nyíregyháza két szegregátumában, Huszár telepen (299 db.) és a Keleti lakótelepen (129 db.) található. 2013-2014. évben a Viola utcán 13 db, a Dália utcán 12 db sorházi lakás belső helyreállítására került sor. A keleti lakótelepen a 129 db lakásból jelenleg 7 db üres lakás van. 2010. évben 2 db, 2012. évben 3 db, 2013. évben 1 db, 2014. évben 1 db lakás levételére került sor. Az üres lakások továbbra is a NYÍRVV Kft kezelésében állnak, de nem kerülnek kiutalásra, vagyis a kiutalható lakások számát nem növelik. A lakások 4 lakásos tömbépületekből állnak, és a bontás csak épületenként történhet meg, lakásonkénti bontás nem lehetséges. Így az üres lakások ajtó és ablak nyílásai befalazásra kerülnek.

b) lakhatást segítő támogatások

Mind a pénzbeli és természetbeni, mind pedig a szociális szolgáltatások elsősorban a szociálisan rászorultaknak járnak, és megállapításuknál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A minimálisan szükségesnek elismert jóléti szint (szegénységi küszöb) a KSH adatai alapján 2012-ben egyszemélyes háztartás esetén 66.399 Ft/hó volt. A KSH által 2013-ban vizsgált háztartások személyes kiadásai 33,0%-át költötték élelmiszerre, 28,8%-ot fordítottak lakásfenntartási kiadásokra, ennek 56,6%-át háztartási energia vásárlására.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. Fejezete alapján a szociális ellátások rendszere 2015. március 1-jétől átalakult. Megszűnt az Önkormányzat kötelezettsége, de egyben a lehetősége¹⁵ fennmaradt arra, hogy a lakhatási problémák megoldására **lakásfenntartási támogatást és adósságkezelési szolgáltatást** nyújtson a város lakossága számára. Az Szt. felhatalmazása alapján átalakított szociális segélyezési rendszernek továbbra is része a lakhatás segítésére a két támogatási forma, valamint a korábban már szintén biztosított lakbér támogatás. A szabályozást Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II. 20.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

c) eladósodottság

A TÁRKI országos felmérése alapján¹⁶ „minden ötödik háztartás (22%) rendelkezett valamilyen hitellel vagy hátralékkal bank, pénzintézet, közszolgáltató, önkormányzat vagy egyéb intézmény felé, melynek átlagos havi törlesztő részlete 54,6 ezer forint volt 2014 szeptemberében. A háztartások sérülékenységét, megélhetési nehézségeit jól tükrözi az a mutató, amit a háztartások havi összes törlesztéséből és havi jövedelmének arányából számolunk. A tartozással rendelkező háztartások esetében ez a törlesztési arány átlagosan 28% volt, azaz a magyar háztartások havi jövedelmük bő negyedét fordították a havi tartozásaik törlesztéseire 2014 kora őszén.”

Az Önkormányzat 2013-2014-ben a háztartások lakhatási kiadásaihoz kapcsolódó hátralékainak rendezése céljából adósságkezelési szolgáltatást nyújtott. 2013. évben 353 fő részére került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, összesen: 47.630.000.-Ft. összegben, 2014. évben 293 fő vált jogosulttá ezen támogatásra, összesen: 42.929.000.-Ft. értékben.

¹⁵ Az Szt. 45. § (1) bekezdése szerint „A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

¹⁶ TÁRKI Monitor jelentések 2014, http://www.tarki.hu/hu/research/hm/monitor2014_teljes.pdf

Nyíregyházán a szolgáltatók nyilvántartása alapján a lakossági tartozás mértéke

Szolgáltató megnevezése	Kintlévőség mértéke	
	2013	2014
NYÍRVV Nonprofit Kft	276.526.012 Ft	294.751.030 Ft
NYÍRTÁVHŐ Kft	492.590.965 Ft	589.824.702 Ft
EON	474.492.066 Ft	377.304.485 Ft
TIGÁZ	222.980.719 Ft	361.660.697 Ft
Energocoop Kft	22.120.278 Ft	20.841.500 Ft
Nyírségvíz	350.697 e Ft	379.989 e Ft

Forrás: saját szerkesztés a szolgáltatók adatközlése alapján

2015. 03. 01-től települési támogatásként nyújtja Önkormányzatunk a továbbiakban is ezt az ellátást az arra rászorulóknak számára. A jogosultsági szabályok módosultak, például a települési támogatásként nyújtott adósságcsökkentési támogatás mértéke három fordulóban, folyamatosan csökkenő összegben állapítható meg, az adósságcsapdából így segítve kikerülni a háztartásokat.

d) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nyíregyházán évek óta 300-400 főre tehető a fedél nélküliek száma. Az utcai szociális munkát végző Periféria Egyesület 2012-ben 247 fővel, 2014-ben 364 fővel került kapcsolatba. Ebből 58 fő volt az új kliens. Jellemzően már nemcsak az utcán élők, hanem a hajléktalansággal veszélyeztetettek, az átmeneti lakhatással rendelkezők, a szívességi lakáshasználók is segítségért fordulnak az egyesülethez. A kor szerinti megoszlás szerint a 40-59 évesek képviselik magukat a legnagyobb arányban. Az utcai életvitel tartós felszámolásának elsősorban a szakosított ellátási formák felé közvetítést (átmeneti szálló, hajléktalanok otthona, szenvedélybetegek átmeneti otthona), illetve a lakhatásba jutást tekintjük. Az egyesület legnagyobb számban az éjjeli menedékhely felé tudja közvetíteni ügyfeleit (153 alkalom) szakosított ellátási formákba jóval kisebb arányba jutnak be a hajléktalanok (hajléktalanok otthona: 1 fő, idősek otthona: 4 fő, önálló lakhatásba 12 fő).¹⁷

A Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartásában működő Oltalom Szeretetszolgálat Önkormányzatunkkal kötött ellátási szerződés keretében a hajléktalan-ellátás valamennyi szolgáltatását (népkonyha, nappali melegedő, szenvedélybetegek nappali ellátása, éjjeli menedékhely 100 férőhely, hajléktalanok otthona 50 férőhely) biztosítja. Az önkormányzat hozzájárulásával az engedélyezett férőhelyek számát a nappali melegedő esetén 2013. októbertől 100 főről 150 főre, szenvedélybeteg nappali ellátását 30 főről 50 főre, az átmeneti szálló férőhely számát 18-ról 40 főre emelték.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város 2008. február 1-től önkormányzati rendelet megalkotásával lehetővé tette, hogy lakhatási támogatásban részesüljenek azok a hajléktalanok, akik a segítők mentorálásával képesek támogatott lakhatás fenntartására.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az ITS a városban 3 olyan területet – szegregátumot¹⁸ - határoz meg, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. Ezek a területek, szegregátumok a következők:

¹⁷ Periféria Egyesület 2014 évi szakmai beszámoló

¹⁸ A legfrissebb telepösszeírás (Domokos–Herczeg 2010) a telepen élők etnikai hovatartozását nem vizsgálta, de jelzésértékű, hogy az általuk összeírt területi egységeket összefoglaló néven „szegény- és cigánytelepeknek” és városi szegregátumoknak hívják. Összességében 1633 ilyen telepet azonosítottak országszerte 2010-ben, amelyekben összesen körülbelül 300 ezer fő, azaz az ország lakosságának 3%-a lakik. Bernát Anikó, *Leszakadóban: a romák társadalmi helyzete a mai Magyarországon*, www.tarki.hu

1. szegregátum (Orosi út - Gomba utca - Kállói út - Tüzér utca)
2. szegregátum (Bottyán János utca - Huszár tér - Orgona utca - Viola utca)
3. szegregátum (Csáki István utca - Vértanúk útja - Tarcsai István utca)
4. szegregátum (Gerliczki Mihály utca - Vértanúk útja - Károlyi Mihály utca)
5. szegregátum (Polyákbokor külterület)

Ezek a területek a város 3 pontján találhatóak:

- Huszártelep: 2. számú szegregátum a város délnyugati részén (Malomkert, Déli ipartelep, Huszártelep városrészben),
- Keleti lakótelep: A városban beazonosított 1., 3. és 4. számú, egymás szomszédságában fekvő szegregátumok a város keleti részén, az Orosi út mellett (Örökösöld városrészben),
- Polyákbokor: 5. számú szegregátum, Nyíregyháza külterületén (Bokortanyák, Császárszállás városrészben): új szegregátum, a korábbi IVS-ben – a 2001-es népszámlálási adatok szerinti lehatárolás szerint – nem szerepelt.

Polyákbokor – a 2011-es népszámlálási adatok alapján – új szegregátuma a városnak, amely periférikusan, a városközponttól 9 km távolságra, külterületen helyezkedik el. A terület különleges helyzete, hogy a Nyíregyháza kuriózumának tekinthető bokortanyák egyikén alakult ki. Ez magyarázható azzal, hogy míg korábban a bokortanyákon élők tulajdonában voltak a környező mezőgazdasági területek, tanya jellegű funkciót töltött be, ez a funkció megváltozott. A bokortanyákon – így Polyákbokor esetében is – egyre nagyobb számban telepednek le olyanok, akik a városban emelkedő rezsiköltségek előli menekülés, az olcsóbb megélhetés és a kiskertek révén az önellátás reményében költöznek ki. A területen összesen 39 db lakás található, amelyek családi házak, ezek fele alacsony komfort fokozatú és közel egynegyede egyszobás. Közúton egyedül a Simai út - Szélsőbokor felől közelíthető meg. Közösségi közlekedéssel utazók számára a ritka járatú, H35 jelzésű autóbusz jelenti a városközponttal való kapcsolatot.¹⁹

A Huszár lakótelep és Keleti lakótelep a szociális városrehabilitációs projektek akcióterületei voltak. A Huszár lakótelepen a **szociális és gyermekjóléti ellátások** folyamatosan biztosítottak. Ez azt is jelenti, hogy nemcsak a kötelező szolgáltatások (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás) működnek a telepen, hanem azt is, hogy számos olyan program valósul(t) meg, amelyet a szolgáltatók önerőből illetve pályázati forrásból indítottak. 2012-ben a **„Bizalom és munka” projekt** komplex, egymásra épülő elemeket valósított meg. A fő célja a Huszár lakótelepi és a Keleti lakótelepi szegregátumban élők életminőségének jobbítása képzésekkel, a lakhatási körülmények javításával és a foglalkoztatottság lehetőségeinek növelésével. A program szakmailag előkészítette és biztosítja a TÁMOP- 5.3.6 pályázat elkészítését és sikeres megvalósítását. A Türr István Képző és Kutató Intézet „Bizalom és Munka” modellprogramja keretein belül, az EMMI TFÁT finanszírozásában munka+tanulás módszertanával a telepen élők építkezési munkálatokba való bevonásával, felújításra került egy korábban lakatlan, romos 18 lakásos társasház a Viola út. 5 szám alatt. Az új lakások jelenleg a szegregátumban élők számára a legmagasabb minőségű lakhatási feltételeket biztosítják.

A Viola u. 5. szám alatti lakás felújítás előtt és után

¹⁹ Megalapozó vizsgálat Nyíregyháza Megyei Jogú Város 2014.

A **Munka+Tanulás módszertanának**²⁰ segítségével a célcsoport specifikus, gyakorlatorientált képzéseken sajátíthatott el új ismereteket, melyben minimális volt az elméleti foglalkozások száma, a hangsúly pedig a gyakorlat (munka) közben megszerezhető tudásra helyeződött. A gyakorlati képzés nem tanteremben folyt, hanem élő környezetben. Az ily módon megvalósuló képzések elősegítik öngondoskodási képességeik fejlődését, a munkára szocializálódást (munkaidőben való pontos megjelenés, kommunikáció a csoport többi tagjával, közös munkavégzés egy cél elérése érdekében stb.) és a valódi értéket teremtő munkavégzés során megvalósítható az elérni kívánt képesség és készségfejlesztés.

Az ÉAOP-5.1.1/B-09 pályázat keretében a Huszár telep területi és társadalmi reintegrációja valósult meg. A pályázat keretében szociális bérlakások felújítása, non-profit szolgáltató helyiség kialakítása, önkormányzati intézmények felújítása, közlekedési fejlesztések, játszóhelyek létesítése illetve ezeket az infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítő soft elemek megvalósítása zajlott.

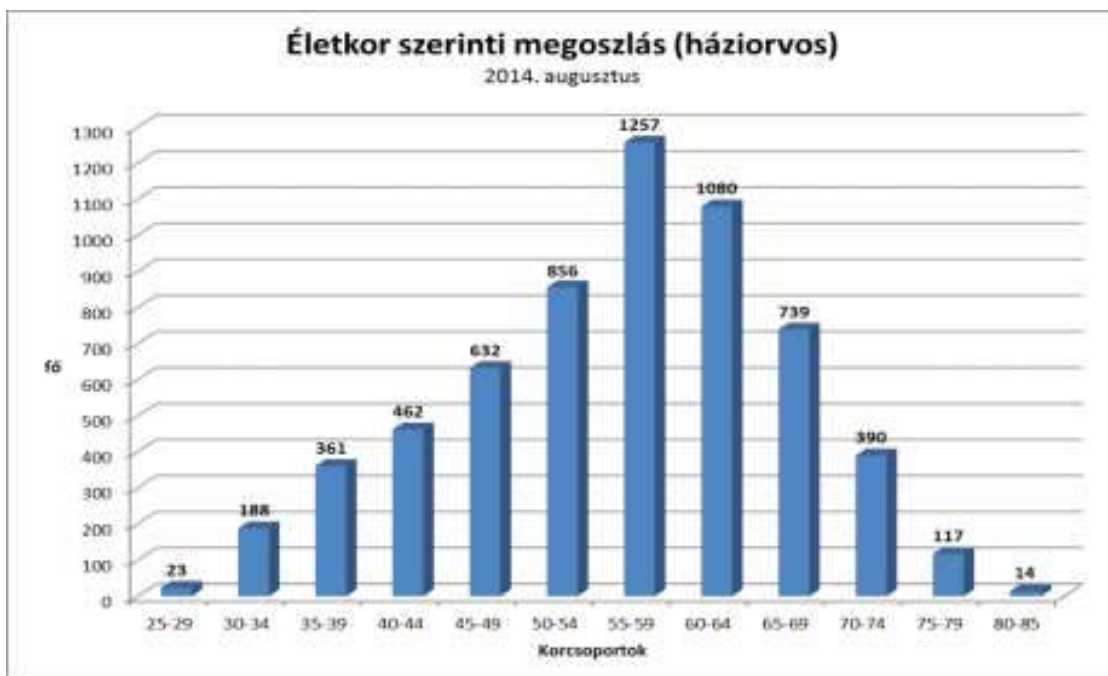
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 3. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzatok kötelező feladatát képezi.

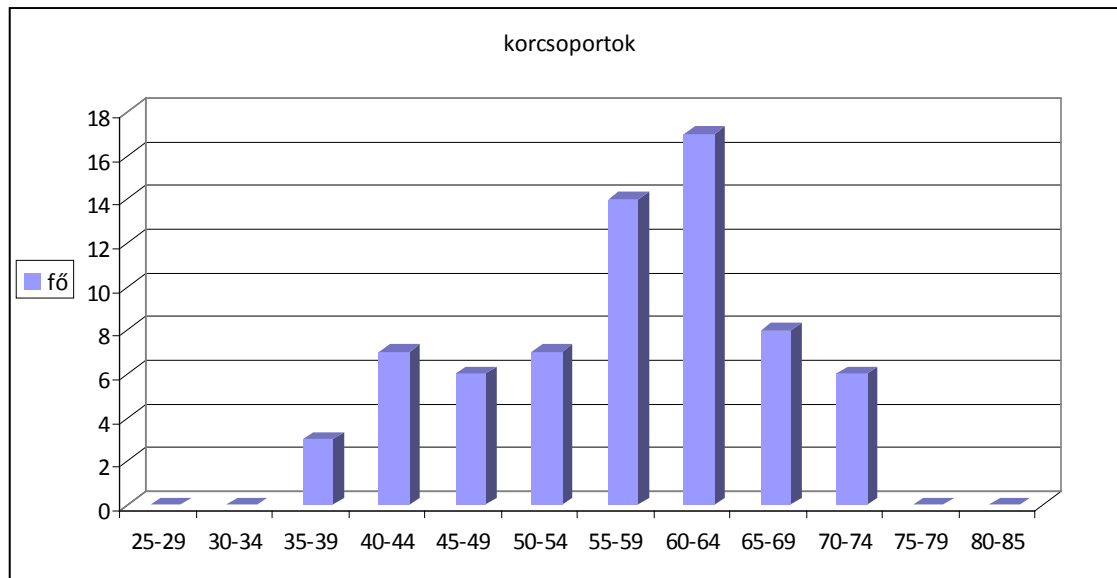
Nyíregyházán továbbra is 44 felnőtt háziorvos, 27 gyermek háziorvos, 22 fogorvosi és 9 iskola-fogászati praxis látja el az alap egészségügyi ellátást. Egy felnőtt háziorvosra kb. 2000 felnőtt, egy gyermek háziorvosra kb. 730 gyermek ellátása hárul. A külterületek ellátását a városban rendelő háziorvosok biztosítják a helyszíneken lévő orvosi rendelőkben. Feladataik ellátását a háziorvosi körzetekben 51, gyermekorvosi körzetekben pedig 27 körzeti ápolónő segíti. Az iskolaorvosi praxisok száma 30, melyek közül 26 iskolai körzetet gyermek háziorvosok látnak el.

4. ábra

Forrás: Az egészségügyi alapellátás megerősítésének koncepciója

²⁰ Bár az alacsony iskolázottsági szint emelésének legáltalánosabb módja a fiatalabb korosztályok egyre magasabb végzettséghez juttatása, de az idősebbek felnőttképzésben való részvétele is javíthatna a helyzeten. Ebben azonban az egész magyar társadalom súlyos lemaradásban van: 2013-ban a MEF adatai alapján a 25–64 évesek körében a romáknak csak 2%-a, a nem romáknak pedig 3%-a vett részt valamilyen oktatásban vagy képzésen. TÁRKI 2014

Életkor szerinti megoszlás a házi felnőtt orvosok és házi gyermekorvosok körében, Nyíregyházán

Forrás: saját szerkesztés, 2014

Nyíregyházán is jellemzőek az országosan jelentkező problémák, melyek a következőkben foglalhatók össze:

- a praxisok adás-vételét nehezítik, hogy a pályakezdő, vagy közalkalmazotti körből érkező orvosok nem jelentenek fizetőképes keresletet, mivel hosszútávú anyagi kockázatot (hitelt), és a befektetés bizonytalan megtérülését kellene vállalniuk.
- Nehéz a kedvezőtlen szocio-kulturális környezetben lévő, rossz állapotú ingatlannal, felújítandó rendelővel bíró praxisok értékesítése.
- A korfa és a migrációs tendenciák miatt utánpótlás krízis, vonzó életpálya hiánya, és gyenge szakmai presztízs.
- A praxisjog összességében nem tudta beváltani az eredeti egészségpolitikai szándékot: a visszavonulók méltó végkielégítését és a háziiorvosi hivatás egyértelmű presztízsnövelését, vélhetően több ok mellett azért sem, mert nem születtek meg időben a stratégiai és operatív döntések.
- Az önkormányzatok teherbírásuktól és szándékuktól függően biztosítják a működési feltételeket, így azok nem egységesek. Nem valósult meg a valós duális finanszírozási gyakorlat, a legnagyobb többség az OEP finanszírozásra hagyatkozik, saját forrást nem mozgósít.
- A valós szakmai felügyelet működési és finanszírozási problémái, a konzultációs lehetőség esetlegessége.
- A szabályozók nem teszik érdekeltté a háziiorvosokat abban, hogy minél több ellátást a praxisban oldjanak meg, így a betegnek az ellátás magasabb szintjeit is fel kell keresnie.
- Magas napi betegforgalom és alacsony az egy betegre fordítható idő, esetleges a betegirányítás, előjegyzés, korlátlan az ellátási kötelezettség a fogadott betegszámban és időben.

Az Önkormányzatunk a fent jelzett problémák megoldása érdekében folyamatosan támogatja az alapellátás működését és a háziiorvosok tevékenységét. Így többek között:

- folyamatos kapcsolattartás, személyes találkozók a háziiorvosokkal,
- évek óta fennálló parkolási problémák megoldásra kerültek,
- rendelők felújítása pályázati forrásból,
- a központi felnőtt orvosi ügyelet Nyíregyházai kistérség települései közül Nyírtelek, Kálmánháza, Nagycserkesz, Nyírpazony, Kótaj, Napkor, Nyírtura, valamint Apagy és Nyírtét településeken időben folyamatossá történő megszervezésére került sor 2014. március 1. napjától,

- modell jellegű Egészségügyi Támogató Alap Program (ETAP) létrehozása 8 millió forint keretösszeggel. Az alap célja az önkormányzattal ellátási szerződést kötött, az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (praxis törvény) hatályos rendelkezései szerint Nyíregyháza város területén területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvosi (házi felnőtt-, gyermekorvosi, fogorvosi) praxisok részére vissza nem térítendő támogatás nyújtása a praxisok korszerű és hatékony feltételrendszerének kialakítása és a minőségi ellátás biztosítása, javítása, az alapellátási szolgáltatások „szolgáltatói szerepének” megerősítése érdekében.

További feladatként jelentkezik helyi szinten is az egészségügyi terület és szociális terület közötti együttműködés erősítése, melyben kiemelkedő szerepe van a házi orvosoknak és védőnőknek, továbbá elő kell segíteni a fiatal orvosok bekapcsolódását, részvételét a helyi alapellátás rendszerébe.

Nyíregyházán 38 fő látja el a területi védőnői feladatokat az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság szervezeti keretében. A területi védőnők 27 fő gyermekorvossal dolgoznak együtt. A védőnő munkája a prevenció ezen belül is a primer prevenció (egészséges környezet, életmód, fejlődés elősegítése). A primer prevenciót döntően a terhesek, a csecsemők, a kisgyermekek körében és az oktatási intézményekben végzik. A védőnő munkamódszere a gondozás, azon belül is a családgondozás. Gondozási terv alapján végzi feladatait a család igényeinek megfelelően. A gondozás formái: csecsemőgondozás, terhesgondozás, nővédelmi gondozás, családlátogatás, fogadóóra, önálló tanácsadás, orvossal közösen végzett tanácsadás, egészségnevelés, érzékszervi és higiénés ellenőrző vizsgálat végzése.

A védőnők együttműködnek a Gyermekegészségügyi Központtal, az együttműködést a kölcsönösség és az egyre több közös családlátogatások jellemzik, ezzel elősegítve a közös problémamegoldást. Ha a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezőket találnak, jelzik azt és a szakma szabályainak megfelelően járnak el.

Az iskola-egészségügyi védőnői feladatokat 25 fő védőnő látja el. Az iskola-egészségügyi szolgálat fő jellemzője, hogy a tanulók ellátása az iskolában az oktatási intézményben történik, ahol a gyerekek a legtöbb időt töltik. Feladataik között komplex szűrő vizsgálatok végzése, krónikus beteg gyerekek fokozott ellenőrzése, együttműködve a házi gyermekorvosokkal és gondozóintézetekkel, személyi és környezeti higiénia, tetvesség szűrése, figyelemmel kísérése, védőoltások szervezése, lebonyolítása, iskolai balesetek, sérülések akut megbetegedések elsődleges ellátása, majd végleges ellátás felé irányítás stb. szerepel.

A védőnők díjazására az Országos Egészségbiztosítási Pénztár többlettámogatást biztosított 2013-ban, amikor két alkalommal kereset kiegészítésre került sor. A területi pótlék mértéke emelkedett 2013. július 1-től. A területi védőnők bére 7500 Ft-al, a külterületen dolgozók bére pedig havi 11.000 Ft-al emelkedett havonta.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A két évvel ezelőtti dokumentum a statisztikai adatokkal kezdődött. Az adatok alapján egyértelmű, hogy a gyermekek aránya csökken az összlakosságon belül. 2000-ben ez az arány 25 %, 2014-ben pedig 18,68 %.

6. táblázat

Gyermekek száma 2000-2014 között Nyíregyházán

Életkor	2000	2005	2010	2012	2014
0-3 éves	4910	4531	4861	4645	4323
4-6 éves	4124	3346	3375	3668	3641
7-14 éves	12035	10755	9478	9216	9258
15-18 éves	7120	6661	6397	5829	5101
Gyermek (kiskorú) összesen	28.189	25.293	24.111	23.358	22.323
Gyermekek aránya az összlakossághoz viszonyítottn	25 %	21,7 %	20,4 %	19,8 %	18,68 %

Forrás: KSH, 2014

A szegénységi ráta különböző társadalmi-demográfiai jellemzők szerinti értékeit elemezve a már korábban idézett TÁRKI kutatás²¹ megállapítja, hogy „a szegénység kockázata csökken az életkorral. A legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoport a gyermekeké és a fiataloké. Az általános, 16,6%-os szegénységi rátával szemben a 0–17 évesek körében a szegénység 22, a 18–24 évesek körében pedig 18%. A gyermekek szegénységi rátája 2007 és 2009 között 17-ről 21%-ra, 2012-re pedig 26%-ra növekedett. 2014-re a gyermekek körében a szegénység 22%-ra csökkent.

Magyarországon 2014-ben a legmagasabb szegénységi rátákat a három- és többgyermekes családok körében (50%), a gyermeküket egyedül nevelők (31%), az olyan gyerekes háztartásokban, ahol a szülőknél kívül más felnőtt (is) él (20%), valamint az egyszemélyes háztartások körében tapasztaltuk (életkortól függően: 24% ill. 18%). Ezzel szemben a gyermektelen háztartások szegénységi rátája átlag alatti: a gyermeket nem nevelő párok körében 9%, a gyermeket nem nevelő nem egyfős és nem is párok alkotta háztartásban élők 13%. A gyermekek körében 2014-ben a szegénység előfordulásának valószínűsége az egy vagy két gyermeket nevelő pároknál volt a legalacsonyabb (13-14%), míg – ahogyan láthattuk – a többgyermekes háztartásban az átlagnál lényegesen magasabb.

2014-re az egy- és kétgyermekesek szegénységi rátája átlag alattivá vált, míg az ennél több gyermeket nevelőké jelentősen nőtt. A 2014-es adatok megerősítik azt a 2012-ben már kirajzolódó tendenciát, miszerint sokgyermekesek relatív helyzete jelentősen romlott, míg az egyedülálló szülőké nagyjából változatlan maradt. 2009-ig a gyermeküket egyedül nevelők szegénysége volt a legmagasabb, 2012-től azonban egyértelműen a harmadik gyermek vállalása az a tényező, ami a leginkább növeli a család szegénységi kockázatát. Szignifikáns javulás tapasztalható ugyanakkor az olyan gyerekes háztartások szegénységi rátájában, ahol a szülők mellett más felnőtt (is) él, mely 2012-et követően 29%-ról 20%-ra csökkent.”

A szegénység kockázatát befolyásoló tényező többek között a háztartásfő iskolázottsága, a háztartásfő gazdasági aktivitása, és a lakóhely. A hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása szorosan összefügg ezekkel a befolyásoló tényezőkkel. A fogalom 2013. szeptember 1-től változott, amely alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előző a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jogosultság feltételeinek változása azt jelenti, hogy a 2013. szeptember 1-ig megállapított jogosultságok egy évig érvényesek, tehát 2014-ben a korábbi és az új szabályozás alapján megállapított jogosultságok is voltak.

²¹ http://www.tarki.hu/hu/research/hm/monitor2014_teljes.pdf 49-52.

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma Nyíregyházán

Időpont	Óvodáskorú 2H (fő)	Óvodáskorú 3H (fő)	Alapfokú 2H (fő)	Alapfokú 3H (fő)	Középfokú 2H (fő)	Középfokú 3H (fő)
2013. október (előző évi beszámoló)	851	188	1826	293	996	83
2014. január	362	117	1094	522	828	316
2014. október	115	181	281	414	138	170

Forrás: <https://www.kir.hu/3hpublicálás>

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés és a gyermekvédelmi ellátások területén különböző kedvezmények, támogatások biztosítottak.

c) Gyermekek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatásokat biztosít a család és a gyermek számára. 2014. áprilistól módosult a **helyi autóbusz közlekedési kedvezményre** való jogosultság feltételei:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve szülője, vagy más törvényes képviselője által beszerzett bérletigazolvány és bérletjegy ellenértékének 30 %-át,
- a halmozottan hátrányos helyzetű jogosult, illetve szülője, vagy más törvényes képviselője által beszerzett bérletigazolvány és bérletjegy ellenértékének 80 %-át,

téríti az önkormányzat a lejárt bérletjegy átadása ellenében a tanintézet házipénztárából a szülő, törvényes képviselő részére.

A gyermekek **nyári táborozását**, hasznos időtöltését az Önkormányzat több módon is támogatja.

2013-ban 12 turnusban, 2014 nyarán 11 turnusban közel 1000, nyíregyházi gyermek táborozhatott a szigligeti gyermeküdülőben. Az elmúlt évtől a részvételi lehetőség kiterjesztésre került a gyakorló, egyházi és alapítványi iskolákban tanuló minden nyíregyházi lakóhellyel rendelkező diákra, a fenntartó intézmény státuszától függetlenül. A táborozási díj a költségek számbavétele, valamint a tervezett létszám alapján került meghatározásra. Az általános iskolások 30.000,- Ft/fő költségtérítést fizettek turnusonként (6 nap/5 éjszaka). A befizetett összeg tartalmazta a résztvevők útiköltségét, a közüzemi díjakat, a strandbelépőt, a szállás és háromszori étkezés költségét, valamint a szakmai programok díját.

A táborozó gyermekek közül 10 e Ft kedvezménybe részesültek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, a tartós beteg gyermek, vagy akinek szülei három vagy több kiskorú gyermekről gondoskodnak. 2013-ban 255 fő, 2014-ben összesen 225 fő gyermek kapott kedvezményt ez alapján.

A nyári napközis tábor évek óta tartalmas programot kínál a résztvevő gyermekek számára. Az Alapfokú Köznevelési Intézményeket Működtető Központ (ALIM) 2013-2014-ben is megszervezte a nyári napközis tábort a nyíregyházi gyermekek számára. Az elmúlt évtől valamennyi nyíregyházi iskolában tanuló nyíregyházi gyermek jelentkezhet a meghirdetett táborokba érdeklődésének megfelelően. A táborokban a gyermekeket igényeiknek és életkori sajátosságaiknak megfelelő programok várták. Az ismeretszerzés mellett a sok mozgásra, sportra, játékokra és élménygyűjtésre törekedtek a szervezők. A táborokban sérült gyermekek (látás, hallás sérült, kerekesek, asztmás, étel allergiás stb.), is részt tudtak venni, igényeiket messzemenően figyelembe vették.

A nyári táborozás adatai 2013-2014.

A tábor helyszíne	2013		2014	
	Turnusok száma	Részvevők száma (fő)	Turnusok száma	Részvevők száma (fő)
Múzeumfalva	2	114	2	239
Úszótábor(Arany János Gimnázium és Általános Iskola uszodájának igénybevételével)	8	394	8	390
Kis Vakond tábor	8	470	8	550
Nyelvi tábor (Sóstóhegy)	6	222	6	281
Angol nyelvi tábor (Nyírszőlős)			2	59
Foci tábor (Nyírszőlős)	-	-	3	92
Göllesz tábor (Göllesz Viktor Iskolában)	-	-	2	26
Összesen:		1200	-	1637

Forrás: ALIM

Új támogatási formaként került bevezetésre a **tanszercsomag** juttatás 2014 őszén. A helyi rendeletben foglaltak szerint az önkormányzat természetbeni formában tanszertámogatást nyújt minden év szeptemberben a nyíregyházi székhelyű általános iskolába beiratkozott, állandó nyíregyházi lakóhellyel rendelkező alsó tagozatos általános iskolai tanulók (1-4 évfolyam) részére.

Szeptember 1-jén, az első tanítási napon 4901 gyermek kapott tanszercsomagot. A csomag füzeteket, rajzlapot, grafitceruzát, radírt, ecsetet, zsírkrétát stb. tartalmazott, az iskolai évfolyam szükségletének megfelelően. A csomag értéke összesen 1.500 Ft/csomag volt. A gyermekek a csomagot az iskolákban személyesen vehették át.

2015. március 1-től bevezetésre került a **kelengye támogatás**. A támogatás annak a legalább 3 éve Nyíregyházán élő szülőnek állapítható meg gyermeke születésekor, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedülélő esetében 200 %-át, illetve kérelmező részére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem került megállapításra. A támogatás iránti kérelem a születést követő 30 napon belül nyújtható be. A támogatás mértéke gyermekenként 10.000 Ft. amelynek célja

d) Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Már szinte hagyományosan az Önkormányzat minden évben megszervezi a nyári gyermekétkeztetést. A 20/2014. (III.20.) EMMI rendelet alapján saját forrás nélkül legfeljebb a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek 25 %-a után igényelhetett Önkormányzatunk támogatást 2014-ben, napi 440 Ft/fő összegben. Összesen 29.723.760 Ft-ot pályáztunk 1251 gyermek étkeztetésére. Az elnyert támogatás összege 23.023.440 Ft volt (969 gyermek). Tekintettel arra, hogy az étkeztetés lebonyolítására kiírt pályázaton nyertes Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. napi bruttó 284 Ft-ért vállalta egy ebéd előállítását, így összesen 1501 gyermek részére tudtunk napi meleg ebédet biztosítani a nyári szünidő alatt. Összesen 11 osztóponton vehették át az ebédet a gyermekek és családok. A gyermekek kiválasztásában és a lebonyolításban a Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ működött aktívan közre.

2014. december 22. és 2015. január 4-e között, a téli szünetben a szociálisan rászoruló gyermekek részére biztosítottunk meleg ebédet. A 649 rászoruló gyermek kiválasztásában a Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ működött közre. Az ebédet a nyári étkeztetéshez hasonlóan az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. biztosította. A téli étkeztetés költsége 3.634.000 Ft, amely önkormányzati saját forrásból volt biztosítva.

4.2 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

b) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. 61.§ (3) bekezdés 2013. szeptember 1-jétől hatályos módosítása kötelező létszámként előírta az óvodapszichológus álláshely biztosítását. Az óvodapszichológus jogállását tekintve pedagógus munkakörben alkalmazandó szakember.

Az Nkt.61.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint az óvodapszichológus óraszámát az óvodai gyereklétszám alapján kell meghatározni oly módon, hogy 500 gyermekenként egy, a teljes munkaidő ötven százalékában foglalkoztatott óvodapszichológust kell alkalmazni. Az előírások szerint 2014. január 1-től 3,5 fő óvodapszichológus végzi tevékenységét óvodáinkban. Az óvodapszichológus az államilag finanszírozott pedagógus létszámba tartozik. Feladata a gyermek személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése. Közvetlen segítséget nyújt a pedagógusoknak a nevelő-oktató munkához.

f) Infrastrukturális feltételek javítása a gyermekjóléti és köznevelési intézményekben

A 2013-ban elkészült HEP célkitűzései között szerepelt a gyermekjóléti ellátásokat biztosító intézmények infrastrukturális feltételeinek javítása, korszerűsítése. Az elmúlt években jelentős mértékben javultak az infrastrukturális feltételek a gyermekek napközbeni ellátását biztosító **bölcsődékben**.

- Az 5. sz. Őzike Bölcsődében 2014 őszén fűtéskorszerűsítés: radiátor és vezeték rendszer cseréje, valamint részleges szennyvíz vezeték csere, mely önkormányzati saját erőből valósult meg.
- A 6. sz. Napsugár Bölcsődében "Huszártelep területi és társadalmi re-integrációja" ÉAOP-5.1.1/B-09-2f-2012-0002-Szociális város rehabilitáció projekt keretében külső hőszigetelés, nyílászáró csere és tetőszigetelés történt.
A gondozási egység festése, valamint a zsírfogó akna beépítése is megtörtént, ez utóbbiak önkormányzati forrásból.
- 7. sz. Hóvirág Bölcsődében Épület energetikai korszerűsítés történt a KEOP 5.5.0/A/12-2013-0416 azonosító számú projekt keretében: külső homlokzati szigetelés és színezés, tetőszigetelés és gázkazán csere valósult meg.
- 8. sz. Nefelejcs Bölcsőde: Épület energetikai korszerűsítés a KEOP 5.5.0/A /12-2013-0416 azonosító számú projekt keretében külső homlokzati szigetelés és színezés, tető csere, valamint radiátor és csőcsere valósult meg.
- 9. sz. Micimackó Bölcsőde: Nyíregyháza város 9 közintézményének energetikai korszerűsítése című, KEOP 5.5.0/A/12-2013-0364 azonosító számú projekt keretében nyílászárók cseréje, külső homlokzat és tetőtéri hőszigetelés, valamint radiátor csere valósult meg.
- 12. sz. Babaház Bölcsőde: energetikai korszerűsítés a KEOP 5.5.0/A/12-2013-0416 azonosító számú projekt keretében: homlokzati szigetelés és színezés, tetőszigetelés, továbbá nyílászáró és radiátor csere valósult meg.
- 14. sz. Bóbita bölcsődében: nyílászáró csere, a külső homlokzati szigetelés és színezés, tetőszigetelés, amely teljes mértékben önkormányzati forrásból valósult meg.
- 16. sz. Aprajafalva Bölcsőde: 15 db műanyag ablak került beépítésre, valamint a bölcsőde főbejárata előtti terület térköves burkolása történt meg önkormányzati forrásból.

Az épületek korszerűsítése mellett az elektronikai, informatikai eszközök és felszerelések is cserélődtek, korszerűsödtek. Így a meghibásodott gépek cseréje, javítása történt, homokozó homokcseréjére sor került, udvari játékok festése, felújítása stb.

2014 májusában a NYÍRTÁVHŐ Kft. 5 bölcsődét (6. sz. Napsugár Bölcsőde, 7. sz. Hóvirág Bölcsőde, 8. sz. Nefelejcs Bölcsőde, 9. sz. Micimackó Bölcsőde, 12. sz. Babaház Bölcsőde) összesen 500.000 Ft támogatásban részesített, melyből játékeszközöket, valamint bölcsődei fektetőket vásárolt az intézmény.

Össességében 2014-ben a bölcsődék megújultak, fejlődtek, kihasználtságuk növekedett.

Az óvodák külső-belső megújítása ment végbe az elmúlt években. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2013. és 2014. évi gazdálkodásáról szóló beszámoló adatai alapján összesen 152.555 e Ft-ot költöttünk az óvodák infrastrukturális feltételeinek javítására.

9. táblázat

Óvodai felújítások 2013-2014-ben Nyíregyházán

Óvoda megnevezése	2013. évi teljesítés (e Ft)	2014. évi teljesítés (e Ft)	Összesen (e Ft)
Eszterlanc Északi Óvoda és tagintézményei	9.946	22.887	32.833
Gyermekek Háza Déli Óvoda és tagintézményei	12.968	23.658	36.626
Tündérváros Keleti Óvoda és tagintézményei	987	50.119	51.106
Búzaszem Nyugati Óvoda és tagintézménye	13.373	18.617	31.990
Összesen:	37.274	115.281	152.555

Forrás: saját adat

2013. évben az Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése című, TIOP-3.4.2-11/1 jelű pályázat keretében Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata a Gyermekek Átmeneti Otthona, a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás a Családok Átmeneti Otthona korszerűsítésére nyújtott be és nyert el pályázatot.

A **Gyermekek Átmeneti Otthonában** megvalósult pályázat eredményeként egy korszerű, modern, két ágyas szobákkal és az alkalmazotti igényeket is kielégítő kiszolgáló helyiségekkel bíró intézményegység alakul ki új szolgáltatási egységek létrehozásával férőhelybővítés nélkül. A korszerűsítés révén a megfelelő körülmények között működő gyermekek átmeneti otthonában

- a kétágyas szobák kialakításával a gyermekek nyugodtabb, zavartalanabb körülmények között tudnak pihenni, tanulni, művelődni. A biztonságos és hangulatos berendezett otthon növelheti annak az esélyét, hogy egy gyermek viszonylag hamar kényelemben érezze magát, és elősegíti a társas kapcsolatok kialakítását a többi gyermekkel.
- A látogatók fogadására, a szülővel történő kapcsolattartásra alkalmas helyiségek biztosítása hozzájárul az együttműködés javításához, lehetőség nyílik a személyesebb beszélgetésre, interjúra, probléma megoldására. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a szolgáltatás a gyermekvédelmi törvény szellemisége szerint a szülőt, a családot erősíti szerepében, és a veszélyeztetett gyermeket nem szüleitől kell megvédeni, hanem a krízishelyzetbe jutott szülő megsegítésén keresztül – az ő partnereként -, aktív részvételével eredményesebb, preventív gyakorlatot kell kialakítani.
- A zavartalan munkavégzés feltételei válnak biztosítottá, a szakmai munka hatékonysága fokozható, bár a statisztikai adatok (a gyermekek nagy része visszakérül a családba) a jelenleg is magas színvonalú szakmai munkát támasztják alá.

A **Családok Átmeneti Otthona** pályázat eredményeként korszerű, modernizált körülmények között működő intézmény jött létre. Egyrészt

- a jelenlegi szobák és vizes blokkok átalakításával az ellátást igénybevevők családiasabb, intimebb, akadálymentes környezetben részesülhetnek az ellátásban. A jelenleg szintenként biztosított vizesblokk számszerűen növekszik a két-három lakószoba egységenként egy vizes csoport és teakonyha kialakításával.
- A két-három szobához tartozó vizesblokk és teakonyha kialakítása nemcsak infrastruktúra fejlődését eredményezi, de a társadalmi re-integráció folyamatát is elősegíti. A családok (anya-gyermekkel, teljes család gyermekkel) szinte önálló életet tudnak élni, amelyhez a kellő mértékű támogatást az intézmény szakembereitől megkapják.
- Másrészt az intézményben dolgozó szakemberek igényeit s szükségleteit kielégítő kiszolgáló egységek jöttek létre, amelyek eddig nem vagy csak részben voltak adottak, így az éjszakai pihenésre szolgáló

ügyeleti szoba, valamint az ellátottakkal történő egyéni beszélgetések lefolytatására szolgáló intim szoba.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A KSH országos adatai²² alapján a nők foglalkoztatottsága növekszik. 2010-ben a foglalkoztatási ráta 49,8 %, ez évben ez az adat 56,7 %.

10. táblázat

Nők gazdasági aktivitása

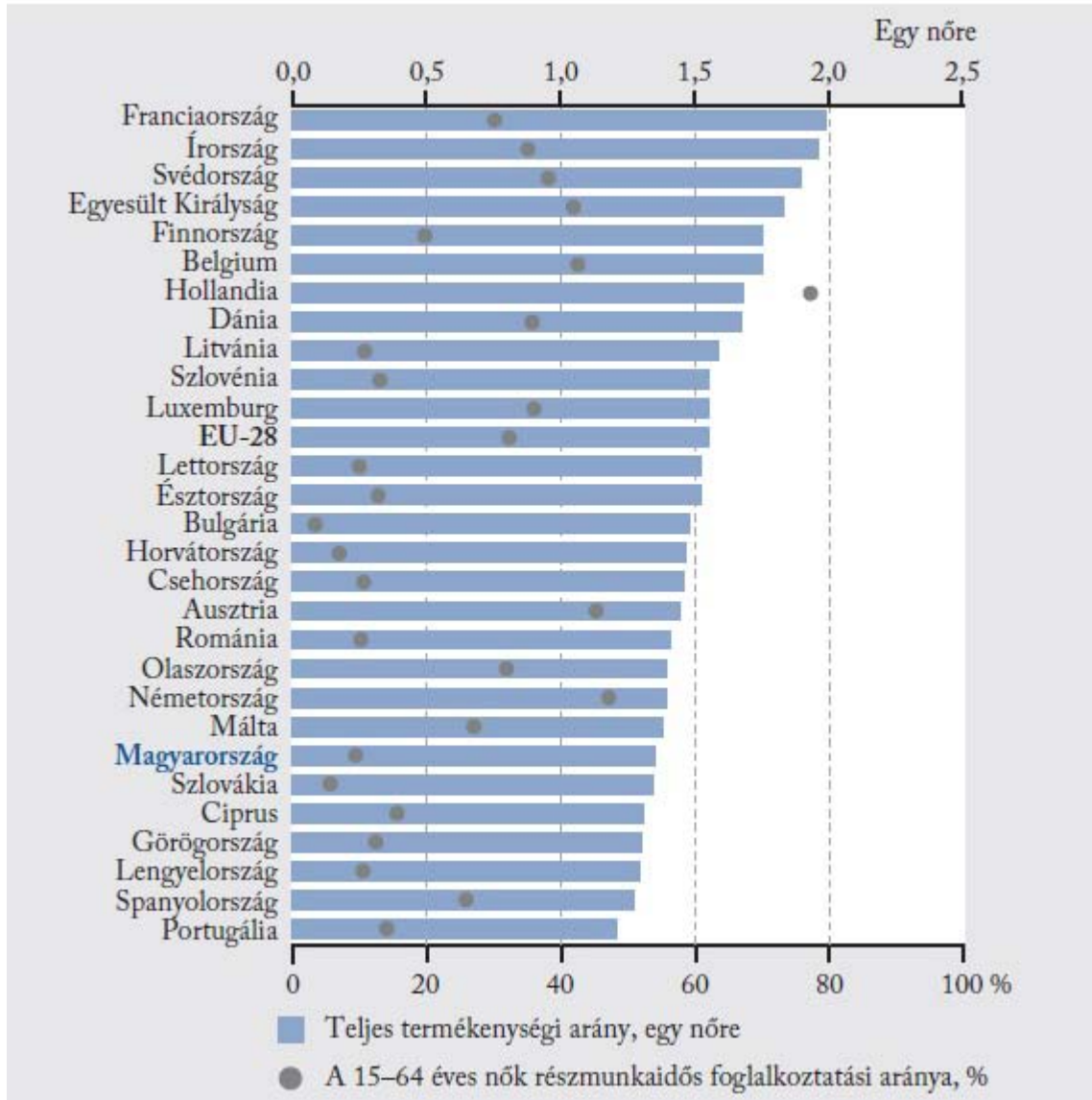
Év, január- március	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Gazdaságilag aktív	Foglalkoztatási ráta	Munkanélküliségi ráta	Aktivitási arány
	e fő			%		
2010	1713,6	211,0	1924,6	49,8	11,0	55,9
2011	1703,1	217,5	1920,6	49,7	11,3	56,0
2012	1722,5	225,5	1948,0	50,5	11,6	57,1
2013	1746,7	212,2	1958,9	51,6	10,8	57,8
2014	1840,8	171,9	2012,7	54,9	8,5	60,0
2015	1882	161,3	2043,3	56,7	7,9	61,6

Forrás: KSH

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy kisgyermekes anyáról van-e szó. A legutóbbi (2013) Magyar lelkiállapot vizsgálat szerint a gyermekvállalási hajlandóságot nem elsősorban az együttélési forma, sokkal inkább a családi munkamegosztás, valamint a nők munkaerőpiacra való visszatérésének biztosítása befolyásolja. Egyik lehetőségként a részmunkaidős foglalkoztatással a gyermeket nevelő nők kapcsolata nem szakad meg a munkaerőpiacra, és a család érdekei is kevésbé sérülnek. A felmérés szerint Magyarországon alacsony az elterjedtsége a részmunkaidős foglalkoztatásnak.

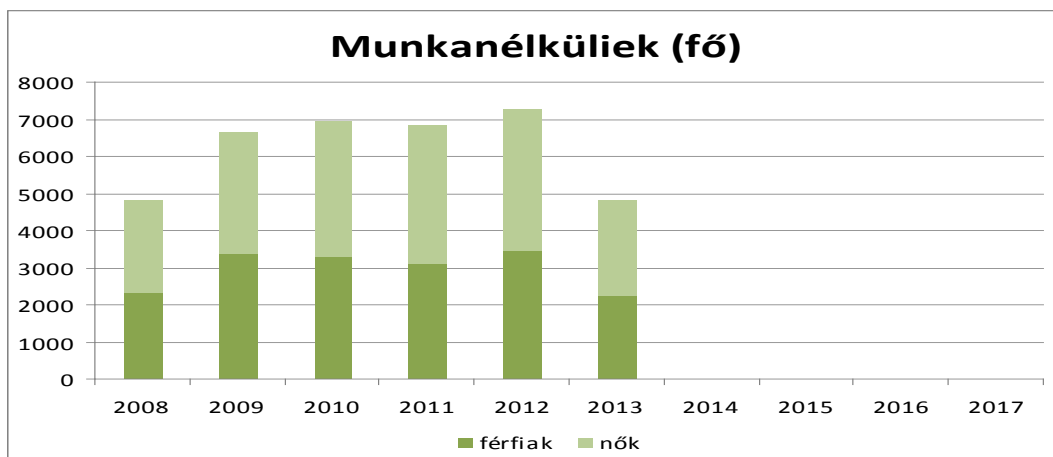
²² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qlf034.html?back=/stadat_fog

Részmunkaidős foglalkoztatás és termékenység az unióban, 2013

Forrás: Susánszky É. – Szántó Zs.: Magyar lelkiállapot 2013, Semmelweis Kiadó és Multimédia Stúdió, Budapest, 2013.

A munkanélküliségi adatokat tekintve megállapítható, hogy 2013-ban a munkavállalási korú nők 6,5 %-a (2547 fő) volt munkanélküli Nyíregyházán. Közfoglalkoztatás keretében 2013-ban fele-fele arányban vettek részt férfiak és nők, 2014-ben a női munkavállalás magasabb volt (52,3 %), mint a férfiaké (47,6 %).

Forrás: TEIR

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)

Önkormányzatunk a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában levő Nyíregyházi Gyermejjóléti Központ szervezeti keretében működő bölcsődék útján biztosítja a gyermekek napközbeni ellátást, ezzel is támogatva az anyák elhelyezkedését. A bölcsődébe történő felvétel rendje változott, 2014. április 1-től az igénylő a bölcsődei ellátást a szolgáltatás igénybevételét megelőző legfeljebb 2 hónapon belül kérelmezheti (korábban már 6 hónappal előtte kérelmezhető volt). Ez a módosítás tette lehetővé, hogy a bölcsődei ellátásba való bekerülés folyamatos és rugalmas legyen.

Az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek eredményeként összesen 716 férőhelyen biztosított a bölcsődei ellátás. A fejlesztést az ellátás iránti növekvő igények indokolták. Az igény a GYED extra bevezetésével tovább növekedett (a szülő 2014. január 1-jétől a gyermek 1 éves kora után, a gyermekgondozási díj folyósítása mellett - a GYES folyósítása mellett is - korlátlan időtartamban végezhet munkát). A 2014 évi kihasználtsági mutatók alátámasztják, hogy a gyermekes családok, szülők élnek a jogszabály adta lehetőséggel.

A családi élet és a munkahelyi feladatok összeegyeztetése alapvető érdeke a munkaadóknak, hiszen kiegyensúlyozott munkaerővel jóval hatékonyabban lehet dolgozni; a munkavállalóknak, mivel családi életük és munkájuk harmonikusabbá, életük kiegyensúlyozottabbá válik; s közvetetten az egész társadalomnak - hiszen a gyarapodó családok és az értékteremtő munka a nemzet két legfontosabb erőforrása. Mindezek szellemében Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015-ben pályázatot nyújtott be és nyert családbarát program megvalósítására. A Családbarát program keretében két különböző program megvalósítását tervezzük: gyermekfelügyelet megszervezése az őszi és tavasz szünetben és önkormányzati munkavállalók és családjaik részére TOUR(L)IST program. A projekt célcsoportja az önkormányzat kisgyermekes munkavállalói illetve gyermekeik.

A projekt keretében különböző programokkal tarkított egy-egy héten felügyeletet, étkezést biztosítunk. Gyülekezés minden nap az önkormányzatnál, majd az önkormányzati intézményekben (könyvtár, óvodák, művelődési ház) zajlik a napi program. Mindkét szünetben a program a város történetének és az önkormányzatnak a bemutatásával kezdődik, ahol "anya és apa dolgozik" egy "hivatali tárlatvezetéssel". Ezt követően kézműves foglalkozás, ismeretterjesztő előadás, színház és múzeumlátogatás, arborétum felkeresése, nyíregyházi fontos emlékhelyek megismerése. Célunk, hogy a gyermekfelügyelet mellett értékeket közvetítsünk a gyermekek felé egy információ és élményekben gazdag héten keresztül. A szünidei gyermekhét megalapozza a másik programsorozat alapjait is a figyelemfelkeltés révén. A két szünet közötti időszakban (októbertől ápriliséig) az önkormányzati munkavállalók és családjaik részt vehetnek a részükre szervezett TOUR(L)IST programban, amelynek a lényege, hogy amennyiben a város meghatározott intézményeit, híres helyeit (5-10 hely) felkeresik, kis füzetben gyűjtik a képeket, amelyeket végül beválthatnak (vagy a matricás album felmutatásával) kisebb ajándéktárgyakra (bögre, notesz, toll, kulcstartó stb.) az önkormányzat Turisztikai Desztináció Menedzsment (TDM) irodájában. A program többet ad, hiszen több alkalommal motiválja a családot a közös programra, beszélgetéseknek, közös élményeknek ad lehetőséget, nem túl nagy ráfordítást (utazás, szállás szervezése nem szükséges stb.) igényeivel a szülők részéről. A program előnye, hogy a család maga határozza meg, mikor kívánja ezeket a helyszíneket felkeresni, ezzel is azt támogatva azt, hogy a munkaidőt követően a munkavállaló a családdal együtt "újuljon meg, töltődjön fel".

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az aktív idősödés értelmezése egyre inkább komplex szemléletmódot tükröz. Az Egészségügyi Világszervezet és az Európai Unió legújabb megközelítései szerint a fogalom nem csupán arra való törekvésről szól, hogy az idősek minél tovább részt tudjanak venni a munka világában, és minél később kerüljenek olyan állapotba, hogy szervezett formában gondoskodjanak róluk.

A legújabb értelmezések fontos eleme az aktív és tevékeny idősor komplex, integratív értelmezése.

Alapelvek:

- Az aktivitás konkretizálása. A stratégiák olyan célokat kell tartalmazzanak, melyek a fogalmat jelentéssel töltik fel a jól-lét elérése érdekében (család, helyi közösség, társadalom szintjén) és nem szűkül le a foglalkoztatás területére. Az önkéntesség éppoly fontos terület, mint a fizetett munka. A mentális kapacitás megőrzése és frissen tartása éppoly fontos terület, mint a fizikai aktivitás (FUTURAGE, 2011).
- Elsődlegesen preventív programnak kell lennie. Tekintettel arra, hogy élethosszon át tartó programnak kell lennie, így ki kell terjedjen minden időskorú korcsoportra és célcsoportra, csakúgy, mint a fiatalabb korosztályok tagjaira (egyes programok, melyek a fiatalabb idősre terjednek ki kirekeszthetik az idősebb idősöket).
- Intergenerációs szolidaritást alapelvként kell kezelni – ez azt jelenti, hogy nincsenek félelmek, feszültségek a generációk között és a programok a generációk kapcsolatának szorosabbá tétele érdekében, valamint együttműködésük segítésére jönnek létre.
- A programok jogokat és követelményeket, pl. jog a szociális védelemre, élethosszig tartó tanulásra, képzésre.
- Minden stratégiának a kialakítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az idősök legnagyobb részvételével jöjjön létre, segítve az empowermentet.
- A stratégia egyszerre legyen elvi politika (policy) és gyakorlatban megvalósítható programok összessége
- Az active ageing minden esetben helyi értékeken, a kulturális és nemzetállami sajátosságok figyelembe vételével készüljön.²³

A demográfiai adatok szerint a 65 éven felüliek aránya 13,8 % városunkban 2014. január 1-jén.

6.1 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ két telephelyen, 63 férőhellyel működtet tartós bentlakást nyújtó szociális intézményként, idősök otthonát. Az idősök otthona az Szt. 67. § (1) bekezdése értelmében az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) gondoskodik feltéve, hogy az idősök ellátása más módon nem oldható meg. Az Intézmény a szociális ellátási keretek között eddig is végzett egészségügyi tevékenységeket jogszabályi felhatalmazása alapján, azonban ezek egyszerűbb, az ellátott mindennapi ápolásához, gondozásához szorosan kapcsolódó, minimális egészségügyi kockázattal járó tevékenységek. Az ellátottak igénye és szükséglete alapján került bevezetésre a **bentlakásos szociális intézményben nyújtott szakápolás, mint kiegészítő egészségügyi szolgáltatás.**

A szolgáltatás célja a beteg állapotának javítása, az egészség megőrzése illetve helyreállítása, a szenvedés enyhítése. Az ápolás speciális felkészülést és ismereteket kíván. Az egészségügyi ellátás a bentlakásos intézmény orvosának elrendelésére, szakképzett ápoló közreműködésével végzett tevékenység, gyógytornász, mentálhigiénikus és dietetikus szakember közreműködésével, amennyiben az ápolást elrendelő orvos ezeket a tevékenységeket is javasolja. Az ellátás típusát az ellátást elrendelő orvos határozza meg, amely lehet ápolás, szakirányú terápiás szolgáltatás. Az ápolást elrendelő orvos diagnózisa, terápiás rendelkezése, kezelési utasításai a kiindulópontja az ápolás tervezésének

²³ Alan Walker, Tony Maltby (2012) : Active ageing: a strategic policy solution to demographic ageing in the European Union International Journal of Social Welfare 2012. Oxford, pp. 117 – 130

6.2. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nyugdíj átlagos összege 80.963,- Ft, a nyugdíjszerű ellátásoké 71.352,- Ft²⁴ volt (2012).

Az idősek nyugdíjfüggősége következtében mindenképp fontos tényező a nyugdíjak átlagos értéke. A KSH 2014 évi adatai szerint még mindig megyénkben a legalacsonyabb az átlagnyugdíj mértéke. A teljes jogú nyugdíjak átlaga 2014-ben hazánkban 115.786 Ft volt, ettől lényegesen magasabb átlagnyugdíja volt több megyében az időseknek, a legmagasabb azonban Budapesten élő nyugdíjasoké (137.124 Ft). Szabolcs megyében a korbetöltött átlagnyugdíj 103.105 Ft (2014) de ennél lényegesen kevesebb a nyugdíjszerű ellátások átlaga. Ennek az a magyarázata, – azon túl, hogy általában kevesebb volt a nyugdíjasok bére, melyből a nyugdíjat számították – hogy megyénkben a legmagasabb a hozzátartozói ellátásban részesülők aránya és a legalacsonyabb az öregségi nyugdíjasok aránya (az országos 72,7%-hoz képest megyénkben 57,8%).

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata mindig kiemelt figyelmet fordított a városban élő idős emberekre, szociális támogatásokra, lehetőségeik bővítésére, az idősödő és idős emberek biztonságának és emberi méltóságának megőrzését támogató gazdasági és társadalmi környezet kialakítására. Az Önkormányzatnak komoly szerepe van a stratégiai irányvonalak kijelölésében, a partnerség segítségével, az erőforrások hatékony elosztásának tervezésében, a programok és folyamatok koordinálásában, valamint az eredmények értékelésében. 2004-ben elnyertük az Idősbarát Önkormányzat díjat, az addig folytatott tevékenység elismeréseként. Az azóta eltelt időben folytattuk mindazokat a tevékenységeket, amelyek az idősek életét, életkörülményeit segítik. 2007-ben Idősügyi Programot készítettünk, amelyet 2008-ban és 2012-ben felülvizsgáltunk és aktualizáltunk. Az önkormányzat a jogszabályban meghatározott kötelező feladaton túl számos önként vállalt szolgáltatást, támogatást biztosít. **Pénzbeli ellátások** között említhetjük a lakásfenntartási támogatást, közgyógyellátást (2015. március 1-től gyógyszer-támogatás elnevezéssel), ápolási díjat (az ápolt jellemzően időskorú) és a 2013-ban bevezetett karácsonyi támogatást. Az Önkormányzat e támogatások pénzügyi hátterét saját forrásból finanszírozza. A támogatások közül kiemeljük a **karácsonyi támogatást**. Helyi rendeletben szabályozottak szerint minden nyíregyházi lakóhelyű, 65. életévét betöltött és saját jogú nyugellátásban részesülő lakos természetbeni támogatás (csomag) formájában támogatást kap december hónapban (2013-ban 4.000 Ft, 2014-ben 2.500 Ft értékben). Az elmúlt évben 18.110 fő idős ember kapott karácsonyi csomagot az önkormányzattól, ami összesen 59.039.729 Ft-ot jelentett az önkormányzat költségvetésében.

2012-től aktívan működik az **Idősügyi Tanács**, amely az önkormányzat mellett működő konzultatív, véleményező, javaslattevő testület. Feladata az idős állampolgárok életkörülményeinek javítása, az őket érintő problémák feltárása, megismerése és lehetőségek szerinti megoldása, vélemények, és információk cseréje, valamint a különböző célok és törekvések megismertetése és egyeztetése. Az Idősügyi Tanács tagjai különböző szervezetek delegáltjai, de feladatuk nemcsak a szervezetek és tagságuk érdekeinek, hanem a nyíregyházi idős embereknek - akik esetleg nem tagjai semmilyen szervezetnek - a képvisellete, problémák megfogalmazása, javaslattevés, intézkedések kezdeményezése. A Tanács kezdeményezésére 2014. október hónapban a Nyíregyházán élő nyugdíjasok lakcímkártyájuk bemutatásával a **Júlia Fürdőben és a Fürdőházban 700 forintos kedvezményes belépőjegygel** léphettek be.

A média útján több alkalommal tett felhívást közzé a Tanács. A **felhívások** lényege a figyelem felkeltés. Például a téli időszakban az egymásra figyelés, a szomszédok, ismerősök által történő segítségnyújtás fontosságára hívta fel a figyelmet a Tanács a sajtó útján. A nyári, rekkenő hőségben pedig hasznos tanácsokat tartalmazó felhívást tett közzé.

Az Önkormányzat minden évben megszervezi az **Idősek Világnapját**.

²⁴ Nyugdíj: saját jogú és hozzátartozói nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás: mezőgazdasági szövetkezeti járadék, baleseti járadék, megváltozott munkaképességűek járadéka, rokkantsági járadék, házastársi pótlék, egyéb nyugdíjszerű ellátások

2014-ben első alkalommal került megrendezésre a **Szépkorúak Olimpiája**, ahol hét sportágban versenyezhetett a közel négyszáz szépkorú. A legidősebb résztvevő 93 éves volt. (2015-ben is megrendezésre került, talán még nagyobb sikerrel.)

Idén tavasszal 3. alkalommal került megrendezésre a **Nyugdíjas Ki Mit tud?**, ahol vers és próza kategóriában, illetve szólóénekek, kórus, hangszer és tánc kategóriában mérték össze az idősek tudásukat.

A nagyobb, városi szintű rendezvényeken túl számos egyesület, klub nyújt lehetőséget a hasznos időtöltésre, társas kapcsolatokra, szórakozásra stb. Az **önkormányzat támogatja a civil szervezetek által megvalósított programokat**. Helyi rendeletben meghatározott módon a különböző Alapok (Közbiztonsági Alap, Civil Alap, Kulturális Alap, Szociális és Egészségügyi Alap, Városfejlesztési és Közbiztonsági Alap) pályázati felhívásaira a civil szervezetek pályázhatnak. Ezeknek a szervezeteknek egy része az időskorúak részére nyújt programokat, szolgáltatásokat.

A **városi honlapon** (www.nyiregyhaza.hu) külön az idősek tájékoztatását szolgáló **menüpont** található, amelyben hírek, események, hasznos tudnivalók kerülnek megjelenítésre. Idősek digitális kompetenciájának fejlesztése: együttműködve a DE EK-val, számítógép felhasználói oktatás szervezése, valamint a szolgáltatások elérésének segítése, valamint az izoláció csökkentése a skype – hálózat program segítségével.

Nyíregyháza Város Önkormányzata és a DE EK között 2014-ben kötött együttműködési megállapodás alapján működik a **Kelet Magyarországi Szépkorúak Akadémiája**. Ez évben 12 alkalommal szerveznek előadásokat melynek fő témája a sikeres és aktív idősödés – annak tudományos és közéleti igényű – kérdéseinek körüljárása. Ezt követően az idősek igényeinek megfelelően szervez az Egyetemi Kar képzéseket az idősek számára.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2013-as adatokhoz képest jelentős változások nincsenek a fogyatékkal élő támogatásban részesülők adataiban. A KSH szerint 2014-ben 115541 fő részesült ebben a támogatásban, 2013-ban 114009 fő.

A helyi adatok minimális ingadozást mutatnak.

11. táblázat

Fogyatékkal élő támogatásban részesülők Nyíregyházán

Év	Vakszemélyi járadékos	Látási fogyatékos	Mozgásszervi fogyatékos	Értelmi fogyatékos	Hallási fogyatékos	Autista	Halmozottan fogyatékos
2008	76	445	606	78	72	1	38
2009	74	450	649	81	72	1	35
2010	72	462	652	85	72	2	29
2011	70	460	653	85	71	3	32
2012	65	449	650	84	71	4	31
2014	n.a.	438	622	81	70	6	31

Forrás: Magyar Államkincstár

b) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nyíregyházán kiemelt figyelmet kapnak a fogyatékkal élők. Számos program valósult meg a városban, amely felhívja a figyelmet a problémákra, nehézségekre, illetve a társadalmi szemléletváltást is elősegíti. A 2013-ban

elfogadott HEP intézkedései között célkitűzésként szerepelt a hazai és nemzetközi szervezetek közötti együttműködések számának növelése. 2012-2014 között valósult meg a „ From Integration to INclusion/Integrációtól az Inklúzióig – a fogyatékkal élők bevonása a társadalom minden területén” című nemzetközi testvérvárosi pályázat.

A pályázat keretében 3 helyszínen, 3 konferenciával egybekötött találkozóra került sor egy-egy speciális, a fogyatékkal élőket érintő témakörben:

- 2012. szeptember 5-7. Iserlohn – lakhatási körülmények, lakás feltételek
- 2013. május 22 – 24. Nyíregyháza – oktatás, képzés,
- 2014. május 14 – 16. Chorzów – foglalkoztatás, munka

A projekt célja a tapasztalatcsere, jó gyakorlatok átadása. A projekt eredménye, hogy egy-egy városban tapasztaltakat a helyi viszonyoknak megfelelően adaptálja a partner város. A konferenciasorozat kiváló lehetőséget teremtett a résztvevők számára a bemutatkozásra, az elért eredmények, jó példák átadására, ugyanakkor a hiányosságok és megoldandó közös problémák felvázolására, az egymás közötti tapasztalatok cseréjére, és az együttgondolkodásra. A résztvevők egységesek voltak abban, hogy a továbbiakban is fontos lenne hasonló szakmai konferenciákat szervezni, teret adni annak, hogy az érintett szakemberek között folyamatos legyen a kommunikáció, a tapasztalatcsere úgy nemzetközi, mint nemzeti szinten, melyhez meg kell keresni a pályázati forrásokat.

Külön hangsúlyoztuk, hogy a társadalmi szemléletváltás eléréséhez elengedhetetlen a fogyatékos személyekkel kapcsolatos előítéletek felszámolása, és társadalmi befogadásuk erősítése. Ebben vezető szerepet kell vállalnia a településeknek, önkormányzatoknak, illetve be kell vonni a civil szférát is. Fel kell mérni, hogy kik a leginkább érdekelték (stakeholderek) egy témakörben, és feladat ezeknek az összefogása. Mindebben kiemelten fontos a média szerepének erősítése, amely fel tudja hívni a társadalom figyelmét a fogyatékkal élőkre, elő tudja segíteni, hogy az akadálymentesség nem csak fizikai értelemben, az épületeknél valósuljon meg, hanem az emberek fejében és szemléletében is végbe menjen.

Az önkormányzat számos olyan programot támogat, amely a fogyatékkal élők helyzetére hívja fel a figyelmet, a problémákra és nehézségekre, ugyanakkor a társadalmi szemléletváltást is elősegíti.

2014 őszén a Rotary Club kezdeményezésére elkészült a belváros tapintható, bronz dombortérképét ábrázoló makettje. A cél, hogy kézzel jól tapintható domborművön bemutassák Nyíregyháza belvárosát. Látássérült embertársaink számára ez különösen fontos, hiszen így számukra is megélhető térélményt, a helyi nevezetességek megismerését és a jobb tájékozódás lehetőségét nyújtják. A finoman megmunkált bronz anyaga eleganciát és önálló művészi értéket is sugároz, mindezek mellett Lengyel Tibor szobrászművész alkotása a téren elhelyezkedő épületek egymáshoz képest valós elhelyezkedéséből és arányaiból adódóan valódi térképként is szolgál. A vakok és gyengén látók érdekében minden tájékoztató pontnál Braille írással is segítve a terek és épületek beazonosítását.

2015 –ben a Magyarok Nagyasszony Társszékesegyház is láthatóvá-tapinthatóvá vált, és azon szintén Braille írással tájékoztató szöveget is olvashatnak a vakok és gyengén látók.

A Kézzelfogható Alapítvány által életre hívott „Tapintható művészet mindenkinek” című, vakok és gyengénlátók számára is készült kiállítása Nyíregyházán volt látható az elmúlt év végén. A vándorkiállítás különlegessége, hogy az alkotók olyan darabokat készítettek, amelyek tapintással élvezhetőek. Így ez a kiállítás a vakok és gyengénlátók számára különleges művészi élményt nyújthat. De nem csupán őket, hanem az egészséges embertársakat is célozzák a tárlattal: a látó személyek az ugyanolyan élmény érdekében szemkötőt kapnak, és ily módon kalauzolják őket körbe az alkotások között.

A Fogyatékkal élők Művészeti Fesztiválját 2014. május 21.- én immár tizenkettedik alkalommal rendezték meg Nyíregyházán. A helyszíne a TEMI Móricz Zsigmond Művelődési és Ifjúsági Ház volt, s amelyre több városból – még más megyéből is – érkeztek résztvevők.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei a programban leírtaknak megfelelően megmaradt. A lakhatást segítő támogatás, mint önálló segélyezési forma a 46/2012. (XII. 14.) számú önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezésével megszűnt. A korábbiakban megállapított jogosultságok azok lejártáig, illetve megszüntetéséig nyújthatóak.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az Önkormányzat elismerte és támogatta eddig is azt a tevékenységet, amelyet a településen élő állampolgárok önszerveződő közösségei végeznek az önkormányzati feladatok megvalósítása, a polgárok közéletbe való bevonása, a település fejlesztése és szépítése, a környezetvédelem, a közbiztonság mértékének növelése, az arra rászorulóknak támogatása, a kultúra és a hagyományok ápolása, a lakosság művelődése, szórakozása, sportolása, egészségvédelme érdekében.

A fenti bekezdésben foglalt cél megvalósulása érdekében a Közgyűlés az Önkormányzat éves költségvetéséről szóló rendeletében - a város anyagi lehetőségeitől függően – minden évben keretösszeget állapít meg az önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának céljára és az önszerveződő közösségek közötti esélyegyenlőség biztosítása érdekében támogatási pályázati rendszert működtet, melynek feltételeit, eljárásrendjét a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről szóló 24/2008. (IV.29.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör.) tartalmazza.

A táblázatból látható, hogy a támogatás keretösszege, valamint a támogatott civil szervezetek száma is növekedett.

12. táblázat

A helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről szóló 24/2008. (IV. 29.) önkormányzati rendelet alapján a támogatásban részesülő civil szervezetek száma és a támogatások összege összesen

	2011		2012		2013		2014	
	db	összeg (Ft)	db	összeg (Ft)	db	összeg (eFt)	db	összeg (eFt)
Civil Alap	18	530	42	1.625	95	6.000	75	7.500
Kulturális Alap	10	2.250	17	2.625	15	3.000	19	3.750
Városfejlesztési és Környezetvédelmi Alap	7	685	5	685	10	1.500	15	1.875
Közbiztonsági Alap	12	1.500	11	1.500	12	2.000	12	2.500
Szociális és Egészségügyi Alap	105	5.230	99	5.250	118	6.000	-	7.500
Összesen	152	10.195	174	11.685	250	18.500.	121	23.125

Forrás: Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az új intézkedési terv helyzetelemzésének összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - A mélyszegénységben élő és roma lakosság képzettségi szintje rendkívül alacsony. Az alacsony iskolai végzettségűek aránya magas a nyilvántartott álláskeresők között. - Magas a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma. - A szegregátumokban nem épültek ki megfelelő közösségi terek, minősége és kihasználtsága nem megfelelő. - A közszolgáltatási intézményekhez való hozzáférés az infrastrukturális ellátottság nem megfelelő. - Jelentős a halmozottan hátrányos helyzetű lakosság aránya. - Lakó- és ipari övezetek váltakoznak egymás mellett. - A telepszerű utcákban a lakásállomány jelentős része félkomfortos vagy komfort nélküli, lakáskörülmények nem megfelelőek. - A közbiztonsági helyzet nem megfelelő. - Rossz a mélyszegénységben élő és roma lakosság egészségügyi állapota. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oktatáshoz való hozzáférés biztosítása. - Munkaerő-piaci esélyek növelése, munkalehetőségek teremtése. - Ifjúsági és szabadidős programok szervezése. - Községi terek és szolgáltató funkciók fejlesztése. - Hátránykompenzáló erőforrások fejlesztése. - A roma lakosság fokozatos integrálása a település más területeire. - Lakáskörülmények javítása. - Közbiztonság javítása. - Egészségügyi ellátórendszer fejlesztése.
Gyermekek/ Nők/ Idősek/ Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - A kötelező óvodába járás bevezetésével a férőhelyek számának területenkénti egyenlő eloszlása nem arányos, ezért vannak olyan területek, ahol kapacitásbővítésre van szükség. - A gyermekjóléti ellátásokat biztosító intézmények 	<ul style="list-style-type: none"> - pályázati felhívások figyelése, az infrastrukturális fejlesztéseket támogató, valamint a programok, szolgáltatások biztosítását segítő pályázatok írása, benyújtása - minden fogyatékkal élő és sajátos nevelési igényű, autista ember számára elérhetővé váljanak helyben a szolgáltatások,

	<p>infrastrukturális feltételei folyamatosan javulnak, de szükség van a felülvizsgálatokra, korszerűsítésre.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a városban élő sérült emberek hozzáférése a szolgáltatásokhoz, oktatáshoz egyenlőtlen. <p>Egészségügyi ellátásuk szakképzett dolgozók részvételével nem teljes.</p>	<p>valamint egészségügyi ellátásuk, oktatásuk is helyben biztosított legyen</p>
--	--	---

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Gyermekek

Intézkedés címe:	„Óvodabővítés”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A város két területén (Nagyvárad-Zalka Máté utca, Törpe utca) kapacitásbővítésre van szükség, mivel a kötelező óvodáztatás miatt kevesebb a férőhelyek száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, - és hosszútávú időegységekre bontásban	Minden óvodáskorú gyermek számára lehetővé tenni a gondozásukhoz kényelmes körülményeket és megfelelő csoportlétszámban való foglalkozást. R.: Létszámkapacitás felmérése H.: Bővítések megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Feltérképezése a város területén lévő óvodák férőhelyszámainak kihasználtságára vonatkozóan - Az óvodák bővítésének megvalósítása
Résztevők és felelős	- köznevelési intézmények - kivitelező - önkormányzat Felelős: önkormányzat
Partnerek	- önkormányzat - óvodák - építőipari vállalkozó
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 1 év H.: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: létszámkapacitás felmérése arányban áll a bővítés mértékével H.: annak felmérése, hogy a bővítést követően az intézmény teljes mértékben kihasználta A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- forráshiány – pályázatok, támogatók feltérképezése - kihasználtság alacsony mértéke – a törvényes képviselők tájékoztatása

Szükséges erőforrások	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.
-----------------------	--

Gyermekek/Nők/Idősek/Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	„Intézmények felújítása”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az épületek állaga leromlott, ezáltal teljeskörű felújításuk időszerű.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, - és hosszútávú időegységekre bontásban	Egészséges körülmények megteremtése a már korszerű intézményekben. R.: a felújításra váró intézmények számának meghatározása; a számadatok tükrében a kivitelezés összegének kiszámítása H.: a beruházások megfelelő ütemben történő megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - intézmények állagának feltérképezése - kimutatások a beruházások költségével kapcsolatban - annak vizsgálata, hogy az intézmények kihasználtsága milyen fokú
Résztevők és felelős	<ul style="list-style-type: none"> - vállalkozók - önkormányzat Felelős: önkormányzat
Partnerek	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 1 év H.: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: a számadatok tükrében a kivitelezés összegének meghatározása H.: a beruházások megvalósítása A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány – pályázatok, támogatók feltérképezése
Szükséges erőforrások	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.

Fogyatékkal élők, sajátos nevelési igényű, autista

Intézkedés címe:	„Speciális szolgáltatások kialakítása”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ul style="list-style-type: none"> - a városban élő sérült emberek hozzáférése a szolgáltatásokhoz, oktatáshoz egyenlőtlen, egészségügyi ellátásuk szakképzett dolgozók részvételével nem teljes

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, - és hosszútávú időegységekre bontásban	R.: adatok gyűjtése, azok elemzése, szükségletük felmérése, munkacsoportok H.: helyben történő szolgáltatások kialakítása, helyben speciális intézmény létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - fogyatékkal élő és autista személyek számának pontos feltérképezése igényük és szükségletük megismerése - ennek segítésére munkacsoportok létrehozása - helyzetükhöz igazodó szolgáltatások bevezetése, kialakítása - részükre speciális módszertani centrum létrehozása
Résztevők és felelős	<ul style="list-style-type: none"> - Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata - civil szervezetek
Partnerek	<ul style="list-style-type: none"> - civil szervezetek, - alapítványok, - egészségügyi ellátásban dolgozók
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2016. 12. 31. H.: 2018. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R.: a lakosság és a civil szervezetek bevonása a tényleges statisztikai adatok gyűjtésébe, azok elemzésébe, munkacsoportok motiváltsága H.: a speciális intézmény kihasználtsága arányos-e a célcsoport létszámával, szükségleteivel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány – pályázatok, támogatók feltérképezése - a résztvevők motiválatlansága
Szükséges erőforrások	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.

Mélyszegénységben élők és romák

Intézkedés címe:	„Szociális város rehabilitációs soft programjának folytatása”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A telepeken élők élet- és lakáskörülményei az átlaghoz képest rosszak. Helyzetükből való kilábalás szemléletük tükrében kilátástalan.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A terület társadalmi-gazdasági leszakadásának megállítása, a lakókörnyezet és az életminőség átfogó és fenntartható javítása. R.: a lakás- és életkörülmények megvizsgálása a telepen élők körében H.: szemléletformálás és élhetőbb lakókörnyezet megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - állapotok feltérképezése - lakókörnyezet és lakáskörülmények korszerűsítése - helyzetük javítását elősegítő programok szervezése

Résztevők és felelős	<ul style="list-style-type: none"> - lakosság - civil szervezetek - önkormányzat - vállalkozók - egyházak <p>Felelős: önkormányzat</p>
Partnerek	<ul style="list-style-type: none"> - civil szervezetek - önkormányzat - vállalkozók - egyházak
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 1 év H.: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>R.: a lakás- és életkörülmények megvizsgálása a telepen élők körében</p> <p>- a lakosság hány százalékát lehet bevonni a programokba, mennyien érzik motiváltnak magukat helyzetük javítására</p> <p>H.: szemléletformálás és élhetőbb lakókörnyezet megvalósítása</p> <p>A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> - forráshiány – pályázatok, támogatók feltérképezése - résztvevők (partnerek, lakosság) inaktivitása – motiválás, ösztönzés
Szükséges erőforrások	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.

2015. évben HEP-felülvizsgálat eredménye
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
I/1. Az ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001. számú projekt keretében valósult meg, melynek címe: „Az Érkerti lakótelep nagyvárosias lakókörnyezetének minőségi megújítása”.
I/2. Statisztikai adatok alapján a foglalkoztatási mutatók kedvezőbbek.
I/3. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0002. számú „A Huszártelep területi és társadalmi reintegrációja” című városrehabilitációs projekt keretében elkülönített programalap felhasználásával megvalósult „mini-projekt” keretében. A „mini projekt” címe: „Gondozzuk a holnapot”; „Lakótelepi Civil Fesztiválok”; Tájéftással a huszártelepi gyerekekért”; „Állati Napok - szabadidős programok az állatvédelem jegyében”; „A múltból merítve a holnapért”; „Közösségi szemléletformálás az egészség és higiénia jegyében”; „Felelősség a jövőért-az állattartási kultúra fejlesztése a Huszártelepen; Az ÉAOP-5.1.1/B2-13-K2-2013-0001 projekt keretében valósult meg, címe: „A nyíregyházi Örökösöld lakótelep rehabilitációja.
I/4. KEOP-1.2.0/27-2008-0005 projekt keretében 2015. 08. 31. napján fejeződik be.
I/5. „Mini projekt” keretében valósult meg, melynek címe: „Települési Integrációs Központ Huszár Lakótelep”;
I/6. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-002., ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001, ÉAOP-5.1.1./B2-13/K2-2013-0001 projekt keretében játszóterek kialakítása, parkosítás és kutyaürülék-szedési akciók valósultak meg.
I/7. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0002 projekt keretében valósult meg, melynek címe: „A Huszártelep területi és társadalmi reintegrációja”.
I/8. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0002 projekt keretében valósult meg, melynek címe: „A Huszártelep területi és társadalmi reintegrációja”. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001 projekt keretében:Bűnmegelőzési nap Érkertben.
I/9. ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001 projekt keretében Egészség hét a Vécsey Iskolában.
II. A gyermekek esélyegyenlősége
II/1. A jogszabály konkretizálta, pontosabbá tette a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fogalmát, a Gyvt. és a Gyer. szabályai alapján a helyi jegyzői nyilvántartás is ennek megfelelően került fejlesztésre.
II/2. Gyer. alapján 2015. 09. 01-től jogszabályi kötelezettség által megvalósul.
II/3. Szervezetfejlesztés Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatánál című, ÁROP-1.A.5-2013-2013-0077 számú projekt keretén belül a települések, közszolgáltatások összehangolása történt meg.
II/4. A jelzőrendszer jobban működik, ennek eredményeként több az esetszám is. A Gyermekejélti Szolgálat az alapfeladatok mellett számos programot valósított meg, ezek a „Miniprojekteken” keresztül is. Ezek közül néhány: családi napot szerveztek a Központokban, prevenciós programok valósultak meg, fogyatékkal élők szüleinek segítése szolgáltatás, Maszatoló-, Kreatív, érzékfejlesztő foglalkozások, Kanga-,Szülőcsoport, Mocorgó-Mozgásfejlesztő Tornák babáknak a mamákkal, Cipősdoboz-akció.
II/5. KEOP-5.5.0/A/12 számú pályázat keretében megvalósult.
III. A nők esélyegyenlősége
III/1. GYED-Extra bevezetése, valamint családi adókedvezmény kiterjesztése történt meg a három vagy több gyermeket nevelő szülők esetében. Továbbá szociális hozzájárulási kedvezményt kapnak a foglalkoztatók 2014. évben, amennyiben gyes-ről, gyet-ről, gyed-ben részesülők, három vagy több gyermeket nevelő szülőket foglalkoztatnak.
III/2. Rövid és középtávú célként megvalósult más szervezettel való együttműködés során (pl.: rendőrség), prevenciós programok: D.A.D.A. program, Ovi-Zsaró-program, Ifjúságvédelmi, bűnmegelőzési és kábítószer-ellenes előadások.
III/3. TIOP-3.4.2-11/1-2012-0091 számú azonosító számú projekt keretében valósult meg a Kollégium u. 58. szám alatti épület korszerűsítése, modernizálása.
III/4. Továbbra is célkitűzés a nők képzési programokban való részvételéről, alacsony iskolázottságú nők foglalkoztatásáról adatgyűjtés, dokumentálás megszervezése a partnerek ösztönzésével.
III/5. „Családbarát Munkahely” cím elnyerésére sikeresen pályázott Önkormányzatunk, melynek keretében támogatásban részesültünk, száma: CSP-CSBM-15-20023. Ez nemcsak Önkormányzatunkon belüli cél, hanem ki kell terjeszteni az intézményekre és cégekre vonatkozóan is.
IV. Az idősek esélyegyenlősége
IV/1. Az ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001 program keretében megvalósult.
IV/2. Az ÉAOP-5.1.1./B-09-2f-2012-0001 pályázat keretében valósult meg az Érkertben és a Vécsey Általános Iskolában az „internet veszélyei” címmel.
IV/3. Továbbra is célként szerepel.
IV/4. Továbbra is célként szerepel, például: Idősek Olimpiája.
IV/5. Az Önkormányzat számára továbbra is fontos a civil szervezetek támogatása. Több program kerül ennek érdekében megrendezésre: Nagyszülő-Unoka-Túra; Generációs Híd-program; Generációs-Nap.
IV/6. Az Idősügyi Tanács ülésén rendőrségi tájékoztató hangzott el a közbiztonság helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. A közbiztonság növelése érdekében a Szomszédok Egymásért Mozgalom újjászervezése megkezdődött. A biztonság érdekében a város több pontján térfigyelő kamerák elhelyezésére került sor.
IV/7. A szolgáltatásokhoz/ellátásokhoz való hozzáférés folyamatosan növekszik, ezzel egyidejűleg az ellátások bővítése is folyik. Cél ennek további feltárása.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
V/1. A Szociális Gondozási Központ szervezeti keretein belül támogató szolgáltatás keretein belül több fogyatékkal élő személyt látnak el. A lakókörnyezetben a fejlesztések folyamatosak (akadálymentesítés). Az „Európa a Polgárokért” testvérvárosi program keretében megvalósuló „Integrációtól az Inklúzióig – a fogyatékkal élők bevonása a társadalom minden területén” című projekt jelenleg is fut. Az oktatás, a képzés, a foglalkoztatás, lakhatási, egyéb körülményeket vizsgálják, s ennek eredményeként az e terület javításával kapcsolatos tapasztalatokat cserélik ki, majd építjük be a fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó szolgáltatásokhoz.

V/2.Továbbra is cél; a lakókörnyezet akadálymentesítése folyamatosan zajlik a városban.
V/3.Továbbiakban is cél a foglalkoztatotti létszám növelése az intézményekben.
V/4. Az együttműködés jó a nyíregyházi szervezetek között. Például az ÉFOÉSZ szervezésében több program is megvalósult, mint például: Állatkerti látogatás, Sportnap, stb.
V/5. A társadalmi elfogadottság elősegítése érdekében rendezték meg a Vivicitá Városvédő Futást, amelyen fogyatékkal élők és ép emberek „mozoghattak” együtt. Az „Integrációtól az Inklúzióig – a fogyatékkal élők bevonása a társadalom minden területén” című projekt keretében kerül sor a fogyatékkal élők helyzetének feltérképezésére, a későbbiek során társadalmi események szervezésére. Jelenleg is futó program.
V/6. Az „Integrációtól az Inklúzióig – a fogyatékkal élők bevonása a társadalom minden területén” című projekt keretein belül nemzetközi összefogás valósul meg, ugyanis a bevont országok saját tapasztalataikról, gyakorlataikról számolnak be, ezáltal a „jó gyakorlatok” átvételére is lehetőség nyílik.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

Új és folyamatban lévő intézkedési tervek

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
intézkedés sorszáma	az intézkedés címe, megnevezése	a helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	az intézkedéssel elérni kívánt cél	a célkitűzés összhangja egyéb startégiai dokumentumokkal	intézkedés tartalma	az intézkedés felelőse	az intézkedés megvalósításának határideje	az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1.	„Óvodabővítés”	A város két területén (Nagyvárad-Zalka Máté utca, Törpe utca) kapacitásbővítésre van szükség, mivel a kötelező óvodáztatás miatt kevesebb a férőhelyek száma.	Minden óvodáskorú gyermek számára lehetővé tenni a gondozásukhoz kényelmes körülményeket és megfelelő csoportlétszámban való foglalkozást.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011. 2013. Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Gyermekvédelmi beszámoló	- feltérképezése a város területén lévő óvodák férőhely számainak kihasználtságára vonatkozóan - megvalósítás	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R:2016.12.31. H:2017.12.31.	R: létszámkapacitás felmérése H: bővítések megvalósítása	tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől
2.	„Intézmények felújítása”	Az épületek állaga leromlott, ezáltal teljeskörű felújításuk időszerű.	Egészséges körülmények megteremtése a már korszerű intézményekben.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011., 2013. Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Gyermekvédelmi beszámoló	- intézmények állagának feltérképezés - kimutatások a beruházások költségével kapcsolatban - annak vizsgálata, hogy az intézmények kihasználtsága milyen fokú	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R2016.12.31. H:2018.12.31.	R: a felújításra váró intézmények számának meghatározása, a szám adatok tükrében a kivitelezés összegének kiszámítása H: a beruházások megvalósítása	tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől

3.	„Szociális város rehabilitációs programjának folytatása”	A telepen élők életkörülményei és lakáskörülményei az átlaghoz képest rosszak. Helyzetükből való kilábalás szemléletük tükrében kilátástalan.	A terület társadalmi-gazdasági leszakadásának megállítása, a lakókörnyezet és az életminőség átfogó és fenntartható javítása.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011., 2013. Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Gyermekvédelmi beszámoló	- állapotok feltérképezése - lakókörnyezet és lakáskörülmények korszerűsítése - helyzetük javítását elősegítő programok szervezése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R:2016.12 .31. H:2018.12 .31.	R: a lakás- és életkörülmények megvizsgálása a telepen élők körében H: szemléletformálás és élhetőbb lakókörnyezet megvalósítása	tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől
4.	Speciális szolgáltatások kialakítása fogyatékkal élők és autisták számára	A városban élő sérült emberek hozzáférése a szolgáltatásokhoz, oktatáshoz egyenlőtlen. Egészségügyi ellátásuk szakképzett dolgozók részvételével nem teljes.	Minden fogyatékkal élő és sajátos nevelési igényű, autista ember számára elérhetővé válnak helyben a szolgáltatások, valamint egészségügyi ellátásuk, oktatásuk is helyben biztosított legyen.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011., 2013. Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Gyermekvédelmi beszámoló	- fogyatékkal élő és autista személyek számának pontos feltérképezése és igényük és szükségletük megismerése - ennek segítésére munkacsoportok létrehozása - helyzetükhöz igazodó szolgáltatások bevezetése, kialakítása - részükre speciális módszertani centrum létrehozása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R: 2016. 12. 31. H: 2018. 12. 31.	R: adatok gyűjtése, azok elemzése, szükségletük felmérése,, munkacsoportok felállítása H: helyben történő szolgáltatások kialakítása, helyben speciális intézmény létrehozása	tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől
Intéze-dés sorszá-ma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság a
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	„Tudással a munka világába”	A nyilvántartott álláskeresőket jelentős arányát a 8 általánosnál alacsonyabb, illetve 8 általános végzettséggel rendelkezők	Az alacsony iskolai végzettségűek számának 10 %-os csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közzoktatási	- Oktató, felzárkóztató programok feltérképezése, - Oktató, felzárkóztató programok megszervezése, -Hiány szakmákban képzések szervezése,	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: az alacsony iskolai végzettségűek hány százalékát sikerült bevonni a	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.

		alkotják.		Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012.	- Integrálás az iskola világába, - Elhelyezkedés ösztönzése, - Elhelyezkedési lehetőségek, munkahelyek biztosítása.			képzésbe H.: az alacsony iskolai végzettségűek hány százalékának sikerült befejezni a képzést		
2.	„Foglalkoztatás-biztosabb megélhetés”	A nyilvántartott munkanélküliek közül a tartós munkanélküliek aránya 2011-ben 57,51 %.	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek arányának 20 %-al való csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közügyintézkedési Terv 2008. 2012. Közfoglalkoztatási terv 2009.	- tartós munkanélküliek feltérképezése - munkalehetőségek feltérképezése - közmunkaprogramok szervezése - elhelyezkedés ösztönzése - munkalehetőség folyamatos biztosítása - a mikro- kis és középvállalkozások állami támogatásával ösztönözni a munkanélküliek foglalkoztatását	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a munkanélküliek és a foglalkoztatók aktiválása, közelítése a célnak megfelelően K.: a tartós munkanélküliek hány százalékát sikerült elhelyezkednie H.: a tartós munkanélküliek hány százalékának sikerül a munkaerő-piacon hosszú távon elhelyezkednie	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
3.	„Hasznos szabadidő-eltöltés”	A szegregátumokban nem épültek ki megfelelő közösségi terek minősége és kihasználtsága nem megfelelő.	Az ifjúsági és szabadidős programok szervezése, a szegregátum lakosságának bevonása.	Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- igények felmérése - fiatalság figyelmének felkeltése a hasznos szabadidő-eltöltés fontosságára - a lakosság kultúrájához igazodó és egyéb programok szervezése, egyházi ünnepek megünneplése - a programokon való részvétel ösztönzése - játszótér kialakítása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a lakosság hány százalékát lehet bevonni a programokba, mennyien érzik a szabadidő hasznos eltöltésének fontosságát K.: hány partnert, szervezetet lehet bevonni a programok szervezésébe H.: megvalósult programok száma, résztvevők száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
4.	„Életminőség javítása az	A telepen kiépített a gáz-, villany- és szennyvízcsatorna-	A terület társadalmi-gazdasági leszakadásának megállítása	Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008	- adatok gyűjtése - szociális juttatások biztosítása - munkahelyek	Nyíregyháza Megyei Jogú Város	R.: 0,5 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: mennyi idő alatt és milyen pontos adatokat lehet gyűjteni a	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi,

	infrastrukturális lehetőségek kihasználásával”	hálózat, de a lakossági rákötések aránya már nem ennyire kedvező, a közüzemi tartozások miatt pedig sok lakásban szüneteltetik a szolgáltatásokat.	lakókörnyezet és az életminőség átfogó és fenntartható javításával.		teremtése, aktív korú lakosság közmunkaprogramba történő bevonása, ezáltal rendszeres pénzellátáshoz való hozzájutás - megállapodások kötése közüzemi szolgáltatókkal - a lakosság részéről a szolgáltatások igénybe vétele	Önkormányzata		problémára K.: a lakosság hány százaléka rendelkezik munkaviszonnyal, rendszeres jövedelemmel H.: a lakosság hány százaléka nem rendelkezik közüzemi tartozással, hány százalék csatlakozott rá a szolgáltatásokra		tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
5.	„Egyenlő esélyt mindenkinek”	A szegregátumokban jelentős a halmozottan hátrányos lakosság aránya.	Hátránykompenzáló oktatási programok kialakítása és végrehajtása óvodától a felnőttképzésig, ezáltal a halmozottan hátrányos helyzetű lakosság arányának csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012.	- adatok gyűjtése a halmozottan hátrányos lakosság arányának pontos meghatározására - nevelési-oktatási programok szervezése, humán szolgáltatások szervezése - programok lebonyolítása - az érintett közösség belső erőforrásainak átfogó fejlesztése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: hány nevelési-oktatási program, képzés kerül megszervezésre K.: óvodákban, iskolákban, felnőttképző központokban hány program zárul H.: a halmozottan hátrányos helyzetűek száma mennyivel csökken a lakossághoz viszonyítva	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
6.	„Tegyük az élhető környezet megteremtéséért”	A Huszár telepi szegregátumra jellemző, hogy lakó- és ipari övezetek váltakoznak egymás mellett.	A lakó- és gazdasági funkciók térbeli elkülönítése, az itt élő lakosság fokozatos integrálása a város egyéb területeire.		- beilleszkedést segítő programok szervezése - foglalkoztatottság növelése - rendszeres jövedelemhez jutás elősegítése - önkormányzati bérlakásban vagy ún. albérlok házában való elhelyezés, - albérleti támogatás nyújtása - saját tulajdonú	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: az integrált környezetbe való beilleszkedést segítő, szervezett programok száma K.: a munkanélküliek hány százalékának sikerül elhelyezkednie, ezáltal rendszeres jövedelemmel rendelkeznie H.: a telepeken élő	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.

					ingatlan megszerzésének elősegítése - a kiköltözések után üresen maradt önkormányzati tulajdonú lakásokba új beköltöztetés nem történik			lakosság hány százaléka tud elköltözni a város egyéb területeire		
7.	„Legyen az otthonunk a lakásunk”	A Huszár telepen a lakásállomány jelentős része (35,6 %-a) félkomfortos vagy komfort nélküli, lakáskörülmények nem megfelelőek.	Meg kell szüntetni a méltatlan lakáskörülményeket, biztosítani kell a lakások – különös tekintettel az önkormányzati lakások – komfortjának megteremtését.	Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008	- az épületek állapotának (külső-belső) feltérképezése - lehetséges források felkutatása (önkormányzati, pályázatok) vállalkozások bevonása - tervek, költségvetés készítése - kivitelezési munkálatok elkezdése lakások felújítása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 2 év K.: 3 év H.: 4 év	R.: meghatározni mennyi azon lakások száma, amelyek komfortfokozata alapján felújításra szorulnak K.: hány lakásban sikerül a felújítási munkálatokat elkezdni H.: felújított lakások száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
8.	„Ne bántunk, hogy ne bántanak”	A telepeken a közbiztonsági helyzet nem megfelelő, magas a bűnelkövetők aránya.	A telepen élő bűnelkövetők számának csökkentése és az általuk elkövetett bűnözési esetek (a telepen, vagy a telepen kívül) számának csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közbiztonsági Konceptiójának 2011.	- civil szervezetek bevonásával prevenciók szervezése - fiatalok részére szabadidő eltöltési alternatívák nyújtása - nevelési-oktatási intézményekben figyelem felkeltése a bűnözés negatív hatásaira - rendőrség által bűnmegelőzési programok szervezése a területen - polgárőrség szervezése rendőri tevékenység fokozása a területen	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 6 hónap K.: 1 év H.: 2 év	R.: prevenciók programok szervezésének száma K.: bűncselekmények áldozatainak segítségét és védelmét szolgáló tevékenységek, programok száma H.: bűnelkövetők és bűnözési esetek aránya mennyivel csökken a kiinduló helyzethez képest	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
9.	„Egészségben-betegségben”	Rossz a telepeken élő mélyszegénységben élő és roma lakosság egészségügyi állapota.	A lakosság jobb egészségi állapotának elérése.	Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- egészségügyi felvilágosító programok szervezése a nevelési-oktatási intézményekben - az egészséges	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 3 év	R.: egészségmegőrző, figyelem felkeltő programok szervezésének száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a

					életmód és táplálkozás terjesztése, a figyelem felkeltése prevenció fontosságára - szűrések szervezése - védőnői tevékenység fokozása gyermekorvosi és háziiorvosi praxis kialakítása			K.: szűrések szervezésének száma H.: a lakosság hány százaléka vesz részt a prevenció programokon, szűréseken, mennyivel javul a lakosság egészségügyi állapota		részvevők motiváltságától.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	„Az adatok pontos nyilvántartása segíti a szükséges intézkedések megvalósulását”	Nyíregyházán nem azonosítottak teljes körűen a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, tekintettel arra, hogy a szülők csak abban az esetben nyilatkoznak, ha a gyermekük már intézménybe (óvoda, iskola) jár.	A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek naprakész nyilvántartása.	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv Gyermekvédelmi beszámoló	-tájékoztatás, a szülők megismertetése az aláírt nyilatkozat adta lehetőségekkel -pedagógusok aktív részvétele az adatok gyűjtésében -érintett szakemberek összefogása -adatok gyűjtése, folyamatos nyilvántartása támogatások igénylése, pályázatokon való részvétel	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 6 hónap K.: 1 év H.: 2év	R.: a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű nyilatkozott szülők, gondviselők száma K.: begyűjtött adatok pontossága H.: nyilvántartások vezetése, karbantartása	Tárgyi, humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ a tárgyi, gazdasági és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
2.	„Három évesen óvodába járni”	Nem minden óvodás korú, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vesz részt az óvodai nevelésben, holott az intézményes nevelési feltételei adottak, a férőhely kihasználtság teszi valamennyi beiratott gyermek óvodai nevelését.	A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv Gyermekvédelmi beszámoló	egészségügyi, szociális és közoktatási területen dolgozó szakemberek figyelmének felkeltése, együttműködése azon halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása, akik csak ötévesen kezdenék meg óvodai nevelésüket, integrációjuk óvodai körzethatárok felülvizsgálata gyermekek bevonása az óvodai nevelésbe az óvodák	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 3 hónap K.: 6 hónap H.: 1 év	R.: a cél érdekében bevont szakemberek, szervezetek száma K.: a célcsoportba tartozó gyermekek, családok száma H.: a beiratott gyermekek száma, óvodák kihasználtsági mutatóinak száma	Tárgyi, humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ a tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.

					kihasználtsága egyensúlyba kerül					
3.	„Egyenlő bekerülési lehetőség biztosítása a város összes óvodájába, iskolájába”	Az önkormányzati és a nem önkormányzati (egyházi, civil) óvodák és iskolák között jelentős eltérés mutatható ki a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában.	Az önkormányzati és a nem önkormányzati (egyházi, civil) fenntartású nevelési intézményekben a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának aránya közötti különbség csökkentése.	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv Gyermekvédelmi beszámoló	adatok gyűjtése közzethatárok figyelemmel kísérése az Integrált Pedagógiai Rendszer tovább folytatása az érintett intézményekben egyéni fejlesztések, fejlesztő pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök bevonásával a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenlő arányú oktatása az önkormányzati és nem önkormányzati intézményekben	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 6 hónap K.: 1 év H.: 3 év	R.: a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek pontos arányának meghatározása az önkormányzati és nem önkormányzati iskolákban K.: az óvodák, iskolák többsége betartja a köznevelési törvény az óvodai és iskolai közzethatárokról és a tanuló felvételére vonatkozó rendelkezéseket H.: a HH és HHH gyermekek aránya közel azonos az önkormányzati és nem önkormányzati fenntartású iskolákban	Tárgyi, humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ a tárgyi és humán feltételektől, a jogszabályi környezettől, a résztvevők motiváltságától.
4.	„A gyermekek védelme mindenek előtt”	A család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó gyermekkori magatartászavarok kialakulása miatt magas a veszélyeztetett gyermekek száma. (2012-ben 2781 esetben kellett a családgondozóknak beavatkozni	A veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése.	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv Gyermekvédelmi beszámoló	a gyermekjóléti szolgálat dolgozói figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét, felhívja a	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 3 év	R.: szakemberek továbbképzéseinek száma, felkutatott veszélyeztetett gyermekek száma K.: szabadidős programok száma, személyiségfejlesztő, prevenciós programok szervezése, családgondozói tevékenységek száma	Anyagi, tárgyi, humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, a tárgyi és humán feltételektől, a jelzőrendszer tagjainak aktív részvételétől, a résztvevők motiváltságától.

		gyermekveszélyeztetettség kapcsán)			<p>jelzőrendszer tagjait, jelzési kötelezettségük teljesítésére a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója személyes segítő kapcsolat keretében támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányú fejlődésében, segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, illetve kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapszolgáltatások, különösen a családszolgálat keretében nyújtott személyes gondoskodást szabaddidős, kulturális programok szervezése, szülők</p>			H.: veszélyeztetett gyermekek száma csökken		
--	--	------------------------------------	--	--	---	--	--	---	--	--

					személyiségfejlesztését célzó programok lebonyolítása, kompetenciák fejlesztése veszélyeztetettségi okok csökkentése						
5.	„A finanszírozás és lehetőségeinek feltérképezése”	A gyermekjóléti ellátásokat biztosító intézmények infrastrukturális feltételei folyamatosan javulnak, de szükség van a felülvizsgálatokra, korszerűsítésre, valamint a különböző programok, szolgáltatások fejlesztésére, amelyekhez az állami finanszírozás nem elegendő.	Különböző források programok, szolgáltatások feltérképezése, amelyek hozzájárulnak az intézmények infrastrukturális fejlesztéséhez.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012.	- pályázati felhívások figyelése, - az infrastrukturális fejlesztéseket támogató, valamint a programok, szolgáltatások biztosítását segítő pályázatok írása, - pályázatok benyújtása - pályázatok megvalósítása - különböző programok, szolgáltatások fejlesztése - infrastrukturális feltételek javítása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 hónap K.: 2 év H.: 3 év	R.: adatok gyűjtése, felmért szükségletek száma K.: programok, pályázati lehetőségek száma H.: nyertes pályázatok írása, korszerűsített intézmények	Anyagi, tárgyi, humán erőforrások biztosítása	A fenntarthatóság függ az anyagi, a tárgyi és humán feltételektől, a jelzőrendszer tagjainak aktív részvételétől, a résztvevők motiváltságától.	
III. A nők esélyegyenlősége											
1.	„Női „kézzel” is lehet hatékonyan dolgozni”	Magas a munkanélküliek aránya a nők között (8,38 %)	A női munkanélküliek arányának 5 %-al való csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közzoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Közfoglalkoztatási terv 2009.	- női munkanélküliek feltérképezése - részükre képző, átképző programok szervezése - munkalehetőségek feltérképezése - közmunkaprogramok szervezése - elhelyezkedés ösztönzése - munkalehetőség folyamatos biztosítása - a mikro- kis és középvállalkozások állami támogatásával ösztönözni a női munkanélküliek foglalkoztatását - munkáltatók ösztönzése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a női munkanélküliek részére szervezett képzési programok kialakítása, a foglalkoztatók aktiválása, közéleti a célnak megfelelően K.: a munkáltatók hány százalékát sikerült ösztönözni rész- és rugalmas munkaidő alkalmazására H.: a női munkanélküliek hány százalékának sikerül a munkaerő-piacon hosszú távon	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.	

					részmunkaidő, esetleg távmunka feltételeinek megteremtésére			elhelyezkednie		
2.	„Védjük a családok összetartóját, a nőt”	Magas a nőkkel szemben elkövetett bűncselekmények száma. 2012-ben összesen 394 bűncselekmény elkövetése esetén volt a sértett fél nő.	A nőkkel szemben elkövetett bűncselekmények számának csökkentése.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közbiztonsági Koncepciójának 2011.	- civil szervezetek bevonásával - prevenciók szervezése - a nők önvédelmi képességét fejlesztő programok szervezése - a lakosság figyelem felkeltése a bűnözés, a családon belüli erőszak felismerésére, megelőzésére - a rendőrség fokozottabb figyelmének felkeltése a célcsoport védelmére - rendőrség által bűnmegelőzési programok szervezése - polgárőrség szervezése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: önvédelmi, prevenciók programok szervezésének száma K.: bűncselekmények áldozatainak segítségét és védelmét szolgáló tevékenységek, programok száma H.: a nők ellen elkövetett bűnözési esetek aránya mennyivel csökken a kiinduló helyzethez képest	Tárgyi, anyagi és humánerőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
3.	„Diszkrét biztonság”	Nem elegendő a családok átmeneti otthona és anyaóvó férőhelyszáma. Jelenleg Nyíregyházán összesen 106 férőhely tudja fogadni a krízishelyzetben lévő családokat, anyákat, azonban mégis vannak várakozó családok és a várakozási idő viszonylag hosszú.	Nyíregyházán biztosított legyen a krízishelyzetben lévő anyák, családok átmeneti elhelyezése, élethelyzetük átmeneti megoldása.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- programok szervezése az átmeneti gondozásban - részesülőknek, ezen belül életvezetési, jogi, pszichológiai tanácsadás nyújtása - civil és egyházi fenntartók ösztönzése a férőhelybővítésre - már meglévő átmeneti elhelyezést nyújtó otthonainak a férőhely bővítése - új otthonok, férőhelyek létrehozása, ezáltal a bekerüléshez szükséges várakozási idő lerövidítése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1,5 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: életvezetési, jogi, pszichológiai tanácsadás nyújtásának száma, programok megvalósításának száma K.: állami, pályázati források előteremtésének lehetőségei, mennyi a rendelkezésre álló forrás, mennyi civil, egyházi fenntartót sikerül bevonni a cél érdekében H.: új férőhelyek száma, családok átmeneti otthonainak száma	Tárgyi, anyagi és humánerőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
4.	„Probléma kezelés a nők képzési	Nincs pontos adat a nők képzési	Pontos adatok álljanak	Nyíregyháza Megyei Jogú Város	- jogszabályi vagy egyéb eszközökkel a	Nyíregyháza Megyei Jogú Város	R.: 6 hónap	R.: jogszabályok, ösztönző	Tárgyi, anyagi és humánerőforrások	A fenntarthatóság

	pontos adatok tükrében hatékonyabb”	programokban való részvételéről, az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről	rendelkezésre a nők képzési programokban való részvételéről, az alacsony iskolai végzettségű nők foglalkoztatásáról.	Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv 2008. 2012. Közfoglalkoztatási terv 2009.	partnerek ösztönzése az adatok gyűjtésére, dokumentálására - az adatok pontos, nemek szerinti bontásban történő dokumentálása megkezdődik havi bontásban pontos adatok mutathatók ki a problémára vonatkozóan, ezáltal a szükséges intézkedések pontosabban beazonosíthatóak	Város Önkormányzata	K.: 1 év H.: 2 év	programok létrehozása a partnerek adatgyűjtése céljából K.: az adatok gyűjtése, dokumentálása megkezdődik H.: pontos adatok állnak rendelkezésre, ezáltal azokból következtetések és beavatkozási lehetőségek meghatározhatóak	ok biztosítása.	függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
5.	„Családbarát munkahelyek létrehozása”	A piaci szektorban a vállalkozások gazdasági érdekeltsége ellen hat a családbarát szolgáltatások – a rugalmas munkaidő, 4-6 órás foglalkoztatások, stb.- bevezetése. Nincsenek családbarát munkahelyek.	A nők számára legyen lehetőség rugalmas munkaidőben, családbarát munkahelyen dolgozni. A civil szervezetek, egyházak, alapítványok, vállalkozások közreműködésével családbarát munkahelyek létrehozása. Közintézményekben a családbarát munkahelyek lehetőségeinek feltárása.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008.	- a munkáltatók figyelmének felkeltése a probléma fontosságára - munkáltatók ösztönzése a rugalmas munkaidő, 4-6 órás foglalkoztatások, távmunka lehetőségeinek feltérképezésére, bevezetési lehetőségeinek megvizsgálására - állami támogatások, pályázatok feltérképezése rugalmas munkaidő, 4-6 órás foglalkoztatások, távmunka bevezetése a foglalkoztatóknál	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 3 év	R.: azon foglalkoztatók (civil szervezetek, egyházak, közintézmények) számának meghatározása, ahol a családbarát foglalkoztatás megvalósítható K.: a célt szolgáló állami támogatások, pályázati források számának feltérképezése H.: létrehozott családbarát munkahelyek száma, rugalmas munkaidő bevezetésének száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
1.	„Idősen is dolgozni akarok!”	Alacsony az időskorúak foglalkoztatottsága.	-A 45 év felettiek foglalkoztatási arányának növelésével, a szeniorfoglalkoztatás fejlesztésével, a	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési	Felzárkóztató és átvábbképző programok feltérképezése - Felzárkóztató és átvábbképző	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: az idősek hány százalékát sikerült bevonni a	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.

			munkaerőpiacról való korai kikerülés megelőzésével a munka világába visszacsatolni a nyugdíjkorhatárt még el nem érő, munkaképes idősödő embereket	konceptiója 2003. 2005. 2008. 2011	programok megszervezése - Hiányszakmákban képzések szervezése - Integrálás a munka világába - Elhelyezkedés ösztönzése - Elhelyezkedési lehetőségek, munkahelyek biztosítása			képzésbe, H.: az idősök hány százalékának sikerült befejezni a képzést, illetve hány százalékuknak sikerült visszakérülni a munka világába		
2.	„Mi is az az internet?”	Az infokommunikációs technológia és az ilyen eszközök használatának még nem teljes mértékben terjedt el az idős, idősödő emberek körében, ez azonban sokat segít az időskorúak informálásában, szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek segítésében.	A számítógépes infrastruktúrához és az általa kínált szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése.	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- Informatikai alapismereteket nyújtó programok feltérképezése - Informatikai alapismereteket nyújtó programok megszervezése - Informatikai alapismereteket nyújtó programokban való részvétel elősegítése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: az idősök hány százalékát sikerült bevonni a képzésbe, H.: az idősök hány százalékának sikerült befejezni a képzést, illetve hány százalékuknak sikerült elsajátítani az ismereteket.	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
3.	„Idősök önkéntesei”	Az idősödő generáció tudását nem kellő elismerése.	Az idősödő, valamint az idős emberek bevonása az önkéntes munka világába, mellyel az idősödő generáció tudásának elismerése és hasznosítása is megvalósul.	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- Önkéntes munkalehetőségek, valamint az idős emberek szaktudását igénylő programok feltérképezése - Önkéntes munkalehetőségek, valamint az idős emberek szaktudását igénylő programok megszervezése - Önkéntes munkalehetőségek, valamint az idős emberek szaktudását igénylő programok megszervezése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: Önkéntes munkalehetőségek, valamint az idős emberek szaktudását igénylő programok megszervezése, elindítása K.: az idősök hány százalékát sikerült bevonni a munkába, programba, H.: az idősök hány százalékának sikerült önkéntes munkát végezni, milyen mértékben volt hasznosítható az idősök szakmai	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.

					részvétel elősegítése			tapasztalata, tudása.		
4.	„Nem lehet elég korán kezdeni.”	Az idősök ösztönzése az egészségtudatos magatartásra, a sport és a mozgás jó hatásainak megtapasztalása által, ne „féljenek” mozogni.	Prevenció és egészségmegőrzés.	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- Szűrő-sport programok feltérképezése - Szűrő-sport programok megszervezése - Szűrő-sport programokban való részvétel elősegítése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: az idősök hány százalékát sikerült bevonni a programokba, H.: az idősök hány százalékán végezték el a szűrőket, illetve mindennapi életükben szerepet játszik-e a rendszeres sport.	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
5.	„Nem csak a húszéveseké a világ”	A generációk közötti együttműködés „ingatag”.	Tudatosítás, generációk közötti szolidaritás erősítése különböző programokkal	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	Közös programok feltérképezése - Közös programok megszervezése - Közös programokban való részvétel elősegítése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: milyen széles kört sikerült bevonni a programokba, H.: a programok lezárását követően hány esetben maradt meg hosszabb távon az egymásra figyelés, erősödtek-e a generációk közötti kapcsolatok.	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
6.	„Biztonságos és élhető nyugdíjas évek”	Nem biztonságos környezet és nem megfelelő életminőség.	Kötelező nyugdíjbiztosítás mellett ösztönözni kell az önkéntes kiegészítő rendszerekben való részvételt, erősíteni kell az öngondoskodás szemléletét, a közbiztonság javítása.	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közbiztonsági	- Programok feltérképezése - Programok megszervezése - Programokban való részvétel elősegítése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: programok megszervezése, elindítása K.: milyen széles kört sikerült bevonni a programokba, H.: a programok lezárását követően hány esetben tudasult az öngondoskodás	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.

				Koncepciója 2011.				fontossága, javult-e a közbiztonsághoz való hozzáférés.		
7.	„Szolgáltatások hálójában”	A szolgáltatásokhoz és az ellátásokhoz való hozzáférés területi egyenlőtlenségeinek csökkentése.	Az idős emberek esélyegyenlőségének biztosítása a szolgáltatások, és ellátások eléréséhez.	Idősügyi Program 2008. 2012. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011	- Az ellátás nélküli idősök felkutatása - Az idősök igényeinek a felmérése, a szolgáltatások továbbfejlesztése céljából - Lecsökkenteni azon idősök számát, akikhez nem jutottak el a szolgáltatások, vagy nem veszik igénybe az ellátásokat	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: Az idős korosztály széles körű tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról, K.: Ellátott idősök számának növekedése, H.: Mennyivel nőtt az ellátottak száma.	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől.
1.	„Számok, adatok bővületében”	Nem állnak pontos adatok rendelkezésre a fogyatékkal élők számára vonatkozóan. Nem készülnek elemzések, értékelések.	Adatok gyűjtése, nyilvántartások vezetése a társadalmi egyenlőtlenségeket érintő, azt befolyásoló foglalkoztatási, egészségügyi és szociális területeken.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Fogyatékosügyi Program 2005.	- Az ellátás nélküli fogyatékosok felkutatása - A fogyatékosok és hozzátartozóik igényeinek a felmérése, a szolgáltatások továbbfejlesztése céljából - Csökkenteni a fogyatékosok számát, akikhez nem jutottak el a szolgáltatások, vagy nem veszik igénybe az ellátásokat.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: Az fogyatékosok tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról, K.: A fogyatékos ellátottak számának növekedése, H.: Minimálisra csökken az ellátás nélküliek száma.	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
2.	„Lakható lakások!”	A jelenlegi intézmény hálózat nem szolgálja az integrációt, inkluziót. Kevés a lakóotthoni ellátás, nincs támogatott lakhatás. A fogyatékosok lakásának akadálymentesítése nem megoldott.	A fogyatékosok lakásainak akadálymentes kialakítása.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Fogyatékosügyi Program 2005. Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008.	- a lakások állapotának feltérképezése - lehetséges források felkutatása (civil, önkormányzati, pályázatok) - vállalkozások bevonása - tervek, költségvetés készítése - kivitelezési munkálatok elkezdése lakások átalakítása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 2 év K.: 3 év H.: 4 év	R.: meghatározni az átalakításra váró lakások száma K.: hány lakásban sikerül az átalakítási munkákat elkezdni H.: átalakított lakások száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.

3.	„A munkában ne legyen hátrány a „hátrány.”	Fogyatékos személyek foglalkoztatása nem megoldott. Alacsony a foglalkoztatottak aránya.	Fogyatékos személyek, minél nagyobb arányában történő foglalkoztatása.	Fogyatékosügyi Program 2005. Közfoglalkoztatási Terv 2009.	- fogyatékos személyek feltérképezése - munkalehetőségek feltérképezése - elhelyezkedés ösztönzése - munkalehetőség folyamatos biztosítása - a mikro- kis és középvállalkozások állami támogatásával ösztönözni a fogyatékosok foglalkoztatását	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a fogyatékos személyeket foglalkoztató szervezetek, vállalkozások aktiválása K.: a fogyatékos személyek hány százalékának sikerült elhelyezkednie H.: a fogyatékos személyek hány százalékának sikerül a hosszú távon foglalkozást biztosítani	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
4.	„A kultúra és a mozgás szabadság a.”	Inaktív a fogyatékos személyek kulturális, társadalmi, sport élete.	Kulturális, társadalmi és sport programok szervezése fogyatékos személyek részvételével.	Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Fogyatékosügyi Program 2005.	- igények felmérése - a fogyatékos személyek fogyatékosági típusához igazodó programok, társadalmi események szervezése - a programokon való részvétel ösztönzése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a fogyatékos személyek hány százalékát lehet bevonni a programokba K.: hány szervezetet, szolgáltatót, partnert, lehet bevonni, ösztönözni a programok szervezésébe, lebonyolításában H.: megvalósult programok száma, résztvevők száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.
5.	„Mindenki egyenlő”	Diszkrimináció a társadalom részéről.	A fogyatékkal élők társadalmi elfogadottsága emelkedik.	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Fogyatékosügyi Program 2005.	- társadalom figyelmének felkeltése a fogyatékkal élő személyek problémáira - a fogyatékkal élő személyek fogyatékosági típusához igazodó programok, társadalmi események szervezése - a programokon való részvétel ösztönzése	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: a társadalom és a fogyatékkal élő személyek hány százalékát lehet bevonni a programokba K.: hány szervezetet, szolgáltatót, partnert, lehet bevonni, ösztönözni a programok	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.

								szervezésébe, lebonyolításában H.: megvalósult programok száma, résztvevők száma, társadalmi elfogadottság növekedése		
6.	„Nemzetközi összefogás”	A fogyatékkal élő személyekkel foglalkozó hazai és a nemzetközi szervezetek közötti együttműködések száma kevés.	Együttműködések kialakítása és számának növelése a fogyatékkal élő személyekkel foglalkozó hazai és a nemzetközi szervezetek között	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési koncepciója 2003. 2005. 2008. 2011 Fogyatékosügyi Program 2005.	- figyelem felkeltés, - szervezetek feltérképezése - pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázatok benyújtása - elektronikus rendszer, interaktív honlap kialakítása - a fogyatékkal élő személyekkel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek bevonásával programok szervezése - tapasztalatok átadását elősegítő workshopok szervezése, lebonyolítása	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata	R.: 1 év K.: 2 év H.: 4 év	R.: hány hazai és nemzetközi szervezetet lehet bevonni a programokba K.: pályázatok, szervezett programok száma, elektronikus rendszer, interaktív honlapon regisztrált szervezetek száma H.: megvalósult programok száma, résztvevők, résztvevő szervezetek száma	Tárgyi, anyagi és humán erőforrások biztosítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi, tárgyi és humán feltételektől, a résztvevők motiváltságától.

3. Elfogadás módja és dátuma

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése a Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2015. (VI.25.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

HEP Sablon 1. számú melléklet
2. számú melléklet

Dátum

Aláírás

HEP SABLON 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Híves Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TÜRR KKI esélyegyenlőségi mentorai.

A következő oldalakon elhelyezett táblák és a hozzájuk tartozó magyarázatok azt szolgálják, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzése számszerű adatokkal alátámasztott legyen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

Az adatok összegyűjtéséhez segítséget nyújtott a TeIR adatbázis (<https://teir.vati.hu>), valamint a helyi önkormányzat és partnereinek adatai.

*A mellékletben elhelyezett táblák egy részének **(címük zölddel kiemelt)** kitöltése jogszabályban előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során, és egy része pedig javasolt a részletes elemzés megalapozásához.*

Az alábbi adattáblák Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2015.május 15. - 2015.június 15.

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Új utakon
PROGRAM

NYÍREGYHÁZA
többet ad!

Táblák

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA	62
1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÓNÉPESSÉG SZÁMA AZ ÉV VÉGÉN	63
2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLLANDÓ NÉPESSÉG	64
3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÖREGEDÉSI INDEX	65
4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - BELFÖLDI VÁNDORLÁSOK	65
5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - TERMÉSZETES SZAPORODÁS	66
A MÉLYSZEGÉNYSGEBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	66
3.2.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA ÉS ARÁNYA, 15-64 ÉVESEK SZÁMA	66
3.2.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA KORCSOPORT SZERINT	66
3.2.3. SZÁMÚ TÁBLA - A MUNKANÉLKÜLIEK ÉS A 180 NAPNÁL RÉGEBBEN REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA ÉS ARÁNYA NEMENKÉNT	67
3.2.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NYILVÁNTARTOTT PÁLYAKEZDŐ ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA ÉS A 18-29 ÉVES NÉPESSÉG SZÁMA NEMENKÉNT	68
3.2.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ALACSONYAN ISKOLÁZOTT NÉPESSÉG	69
3.2.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT	69
3.2.7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLAI FELNŐTTOKTATÁSBAN TANULÓK LÉTSZÁMA ÉS A 8. ÉVFOLYAMOT EREDMÉNYESEN VÉGZETTEK	69
3.2.8. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - FELNŐTTOKTATÁSBAN RÉSZTVEVŐK SZÁMA KÖZÉPFOKÚ ISKOLÁBAN	70
3.2.9. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – A FOGLALKOZÁSHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS ESÉLYÉNEK HELYI POTENCIÁLJA - VÁLLALKOZÁSOK	70
3.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLLÁSKERESÉSI SEGÉLYBEN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	71
3.3.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - JÁRADÉKRA JOGOSULT REGISZTRÁLT MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA	71
3.3.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT- RENDSZERES SZOCIÁLIS SEGÉLYBEN ÉS FOGLALKOZTATÁST HELYETTESÍTŐ TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	72
3.4.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÁS ÁLLOMÁNY	73
3.4.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - VESZÉLYEZTETETT LAKHATÁSI HELYZETEK, HAJLÉKTALANSÁG	73
3.4.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - LAKÁSFENNTARTÁSI ÉS ADÓSSÁGCSÖKKENTÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐK	74
3.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE	74
3.6.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – ORVOSI ELLÁTÁS	75
3.6.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - KÖZGYÓGYELLÁTÁSI IGAZOLVÁNNYAL RENDELKEZŐK SZÁMA	75
3.6.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁPOLÁSI DÍJBAN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	75
A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSG	76
4.1.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - VÉDELEMBE VETT ÉS VESZÉLYEZTETETT KISKORÚ GYERMEKEK SZÁMA	76
4.1.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÍTETTEK SZÁMA	76
4.1.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – KEDVEZMÉNYES ÓVODAI - ISKOLAI JUTTATÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA, ARÁNYA	77
4.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	77
4.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – VÉDŐNŐI ÁLLÁSHELYEK SZÁMA	78
4.3.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - BÖLCSÖDÉK ÉS BÖLCSÖDÉBE BEÍRATOTT GYERMEKEK SZÁMA	79
4.3.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - CSALÁDI NAPKÖZIBEN ENGEDÉLYEZETT FÉRŐHELYEK SZÁMA	79
4.4.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÓVODAI NEVELÉS ADATAI	80
4.4.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÓVODAI NEVELÉS ADATAI 3.	81
4.4.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN TANULÓ SZÁMA	82
4.4.7. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - ÁLTALÁNOS ISKOLÁK ADATAI	82
4.4.9. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A 8. ÉVFOLYAMOT EREDMÉNYESEN BEFEJEZETTEK A NAPPALI OKTATÁSBAN	82
A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	83
5.1.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - FOGLALKOZTATÁS ÉS MUNKANÉLKÜLISÉG A NŐK KÖRÉBEN	83
5.3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - CSALÁDTERVEZÉS, ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS TERÜLETE	83
5.4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A NŐKET ÉRŐ ERŐSZAK, CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK	84
5.5. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - KRÍZISHELYZETBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK	84
5.6. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - A NŐK SZEREPE A HELYI KÖZÉLETBEN	85

AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	85
6.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT – NYUGDÍJBAN, NYUGDÍJSZERŰ ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA NEMEK SZERINT	85
6.3.1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - 64 ÉVNÉL IDŐSEBB NÉPESSÉG ÉS NAPPALI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ IDŐSKORÚAK SZÁMA	85
6.3.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - IDŐSKORÚAK JÁRADEKÁBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	86
A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE	86
7.1.1 SZÁMÚ TÁBLÁZAT - MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ ÉS EGÉSZSÉGGÁROSODOTT SZEMÉLYEK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSAIBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA	86
7.1.2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT - NAPPALI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK SZÁMA	87

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	116.874 fő
2008 (fő)	117.597 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,62 %
2009 (fő)	117.832 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,20 %
2010 (fő)	117.852 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,02 %
2011 (fő)	117.658 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,84 %
2012 (fő)	119.104 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,01 %
2013 (fő)	119.160 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,00 %
2014 (fő)	119.494 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100.00 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma, 2011.	119.104 fő
nő	63 323 fő
	53,17 %
férfi	55 781 fő
	46,83 %
0-2 évesek	3 291 fő
	2,76 %
0-14 éves nők	8 479 fő
	7,12 %
0-14 éves férfiak	8 863 fő
	7,44 %
15-17 éves nők	1 958 fő
	1,64 %
15-17 éves férfiak	1 995 fő
	1,68 %
18-54 éves nők	33 052 fő
	27,75 %
18-59 éves férfiak	35 627 fő
	29,91 %
60-64 éves nők	4 299 fő
	3,61 %
60-64 éves férfiak	3 428 fő
	2,88 %
65 év feletti nők	10 362 fő
	8,70 %
65 év feletti férfiak	5 868 fő
	4,93 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2007	14 775	18 022	81,99
2008	15 163	17 802	85,18
2009	15 625	17 798	87,79
2010	15 823	17 623	89,79
2011	16 230	17 342	93,59
2012	16 726	17 228	97,01
2013	17 404	17 222	101,1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2007	2 315	2 406	- 91
2008	2 192	2 164	28
2009	2 088	1 861	227
2010	1 884	1 835	49
2011	1 875	1 800	75
2012	1 640	1 624	16
2013	1 833	1 777	56

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2007	1 203	1 203	0
2008	1 188	1 201	-13
2009	1 187	1 191	-4
2010	1 081	1 253	-172
2011	1 063	1 158	-95
2012	1 118	1 253	-135
2013	1 077	1 214	-137

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége**3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma**

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2007	43 769	41 120	84 889	2 381	5,4	2 078	5,1	4 459	5,3
2008	44 780	39 816	84 596	2 478	5,5	2 339	5,9	4 817	5,7
2009	44 652	39 643	84 295	3 300	7,4	3 381	8,5	6 681	7,9
2010	44 676	39 566	84 242	3 643	8,2	3 331	8,4	6 974	8,3
2011	44 377	39 439	83 816	3 729	8,4	3 146	8,0	6 875	8,2
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	3 552	n.a.	3 148	n.a.	6 700	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	3 074	n.a.	2 692	n.a.	5 766	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH (év végi adatok)

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával $\times 100$

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	4817	6681	6974	6875	0	6700	5766
20 éves és fiatalabb	fő	176	234	227	191	n.a.	225	218
	%	3,7%	3,5%	3,3%	2,8%	n.a.	3,4%	3,8%

HEP SABLON 1. számú melléklet

21-25 év	fő	683	1 012	1 090	944	n.a.	965	891
	%	14,2%	15,1%	15,6%	13,7%	n.a.	14,4%	15,5%
26-30 év	fő	743	947	920	893	n.a.	831	658
	%	15,4%	14,2%	13,2%	13,0%	n.a.	12,4%	11,4%
31-35 év	fő	808	1 076	1 050	967	n.a.	879	669
	%	16,8%	16,1%	15,1%	14,1%	n.a.	13,1%	11,6%
36-40 év	fő	661	939	1 003	1 022	n.a.	957	819
	%	13,7%	14,1%	14,4%	14,9%	n.a.	14,3%	14,2%
41-45 év	fő	526	768	813	830	n.a.	830	708
	%	10,9%	11,5%	11,7%	12,1%	n.a.	12,4%	12,3%
46-50 év	fő	533	687	731	746	n.a.	681	600
	%	11,1%	10,3%	10,5%	10,9%	n.a.	10,2%	10,4%
51-55 év	fő	508	728	746	750	n.a.	690	538
	%	10,5%	10,9%	10,7%	10,9%	n.a.	10,3%	9,3%
56-60 év	fő	174	279	378	503	n.a.	589	586
	%	3,6%	4,2%	5,4%	7,3%	n.a.	8,8%	10,2%
61 év felett	fő	5	11	16	29	n.a.	53	79
	%	0,1%	0,2%	0,2%	0,4%	n.a.	0,8%	1,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal (decemberi zárónapi adatok)

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemeként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2007	2 381	2 078	4 459	1 300	971	2 271	54,6	46,7	50,9
2008	2 478	2 339	4 817	1 342	982	2 324	54,16	41,98	48,25
2009	3 300	3 381	6 681	1 909	1 747	3 656	57,85	51,67	54,72
2010	3 643	3 331	6 974	2 147	1 752	3 899	58,93	52,60	55,91
2011	3 729	3 146	6 875	2 012	1 546	3 558	53,96	49,14	51,75
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	3 552	3 148	6 700	1 292	901	2 193	36,4	28,6	32,7
2014	3 074	2 692	5 766	872	645	1 517	28,4	24,0	26,3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH (decemberi zárónapi adatok)

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százzal.

Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2007	10 352	10 129	20 481	255	2,5	220	2,2	475	2,3
2008	9 967	9 853	19 820	229	2,3	221	2,24	450	2,27
2009	9 676	9 577	19 253	373	3,85	336	3,51	709	3,68
2010	9 462	9 365	18 827	414	4,38	341	3,64	755	4,01
2011	9 274	9 161	18 435	397	4,28	363	3,96	760	4,12
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	467	n.a.	467	n.a.	934	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	435	n.a.	444	n.a.	879	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH (decemberi zárónapi adatok)

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblázatban a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	98 533	53 200	45 333	91 711	48 267	43 444	6 822	6,92	4 933	9,27	1 889	4,17
2011	101 836	55 470	46 366	98 750	53 094	45 656	3 086	3,03	2 376	4,28	710	1,53
2012	100 538	54 655	45 883									
2013	100 523	54 678	45 845									
2014	100 467	54 789	45 678									

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából.

Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2007	4 459	87	1 075
2008	4 817	115	1 224
2009	6 681	134	1 567
2010	6 974	153	1 707
2011	6 875	117	1 497
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	6 700	107	1 480
2014	5 766	98	1 265

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH (decemberi zárónapi adatok)

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2008	28	n.a.	n.a.
2009	37	8	21,6
2010	0	0	0
2011	0	0	0

2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2007	1694	0		0		1149	
2008	1756	21		0		951	
2009	1614	130		0		864	
2010	1651	302		n.a.		n.a.	
2011	1608	706		n.a.		n.a.	
2012	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2013	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2014	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

3.2.9. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis- kereskedelmi üzletek száma	vendég- látóhelyek száma	befizetett iparűzési adó (ft)
2007	20 035	3 158	940	4.445.950
2008	23 197	3 078	927	4.618.839
2009	23 386	3 023	916	5.054.568
2010	23 955	3 025	935	n.a.
2011	23 953	2 930	891	n.a.
2012	n.a.	2 868	894	6.650.102.740
2013	n.a.	2 714	866	6.121.013.736
2014	n.a.	n.a.	n.a.	6.833.583.826

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai, KSH (2008-2010-ig a Regisztrált vállalkozások gfo02 szerint, 2011-től GFO11 szerint)

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	5075	1528	30,11
2008. 2. negyedév	4438	1317	29,67
2008. 3. negyedév	4464	1296	29,03
2008. 4. negyedév	4481	1317	29,39
2008. átlag	4614	1364	29,56
2009. 1. negyedév	5763	1851	32,11
2009. 2. negyedév	6092	2075	34,06
2009. 3. negyedév	6388	2068	32,37
2009. 4. negyedév	6379	2026	31,76
2009. átlag	6155	2005	32,57
2010. 1. negyedév	7297	2438	33,41
2010. 2. negyedév	6526	1827	27,99
2010. 3. negyedév	6515	1839	28,22
2010. 4. negyedév	6707	1739	25,92
2010. átlag	6761	1960	28,98
2011. 1. negyedév	7833	2067	26,38
2011. 2. negyedév	7074	1666	23,55
2011. 3. negyedév	7019	1872	26,67
2011. 4. negyedév	6507	1324	20,34
2011. átlag	7108	1732	24,36
2012. 1. negyedév	8037	1249	15,54
2012. 2. negyedév	7184	774	10,77
2012. 3. negyedév	7322	640	8,74
2012. 4. negyedév	6857	642	9,36
2012. átlag	7350	826	11,23
2013.1.negyedév	8147	45	0,6
2013.2.negyedév	6930	54	0,8
2013.3.negyedév	6134	61	1,0
2013.4. negyedév	5589	65	1,2
2013. átlag	6700	56	0,8
2014.1.negyedév	5803	70	1,2
2014.2.negyedév	6297	74	1,2
2014.3.negyedév	5421	78	1,4
2014.4.negyedév	5543	87	1,6
2014. átlag	5766	77	1,3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2007	4 459		4273	95,83
2008	4 817		4149	86,13

2009	6 681	6300	94,29
2010	6 974	5454	78,2
2011	6 875	5208	75,75
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	6 700	498	7,4
2014	5 766	525	9,1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, KSH

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresői járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százzal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosán is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2007	2712	3,19			nem releváns	nem releváns
2008	3492	4,12	2238	46,46	nem releváns	nem releváns
2009	3902	4,62	3176	47,53	nem releváns	nem releváns
2010	5810	6,89	3786	54,28	nem releváns	nem releváns
2011	6484	7,73	4343	63,17	nem releváns	nem releváns
2012	147	n.a.	n.a.	n.a.	nem releváns	nem releváns
2013	223	n.a.	1966	29,3	241	nem releváns
2014	263	n.a.	1599	27,7	104	nem releváns

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek

foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2007	49 515		n.a.					
2008	50 269		n.a.					
2009	50 747		1968					
2010	51 003		2221					
2011	51 193		2210					
2012	51 480		1949					
2013	51 644		1921					

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	117	464 (ebből 220 főt az Oltalom Szeretetszolgálat lát el.)
2009	79	412 (ebből 240 főt az Oltalom Szeretetszolgálat lát el.)
2010	71	419 (ebből 250 főt az Oltalom Szeretetszolgálat lát el.)
2011	75	499 (ebből 280 főt az Oltalom Szeretetszolgálat lát el.)
2012	105	447 (ebből 280 főt az Oltalom Szeretetszolgálat lát el.)
2013	93	450 (ebből 280 főt lát az Oltalom Szeretetszolgálat)
2014	78	450 (ebből 280 főt lát el az Oltalom Szeretetszolgálat)

		Szeretetszolgálat
--	--	-------------------

Forrás: önkormányzati adatok, Periféria Egyesület

Hajléktalanok száma: azok száma, akikkel az Utcai Szociális Munka Északi és Déli szolgálat kapcsolatba került az adott évben.

Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma: közterületen élők száma, akik a közterületen élés miatt fokozottan veszélyeztetettek, valamint olyan „kialakított” lakhatásban élők száma, ahol a lakhatás minősége miatt veszélyhelyzet merül fel (pl. romos ház)

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint. Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2007	3863	395
2008	4233	647
2009	4169	1008
2010	3559	898
2011	4143	2206
2012	2528	470
2013	2252	353
2014	2027	293

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2008	435
	2009	431
	2010	431
	2011	431
	2012	432
	2013	428
	2014	428
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		
A telep/ek megközelíthetősége:	Úthálózat van, egyszerű megközelíthetőség	

A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szemételep, feldolgozó üzem stb.)	Nincs
--	-------

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telepi, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	70	43	27
2009	71	44	27
2010	71	44	27
2011	72	45	27
2012	72	45	27
2013	71	44	27
2014	71	44	27

Forrás: Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2007	5 104
2008	4 522
2009	2 584
2010	2 696
2011	4 685
2012	3 712
2013	729
2014	672

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	957
2009	896

2010	909
2011	720
2012	1451
2013	553
2014	575

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma*	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül*	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma*
2008	22 174	486	183	12 018
2009	21 989	443	218	10 411
2010	21 680	431	195	9 078
2011	21 295	421	114	9 386
2012	23 599	498	88	9 311
2013	23 415	152	66	n.a.
2014	n.a.	148	55	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

* az adatokat a Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Járási Gyámhivatal szolgáltatta

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	Ebből tartósan beteg fogyatékos	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
--	---	---------------------------------	--	---	--

	száma	gyermek száma		száma	
2008	4 650	n.a.	13	n.a.	2 362
2009	5 229	n.a.	16	n.a.	3 982
2010	5 603	n.a.	16	n.a.	3 997
2011	5 839	n.a.	17	n.a.	3 186
2012	5 675	n.a.	12	n.a.	3 572
2013	5 502	n.a.	11	n.a.	n.a.
2014	4 328	n.a.	21	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzügyi támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben részvevők száma óvoda	50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma óvoda	Ingyenes étkezésben részvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részvevők száma	Óvodáztatási támogatásban részvevők száma	Nyári étkeztetésben részvevők száma
2008	901	479	1 238	1 207	7 298	nem releváns	-
2009	925	458	1 501	1 037	7 581	199	1302
2010	1 043	449	1 829	950	7 912	207	1099
2011	1 086	472	2 060	794	7 914	209	-
2012	1 013	478	2 046	744	7 604	230	1292
2013	900	n.a.	2 027	1 621	n.a.	291	892
2014	776	1804	1 880	1 589	n.a.	333	1501

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban	
	település egésze

Átmeneti nevelésbe vétel	2010	32
	2011	29
	2012	16
	2013	6
Tartós nevelésbe vétel	2010	6
	2011	-
	2012	2
	2013	-
	2014	55
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	34
	2011	32
	2012	28
	2013	19
	2014	12
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	-
	2011	-
	2012	52
	2013	44
	2014	92

Forrás: Önkormányzati adatok, Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Járási Gyámhivatal

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
	Területi+Iskola	Területi+Iskola
2008	38+25	195+980
2009	38+25	202+965
2010	38+25	202+952
2011	38+25	197+980
2012	38+25	195+956
2013	35+28	220
2014	35+28	220

Forrás: Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	563 013	194 298	0
2009	0	598 793	198 534	0
2010	0	580 162	197 207	0
2011	0	592 558	179 327	0
2012	0	n.a.	n.a.	0
2013	0	n.a.	n.a.	0
2014	0	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a háziorvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	10	1127	146	565
2009	10	1182	146	570
2010	10	1103	169	592
2011	10	1115	185	756
2012	11	1 087	170	824
2013	10	701	141	756
2014	11	816	162	756

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettarssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	7	n.a.	7
2009	14	n.a.	14
2010	28	n.a.	15

2011	28	n.a.	25
2012	28	n.a.	n.a.
2013	70	n.a.	n.a.
2014	70	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda feladat ellátási helyek száma	34	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	4047	
Óvodai csoportok száma	165 (önkormányzati fenntartású óvodákban)	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-tól 17.30-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	5 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	339	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	335	
Gyógypedagógusok létszáma	4	
Dajka/gondozónő/gyermekfelügyelő	167	
Kisegítő személyzet (karbantartó, udvaros, konyhai kisegítő)	33,5	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni. Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni.

A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelye k száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma*	Óvodai gyógypedagógi ai csoportok száma
2008	4438	168	4227	44	3745	3
2009	4550	170	4265	44	3744	3
2010	4588	170	4203	44	3821	3
2011	4620	188	4991	41	4137	3
2012	4497	177	4551	40	3901	3
2013	4245	177	4422	43	4252	2
2014	4099	178	4422	43	4111	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

* A létszámba a 7 éves gyermekek is szerepelnek, ezért magasabb a beírt gyermekek száma.

A fenti adatok a Bethlen Gábor Gimnázium, Általános és Szakképző Iskola, Óvoda Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Szent Miklós Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium, a Waldorf Általános Iskola, Gimnázium, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és az önkormányzati fenntartásban lévő óvodák által szolgáltatott adatok összességét tartalmazzák

4.4.6. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	5 205	4 658	9 863	5 931	60,13
2011/2012	5 145	4 556	9 701	5 943	61,26
2012/2013	4 602	4 201	8 803	4 158	47,24
2013/2014	4 387	3 967	8 354	4 298	51,4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	180	169	349	5	4	9	137
2011/2012	182	174	356	5	4	9	131
2012/2013	179	172	351	4	6	10	132
2013/2014	174	162	336	13	16	29	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	1 511
2011/2012	1 351
2012/2013	603
2013/2014	945

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

* a 2012/2013-as adatok nem a TeIR KSH Tstar adatbázisából lettek legyűjtve, hanem helyi adatgyűjtés alapján került felvezetésre, azonban nem minden iskola töltötte ki a fenti táblázatot

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2007	41 120	43 769	n.a.	n.a.	2 078	2 381
2008	41 153	44 758	n.a.	n.a.	2 339	2 478
2009	33 829	51 927	n.a.	n.a.	3 381	3 300
2010	41 067	44 581	n.a.	n.a.	3 331	3 643
2011	41 050	44 482	n.a.	n.a.	3 146	3 729
2012	40 929	39 064	n.a.	n.a.	3 470	3 817
2013	40 802	38 958	n.a.	n.a.	2 283	2 547
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés, KSH

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma (területi)	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	38	3653	195
2009	38	3646	202
2010	38	3591	202
2011	38	3430	197
2012	38	3441	195
2013	35	3323	95
2014	35	3323	95

Forrás: Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	bírósági ítélet
2008	365	-
2009	352	11
2010	407	52
2011	445	40
2012	455	55
2013	24	n.a.
2014	27	n.a.

Forrás: Nyíregyházi Járásbíróság

Megjegyzés: „A hozzátartozók közötti erőszakot alkalmazó távoltartásról” szóló 2009. évi LXXII. törvény 2009. október 01. napján lépett hatályba, ezért 2008. évi adatokat nem tudunk közölni. A távoltartás iránti (1-2 kivételtől eltekintve) nők és gyermekek szerepelnek kérelmezői státuszban.

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati családok átmeneti otthona a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2009	40	n.a.	66	n.a.
2010	40	n.a.	66	n.a.
2011	40	n.a.	66	n.a.
2012	40	n.a.	66	n.a.
2013	40	n.a.	36	n.a.
2014	40	n.a.	36	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság, ügyészség és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	nem releváns	nem releváns	12	13	28	7
2009	nem releváns	nem releváns	12	13	28	7
2010	nem releváns	nem releváns	13	14	20	2
2011	nem releváns	nem releváns	13	14	20	2
2012	nem releváns	nem releváns	12	16	20	2
2013	20	2	3	6	20	2
2014	17	5	3	6	17	5

Forrás: Nyíregyházi Járásbíróság, Debreceni Ítélőtábla, Nyíregyházi Járási Ügyészség, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Jegyzői Kabinet

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	13 752	20 804	34 556
2008	13 599	20 707	34 306
2009	13 381	20 386	33 767
2010	13 187	19 933	33 120
2011	13 018	19 929	32 947
2012	12 712	19 795	32 507
2013	12 351	19 541	31 892

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2007	14 775	512	3,46
2008	15 163	472	3,11
2009	15 625	490	3,14

2010	15 823	498	3,15
2011	16 230	450	2,77
2012	16 726	444	3,00
2013	17 404	489	3,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	81
2009	57
2010	46
2011	45
2012	43
2013	39
2014	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,
- az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	3 658	120
2009	3 526	96
2010	3 275	94

2011	n.a.	87
2012	n.a.	77
2013	n.a.	84
2014	n.a.	102

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	32	n.a.	89
2009	31	n.a.	94
2010	31	n.a.	132
2011	34	n.a.	137
2012	32	n.a.	138
2013	31	n.a.	88
2014	31	n.a.	87

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

2. számú melléklet

Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások Nyíregyházán

Feladat megnevezése	Intézmény neve	Fenntartó neve
Alapszolgáltatások		
tanyagondnoki szolgáltatás	Human-Net Alapítvány (3 szolgálat)	Human-Net Alapítvány (ellátási szerződés)
	Joób Olivér Rehabilitációs Szeretet Intézmény (2 szolgálat)	Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
étkeztetés	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ	NYITÖT
	Kálvineum Idősek Otthona	Nyíregyháza-Városi Református Egyházközség
	Oltalom Szeretet Szolgálat (népkonyha működtetése)	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
	Boldog Évek Közössége Egyház	Boldog Évek Közössége Egyház
	Joób Olivér Rehabilitációs Szeretet Intézmény (13. számú választási körzet) 285 fő	Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház
	Városi Református Egyházközség Jókai Idősek Klubja (327 fő)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség
	Baptista Szeretetszolgálat Regionális Szociális Központ (131 fő)	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
	Baptista Szeretetszolgálat Kelet-magyarországi Humán Szolgáltató Központ (126 fő)	
házi segítségnyújtás	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ	NYITÖT
	Joób Olivér Rehabilitációs Szeretet Intézmény (13. számú választási körzet) 39 fő	Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
	Városi Református Egyházközség Jókai Idősek Klubja (225 fő)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség
	Baptista Szeretetszolgálat Regionális Szociális Központ (144 fő)	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
	Baptista Szeretetszolgálat Kelet-magyarországi Humán Szolgáltató Központ (549 fő)	
	Alétheia- Nyíregyháza Szociális Szolgálat (19 fő)	Alétheia Szociális Szolgáltató Központ
	Nyíregyháza-Örökösöld Görögkatolikus Egyházközség - Görög Tűz Szeretetszolgálat	Nyíregyháza-Örökösöld Görögkatolikus Egyházközség
	Nyíregyháza Sóstói Református Egyházközség Házi segítségnyújtó	Nyíregyháza Sóstói Református Egyházközség

	Szolgálat		
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ		NYITÖT
közösségi ellátás	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ		NYITÖT
	Talentum Közösségi Szolgáltató Központ	Talentum Európai Fejlesztésért Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány	
	„Part” Alacsonyküszöbű ellátás	Adelante Alapítvány	
	Nyírszőlősi Evangélikus Gyülekezet	Filadelfia Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása	
támogató szolgáltatás	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ		NYITÖT
	Szent Kamill Rehabilitációs Központ	Szent Kamill Életet az Életnek Közhasznú Alapítvány	
	ÉFOÉSZ	ÉFOÉSZ (ellátási szerződés)	
	Szivárvány Támogató Szolgálat (72 fő)	Keleti Szivárvány Alapítvány	
	„Önálló Életvitelért” Támogató Szolgálat (31 fő)	Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete	
	Támogató Szolgálat (24 fő)	Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezete	
	Kálvineum Idősek Otthona	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség	
	Aranyalma Integrált Nappali ellátást Nyújtó Intézmény	Együtt az Úton Közhasznú Alapítvány	
utcai szociális munka	Utcai Szociális Munka Északi Szolgálat	Periféria Egyesület (ellátási szerződés)	
	Utcai Szociális Munka Déli Szolgálat		
nappali ellátás	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ (idősek 181 fh, fogyatékosok 35 fh)		NYITÖT
	Joób Olivér Rehabilitációs Szeretet Intézmény (idősek, 13. számú választási körzet)	Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)	
	Kék Nefelejcs Nappali Intézmény (fogyatékosok) 36 fő	Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete (ellátási szerződés)	
	Szent Kamill Rehabilitációs Központ (fogyatékosok 30 fh)	Szent Kamill Életet az Életnek Közhasznú Alapítvány	
	Oltalom Szeretet Szolgálat (hajléktalan nappali melegedő)	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)	
	Oltalom Szeretet Szolgálat (szenvedélybetegek)		
	Szent Anna Nappali Ellátást Nyújtó Intézmény (60 fő)	Omnis Alapítvány	
	Szent Rita Nappali Intézmény (pszichiátriai, szenvedélybeteg,		

	fogyatékos) (104 fő)	
	Szent István Nappali Intézmény (fogyatékos) (28 fő)	
	Szent József Védőotthon (fogyatékos) (21 fő)	Együtt Veled Alapítvány
	Városi Református Egyházközség Jókai Idősek Klubja (80 fő)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség
	Oltaalom Szeretetszolgálat (szenvedélybeteg 30 fh)	Magyarországi Evangélikus Egyház
	Irgalmas Samaritánus Központ (ÉNO 20 fh)	Nyíregyháza - Kertvárosi Református Egyházközség
	Aranyalma Integrált Nappali ellátást Nyújtó Intézmény (idős 50 fh, fogyatékos 48 fh)	Együtt az Úton Közhasznú Alapítvány
	TESZ Szenvedélybetegek Nappali Intézménye	A Tevékeny Szeretetközössége
	Nyíregyházi SM Centrum (25 fh)	Magyar Sclerosis Multiplex Betegekért Alapítvány
családsegítés	Human-Net Alapítvány Városi Családsegítő Szolgálat (családsegítés, adósságkezelés)	Human - Net Alapítvány (ellátási szerződés)
gyermekjóléti szolgáltatás	Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ	NYITÖT
gyermekek napközbeni ellátása - bölcsőde	Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ <ul style="list-style-type: none"> • 5. sz. Őzike Bölcsőde (76 fh.) • 6. sz. Napsugár Bölcsőde (24 fh.) • 7. sz. Hóvirág Bölcsőde (40 fh.) • 8. sz. Nefelejcs Bölcsőde (130 fh.) • 9. sz. Micimackó Bölcsőde (50 fh.) • 10. sz. Katica Bölcsőde (104 fh.) • 12. sz. Babaház Bölcsőde (106 fh.) • 14. sz. Bóbita Bölcsőde (80 fh.) • 16. sz. Aprajafalva Bölcsőde (106 fh.) 	Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás
	Mustármag Bölcsőde (60 fh)	Nyíregyháza-Városi református Egyházközség
	Hétszínvirág Bölcsőde (50 fh)	Hétszínvirág 98 Gyermekjóléti Nonprofit Kft
gyermekek napközbeni ellátása – családi napközi	Hétszínvirág Családi Napközi (7 fh)	Hétszínvirág 98 Gyermekjóléti Nonprofit Kft
	Gyöngyszem Magyar-angol Családi	Szívárványtenger Nonprofit Kft

	Napközi (7 fh)	
	Kicsik Vidám Háza Családi Napközi (7 fh)	Szeretethang Gyermekjóléti Közhasznú Egyesület
	Kicsik Vidám Háza II. Angol - Magyar Családi Napközi (7 fh)	Szeretethang Gyermekjóléti Közhasznú Egyesület
gyermek napközbeni ellátása – alternatív napközbeni ellátás	Periféria Egyesület	Periféria Egyesület (ellátási szerződés)
gyermek átmeneti elhelyezése – gyermek átmeneti otthona	Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ Gyermek Átmeneti Otthona	NYITÖT
	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat gyermekvédelmi intézményeiben	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat (ellátási szerződés)
gyermek átmeneti elhelyezése – családok átmeneti otthona	Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ	NYITÖT
	Oltalom Szeretet Szolgálat	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
Szakosított ellátások Tartós bentlakást nyújtó intézmények		
hajléktalanok otthona	Oltalom Szeretet Szolgálat (50 fh)	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
idősek otthona	Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ (63 fh)	NYITÖT
	Szivárvány Idősek Otthona (262 fh)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség
	Tóth András Szeretetotthon (27 fh)	Emlékezünk Alapítvány
	EMMAUS Evangélikus Szeretetotthon (100 fh)	Magyarországi Evangélikus Egyház
	Főegyházmegyei Papi Szociális Otthon (74 fh)	Debrecen - Nyíregyházi Egyházmegye
	Kálvineum Idősek Otthona (50 fh)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség
	Szent Katalin Szeretetotthon (98 fh)	Kék Nefelejcs Alapítvány
	Tündérbert Szeretetotthon (15 fh)	„LEBOK” Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
	István Szeretetotthon – Irgalmas Samaritánus Központ (25 fh)	Nyíregyháza - Kertvárosi Református Egyházközség
pszichiátriai betegek otthona	Anna Szeretetotthon – Irgalmas Samaritánus Központ (14 fh)	Nyíregyháza - Kertvárosi Református Egyházközség
fogyatékos személyek otthona	Szivárvány Idősek Otthona (pszichiátriai betegek otthona 33 fő) (fogyatékos személyek otthona 30 fő)	Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség (ellátási szerződés)
	Anna Szeretetotthon – Irgalmas Samaritánus Központ (12 fh)	Nyíregyháza - Kertvárosi Református Egyházközség
	ÉLIM Evangélikus Egészségügyi	Magyarországi Evangélikus Egyház

	Gyermekotthon (50 fh)	
	Magdaléneum Fogyatékosok Református Ápoló, Gondozó Otthona (84 fh)	Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda
lakóotthoni ellátás	Kék Szirom Lakóotthon	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
	Szent Kamill Rehabilitációs Központ (13 fh)	Szent Kamill Életet az Életnek Közhasznú Alapítvány
	Patrónus Egyesület Lakóotthona (8 fh)	Patrónus Egyesület
	Magdaléneum Fogyatékosok Református Ápoló, Gondozó Otthona (2x8 fh)	Magyarországi Református Egyház Zsinati Iroda
Szakosított ellátások		
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények (bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények)		
szenvedélybetegek átmeneti otthona	Reménység Szenvedélybetegek Átmeneti Otthona (30 fh)	Kék Nefelejcs Alapítvány (ellátási szerződés)
hajléktalanok átmeneti szállása	Oltalom Szeretet Szolgálat (18 fh)	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
éjjeli menedékhely	Oltalom Szeretet Szolgálat (100 fh)	Magyarországi Evangélikus Egyház (ellátási szerződés)
időskorúak gondozóháza	Szivárvány Idősek Otthona (30 fh)	Nyíregyháza-Városi Református Egyházközség (ellátási szerződés)
otthont nyújtó ellátás és utógondozás	Gyermekvédelmi intézményeiben	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság